

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyre szám hatálya és időtartama 10 éle.

Főszerkesztő: **Dr. PAP ZOLTÁN**
Működési igazgató: **EÖTVÖS KÁROLY**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM: 700.
Szerkesztőség 700. Kiadóhivatal 700.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Kmety indítványa.

Budapest, április 6.

Ha volt még valaki az országban, aki nem akarta elhinni azt, hogy a házszabályrevízió célja nem az, hogy az ország jogait csorbítsa, s hogy a parlamentet kiszolgáltatassa Ausztriának, az is meggyőződhetett ma arról, hogy ez sem a kormánynak, sem a függetlenségi pártoknak nem volt szándékában. Az történt ugyanis, hogy Kmety Károlynak, az Egyetértés főmunkatársának ahhoz az indítványához, melyet már régebben hangoztatott, hogy t. i. minden olyan kérdésnek tárgyalását, amely a közös ügyekre és a hadseregre vonatkozik, expressis verbis ki kell venni a szigorított házszabályok hatálya alól, ma Andrassy Gyula belügyminiszter elvben hozzájárult, s Kmety Károly a Nagy Emil-féle javaslat harmadik pontjának tárgyalásakor be fogja terjeszteni azt a módosítást, hogy a sürgősség nem alkalmazható az Ausztriával közös ügyek s az Ausztriával közös egyetértéssel intézendő ügyek tárgyalására, az ujonczlétszám megállapítására s az ujonczjutalék meg-

ajánlására. Minthogy Andrassy Gyulának semmi kifogásolni valója nem volt a Kmety-féle módosításban, kétségtelen, hogy az egész kormány elfogadja azt s maga a parlament is magáévá fogja tenni.

Lehetetlen ennek nagy horderejét át nem látni. Fontossága nemcsak annak van, hogy a módosított házszabályokba ez a határozat egyáltalán belekerül, pedig hát ezt sem szabad kicsinyelni, hanem annak is, hogy ez a módosítás a függetlenségi pártoknak olyan illusztris tagjától ered, mint Kmety s hogy éppen Andrassy Gyula, a 67-es pártok vezére s a 67-es eszmének ez a legtisztelendőbb képviselője volt az első, aki a kormány tagjai közül a módosításhoz hozzájárult.

Ez a körülmény nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy a koalíciós pártok szövetségét még hosszú időre megszilárdítsa, s hogy elejét vegye minazoknak a galád rágalmaknak, amelyekkel egy idő óta a függetlenségi pártot illetik. A Kmety-féle indítvány elfogadása nyilvánvalóvá teszi, hogy a függetlenségi párt nem „hódolt be” s nem is akar behódolni Ausztriának és hogy a hatvanhetes pártoknak sem az a céljuk a koalícióban, mint a szelidített elefántoknak, hogy közrefogván a vadat, azt is megszelidítsék. A koalícióba tartozó hatvanhetes pártok a nemzeti küzdelemben egy sorban harcoltak a függetlenségi párttal s az ő hatvanhetes elveik tiszta forrásból

eredvén, nem akarnak a nemzeti jogok csorbítására, a nemzeti ellenálló erő gyengítésére dolgozni. S hogy éppen a közös ügyek, a közös egyetértéssel intézendő ügyek s a katonai kérdések, tehát eminenter hatvanhetes érdeklődések tárgyalásánál fogadták el a függetlenségi párt álláspontját, mutatja, hogy a koalíció tényleg a legbecsületesebb szándékkal alakult meg, s hogy a mai parlamentben ezek a pártok, mikor az ország sorsa az ő kezükbe van téve, ép olyan rendületlen hazafisággal védik a nemzet jogait, mint védték akkor, mikor egy abszolutisztikus kísérlettel szemben védekezésre voltak kényszerítve.

Az országra nézve ez nagy megnyugvás s azt hisszük az egész parlament leendő sorsára nagy befolyással lesz. Kiderül ugyanis, hogy mindaz az aknamunka, a melyet egyesek a házszabályrevízióval kapcsolatban a parlamenttől többség ellen folytattak, nélkülözötte a belső igazságot, mert ha eddig nem lett volna is nyilvánvaló, hogy a házszabályrevízió célja nem a nemzeti erő csorbítása, hanem éppen a nemzeti akarat megvédése minden hazafiatlan obstrukció ellen, most egyszerre kétségtelen lett.

Az egy pillanatig sem volt vitás, hogy a házszabályrevízióra éppen ebből a célból szükség van s az a körülmény, hogy éppen a függetlenségi majoritás volt a házszabályrevízió legerősebb harczosa fel-

A kis Vicza nótája.

Irta: Nógrádi László.

(Utánpótlás tilos.)

I.

Együtt sétáltak az erdő gondozott útján, messze a fürdőtől, hol már nem jár közönség. A két jóbarát, Bárándy Imre s Ágh Pista. Ágh vőlegény s a menyasszonyát fürdőre kísérte. Pár nappal előbb irt Bárándynak, hogy látogassa meg sürgősen. Barátját a vasutról egyenest az erdőbe vitte. Bárándy karján volt még a felöltője is. Előbb érdektelen dolgokról beszélnek, gyorsan, elevenen. Aztán mind szakgatottabbá válik beszélgetésük. Kiss hallgatás után Bárándy hirtelen szembe fordul barátjával.

Bárándy (tréfásan): Mi ugyan elszaladtunk a fürdőből. Egy fél óra járhatunk, de megtettünk jó egy órányi utat. Hova sietünk, Pista?

Ágh: Minél messzebb az emberektől.

Bárándy: Sok pezsgőt ittál... egy kis embergyűlölő hangulat! Mi?

Ágh: Mondjuk, hogy sok pezsgőt ittam... De nemcsak attól lehet rossz kedve az embernek.

Bárándy: No, neked néha mástól is... Nem is baj, ha egy vőlegény az embereket gyűlöl, mikor olyan kedves menyasszonya van, mint neked. Ugy van-e?

Ágh (tompán): Igen.

Bárándy: Hanem hát, ha gyűlölöd az embereket, miért sürgönyöztél ide az expressz-leveleddel engem. Majdnem azt kell mondanom, ide az erdő közepébe.

Ágh: Beszélni akartam veled... látni akartalak... Hiszen jóbarátom vagy.

Bárándy: Ennyit tudtál már régen, azt hiszem.

Ágh: Persze, hanem...

Bárándy: Egyet akarsz velem mulatni... Hej, hej, vénülünk. Emlékezel-e még arra, amikor a kis Söregh Viczának éjjeli zenét adtunk... Az volt az élet, az igazi, míg az iskolai port nem fújta le rólunk az élet szele... Azóta a kis Vicza már asszony... Te is tudod.

Ágh (szórakozottan): Hogyne.

Bárándy: Egy kicsit szerelmesek voltunk bele mindketten. Különösen te... Levelezte-tek is.

Ágh: Levelezteünk is.

Bárándy: Szép lány volt, az bizonyos... Te még el se mondtad, miért lett vége ennek a dolognak... No, de nem is illik erről beszélni, most már ugyis mindegy, vőlegény vagy s a kis Vicza is férjhez ment.

Ágh: Igazad van. (Sétapálcájával egy utszéli virág szirmát üti le.) Vége lett, persze, persze (szórakozottan bámul a sűrűségbe.) Vőlegény vagyok. (Keserűen kaczag.)

Bárándy: De különösen kaczagtál. Hal-
lod...

Ágh: Néha mostanában szoktam így kaczagni.

Bárándy: Mostanában? ... Hiszen te...

Ágh (hirtelen): Ne szólj semmit.

(Szótlamul mennek tovább. Ágh egy nótát dudorász halkan.)

Bárándy: Ezt a nótát huzattuk a kis Viczának.

Ágh (határozottan): Kérlek, ne beszélj róla többet.

Bárándy: Én egy kicsit még most is szeretem a Viczát... De hát én tudtam, hogy Viczának gazdag férj kell, nem olyan szegény le-
gény, mint én, vagy... te. Hidd el, bolondság, hogy törje magát az ember... okosan tettél te is... én se teszek bolondabbul... Nekünk gazdag feleség kell... Te szerencsés kópé vagy...

Ágh: Gondolod?

Bárándy: Nem irigységből mondom... Nem fordulnánk vissza?

Ágh: Egy kicsit menjünk még. (Izgatottan.) Mindjárt ott leszünk.

Bárándy: Hol?

Ágh (zavarodottan): ... Ahol legszebb az erdő.

Bárándy: Hogy van a menyasszonyod?

Ágh: Jól... Hidd el, gyönyörű lány.

Bárándy: Tagadtam talán?

Ágh: Csak úgy mondtam... (Hirtelen.) Nagy komédia az élet.

Bárándy: Hát ez meg már mi akar lenni?

Ágh: Csak úgy mondtam ezt is.

Bárándy: Furcsa.

Ágh: Sok irincság van a világn... Te olyan könnyen tulateszed mindenem magad. Jó természeted van.

Bárándy: Csak nem löhetem föbe magam. A fő az, hogy az ember soha se bonyolítsa magát bele olyan dologba, amiből jószelével ki nem eviczkélhet. Egy kis üzleti tapintatnak is kell lenni, különben becsapódunk az élet piacán.

Ágh: Gondolod... Tehát be is csapódhat az ember.

nyithatta az ország szemeit. A hosszú nemzetiségi és még hosszabb horvát obstrukció megérlette a közvéleményben a házszabályrevízió követelését s mindenkire megnyugtató lehetett, hogy ez a parlament és ez a kormány az, mely annak megvalósítására vállalkozott. Jóhiszeműleg nem lehetett megvádolni őket, hogy azok, akik a Fejérváry aerában a nemzeti védelem haczosai voltak, azok a győzelem után árulói legyenek a szent ügynek, de a calumniare audacter, aliquid haeret nagy taktikai igazságát a koalícióval és a kormánnyal szemben a mai politikai alakulás minden ellensége kihasználni igyekezett. S az ország érdekében állt, hogy a rágalmozók, a konkolihintők csuf munkája sikert ne arathasson s hogy senki se legyen, akiben a nagyhangú vádak megingathassák azt a bizalmat, melyet a koalíció és a kormány iránt eddig mindenki joggal érzett. Miután pedig a nemzeti jogok csorbitása, a nemzeti ellenálló erő gyengítése sem a kormánynak, sem a koalíciónak nem volt szándékában, örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy ezt még nyitabban is kimutassa és újból dokumentálja. S ezért csak színleg jött létre a megegyezés Kmety Károly, a magyar közjognak eme kiváló tudója és Andrássy Gyula, a magyar politikai érzék eme ragyogó inkarnációja közt, a megegyezés az egész parlament és az egész kormány, az összes függetlenségi és összes becsületes hatvanhetes érzelmű politikus közt jött létre. Nem Ausztria fölött akart Kmety és Andrássy ezzel a módosítással diadalt aratni, hisz Ausztria hatalmát velünk szemben a Nagy Emil-féle indítvány sem erősítette volna, de ki akarják a fegyvert azoknak kezéből csavarni, akik a kormány és a koalíció ellen bizalmatlanságot akarván szítani, nem vették figyelembe azt a rengeteg kárt, amely ebből az országra hárulna.

A házszabályrevízió.

—A képviselőház munkarendje.—

Budapest, április 6.

A képviselőház husvétii szünete eddigi megállapodás szerint szombaton, április 11-én kezdődik és 29-éig tart. Ha azonban a házszabályrevízió-törvényjavaslatot addig tárgyalni nem sikerül, akkor az elnökség oly értelemben fog pozíciót tenni a képviselőházban, hogy ne 29-én, hanem már 22-én folytassák a tanácskozást.

A házszabályrevíziós indítvány második pontjának tárgyalása egy-két nap múlva befejeződik és a Ház ezután áttérhet a harmadik pontra, amely miatt újabb heves és hosszú harcot hirdettek a balpárt. A harmadik szakasz megszervezésében ugyanis a pártközi konferencián létrejött megállapodások kijátszását látják. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter annak idején hozzájárult a katonai kérdéseknek az ideiglenes házszabályrevízió érvényessége alól való kivételéhez s a szakaszba mégis bevették, hogy a házszabálymódosítás Magyarország összes belügyi kérdéseire vonatkozik. Minthogy az unjoncmegajánlás Magyarország legspeciálisabb joga és belügye, ez is a sürgősség alá tartozik. A balpárt harci készülődése ma tárgyalanná vált. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma bejelentette a balpárti képviselők előtt, hogy semmi kifogása nincs a katonai kérdéseknek az ideiglenes házszabályrevízió sürgőssége alól való kivétele ellen. Annál kevésbé, mert elejétől fogva a kikapcsolás mellett volt. Ha akár Kmety Károly, akár Nagy György a harmadik szakasz tárgyalása során ilyen irányú módosítást terjeszt elő, ő a módosítást, amely expressis verbis kiveszi a katonai kérdéseket, szívesen honorálja hozzájárulásával. Kmety Károly be is jelentette, hogy a harmadik szakasznál a következő módosítást terjeszti a Ház elé:

Nem alkalmazható e szakasz az Ausztriával közös ügyekre, (67. XII. törvényezikk), az Ausztriával közös egyetértéssel intézendő ügyekre, az unjonclétszám megállapítására és az unjonclétszám megajánlására.

E módosítást a Ház nagy többsége elfogadja s így valószínű, hogy a házszabályrevízió még a husvétii szünet előtt tető alá kerül. Már pedig a parlament a husvétii szünetek előtt e hó 10-én, pénteken tartja utolsó ülését. Ha a törvényjavaslat tárgyalását befejezik és a házszabályrevíziót részleteiben is megszavazzák, akkor berekesztik

az ülészakot, megalakítják a Házat, megválasztják az alelnököket és a Ház április 29-éig szünetelt tart. Ellenkező esetben a husvétii szünet közvetlenül az ünnepek után véget ér és a Ház első ülését április hó 22-én, husvét után való szerdán tartja meg.

Az új ülészakban a költségvetés veszi első sorban tárgyalás alá a képviselőház.

Budapest, április 6.

A képviselőház holnap, szerdán délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen folytatja a házszabályrevízió részletes tárgyalását.

A képviselőház ülése. Hárman beszéltek ma a házszabályrevízióra vonatkozó indítvány második szakaszához. Maniu Gyula és Damján Vazul nemzetiségiek és Farkasházy Zsigmond. Nemhogy érdeklődést, de még figyelmet sem tudtak ébreszteni. A képviselők jó része állandóan a folyosón diskurált. Farkasházy Zsigmond különösen azt kifogásolta, hogy a sürgősségi szakasz szerint husz képviselőnek nem lesz majd joga, hogy zárt üléseket kérhessen. Nem illik civilizált államhoz, mondotta, hogy az elnök saját kénye-kedve szerint állapíthassa meg, vajon a szónok eltér-e a tárgytól, vagy sem? Ez azért veszedelmes, mert nem mindig a mai elnökök ülnek a magas, piros székben, hanem esetleg más elnökökhöz hasonlók. Ennek a lehetősége nincs kizárva, mert láttuk, hogy itt pénzért mindenre lehet kapni embert. Attól is tart, hogy a tizenhat órás üléseken majd az országgyűlés kimondja a reichsrathba való bemenetelt. A Ház a benyújtott módosítások kinyomatását mellőzte. Az ülés két órakor végződött.

A horvátországi helyzet. Zágrábban a horvát koalíció végrehajtó-bizottsága ma délután Nikolics Vladimír volt bányhelyettes lakásán ülést tartott, amelyen a magyar országgyűlésen tanúsítandó magatartásokról tanácskoztak. Az ülésen egyúttal Supiló és Zagorac képviselők is beszámoltak bécsi utjuk eredményéről. Supiló az „Agrar Tagblatt” bécsi tudósítója előtt emez utja alkalmából a következőképp nyilatkozott:

— Bécsben a délszláv képviselőkkel tanácskoztam és a mérvadó körök minden tekintetben helyeslik álláspontomat. Bécsi utam a horvát-szerb koalíció tudtával történt. Ahogy ma áll a helyzet, folytatni fogjuk a harcot a jelenlegi magyar és horvát s ugy lehet, a leendő horvát kormány ellen is. A koalíció követeli a kiegyezés revízióját, annál is inkább, mert a házszabályrevízió által a magyar or-

Bárándy: Számítani kell mindig, akár a gazdasszonyoknak. Például mit csináltam volna én a kis Söregyh Viczával, mikor ő csak igényeket hozott volna . . . De nekem meg adósságom van csak . . . Szét kell nézni a világban, mint te tetted. Szerencsés kópé vagy . . . Csak egyet irigylek téled: meg fogsz szabadulni a hitelezőktől. Isteni állapot lesz. Szinte el se tudom képzelni.

Ágh: Tehát el se tudod képzelni . . . Már te csak ilyen voltál, mikor az iskolapadban együtt ültünk is. Szóval reális.

Bárándy: Te meg verset faragtál s hold-sugarat ettél . . .

Ágh: Te meg jó uzsonnákat.

Bárándy: Emékezel talán Paálékra, . . . meg . . . Már nem is jut eszembe a nevük. Ugyan csaptam a szelet mindenütt. Ha törökbasának készülsz, akkor is alig válthatom be a szavam. Meghatóan könnyelműek a szülők. Nos, de forduljunk már vissza.

Ágh: Még ne, mindjárt czélnál leszünk. Még egy forduló, te realista.

Bárándy: Talán te még most is szoktál ábrándozni. Az a hely is, ahova most cipelsz, bizonyosan olyan pihenő, ahol ideálistaságod szokott ábrándozni.

Ágh: Meglehet. Mindjárt meglátod.

Bárándy: Kíváncsivá teszel . . . De hát mért is kellett nekünk ideszaladni mindjárt. Vagy ez is olyan ideálistaszkodás, olyan ábrándozás.

Ágh (komoran): Meglehet.

(Bárándy füttyörészve ütögeti a fák lombját. Azt a nótát füttyüli, amelyet előbb. A kis Vicza rótája, melyet az éjjeli zenén muzsikáltattak. Ágh szótlanul megy mellette. Így mennek egy darabig, Bárándy énekelni kezdi azt a nótát előbb halkan, aztán erősebben.)

Ágh: Énekeid csak jó erősen. Szép hangod van. Mindjárt visszajövök. (Egy pillanatig nézi barátját, aztán a sűrű bokrok közé megy.)

Bárándy (énekel a kis Vicza nótáját.)

Ágh (a bokrok közül): Köszönöm, Imre!

(Nyomban utána lövés hallatszik. Bárándy meghökkenve áll, aztán a bokrok közé fut.)

II.

Egy év múlva ugyanazon az uton Bárándy Imre és egy igen szép, telt idomu asszony piros napernyővel, Bodroghné Söregyh Vicza.

Bodroghné: Tehát ezen az uton mentek akkor?

Bárándy: Igen, ezen. Szegény jó Pista . . . És magáról beszélgettünk . . . Pista nagyon szerette magát . . . És ezért halt meg.

Bodroghné: Kár volt, mert az étellel szembe kell szállni . . . Oda erő kell.

Bárándy: Azt hiszem, akkor erről is beszéltem neki . . . Hiába. Már ő ilyen volt . . . Nem az élet, de a hangulatok embere.

(Szótlanul mennek tovább egy ideig.)

Bodroghné: Hát talán én nem lehetném itt a gyommagam, ha a hangulatok szerint akarnék cselekedni.

Bárándy: És én . . .

Bodroghné: Maga?

Bárándy (erősen szemébe nézve Bodroghnének): Talán nem hiszi . . . Vicza . . . hiszen tudja, hogy én is . . . mint a szegény Pista . . . Nos, de itt vagyunk. (Megáll.) A kis Vicza nótáját itt énekeltem neki, ő meg agyonlötötte magát.

Bodroghné (könyvet törül szét arcán): Borzasztó . . . Egy héti beteg voltam utána,

hogy maga a boldogult akarata szerint leveleimet elküldte nekem s megírta . . . (zokog).

Bárándy (nézi az asszonyt): Izgatja magát csak, menjünk. Ezen már ugy sem segíhetünk.

(Lassan lefelé indulnak. Aztán egy fapadra ülnek.)

Bodroghné: Maga nem olyan érzékeny . . . Völegény, ugy-e?

Bárándy: Szegény Pista akarata az volt, hogy vegyem én feleségül a menyasszonyát . . . És megteszem.

Bodroghné: Előbb valamit mondott.

Bárándy: Igen. (Kis gondolkodás után, . . . hogy még most is szeretem magát, Vicza . . . Nem haragszik?)

Bodroghné (mosolyogva): Miért . . . Tehetek én arról? (Kaczag.)

Bárándy: Nem hiszi talán?

Bodroghné: Azt akarja, hogy vallomást tegyek . . . Én? . . .

Bárándy (megcsókolja a kezét): Szerettem.

Bodroghné: Meddig marad itt a fürdőn?

Bárándy: Ameddig parancsolja . . . Az esküvőmíg van még idő . . . Három hónap . . .

Bodroghné: No, addig éppen nem akarom . . . Hanem holnap ketten kirándulást tehetünk a hegyek közé.

Bárándy (át akarja karolni.)

Bodroghné: Vigyázzon, jönnék . . . Menjünk mi is.

Bárándy (sugva): Tehát holnap.

Bodroghné (a napernyőjével leüti egy pimpi fejét s igent intve, lassan megindulnak az utón lefelé.)

szágyűlésbe küldött horvát képviselők működése teljesen meg van bénítva. Amint annak idején Bach abszolutizmusa a magyarok karjai közé hajtotta a horvátokat, meglehet, hogy a magyar abszolutizmus az osztrákok karjaiba kergeti őket. A magyarok bizonyára hazaárulásnak minősítik ezt a nyilatkozatot, de nem hallgathatom el, mert itt a horvát nemzet életkérdéséről van szó; ott keresünk segítséget, ahol találunk. A magyar koalícióval szemben mi csak védekező álláspontot foglalunk el. A magyar koalíció horvát politikája miben sem különbözik a régi liberális rendszer horvát politikájától. A magyarokkal való megegyezésnek mindig híve voltam. Ezért kockáztattam népszerűségemet is. De harci kedvem most se vesztettem el és bár ma is a béke barátja vagyok, elsősorban horvát vagyok és ahol a horvát nemzet életkérdéséről van szó, ott nincs helye semmiféle habozásnak. A Josipovich-féle tervezetnek nem járulhatunk hozzá. Különben is a két Josipovich már eljátszotta kisdéd játékait a horvát politikában.

Zágrábi politikai körökben híre terjedt, hogy a horvát országgyűlést május 7-ére összehívják. Mértékadó helyen e hír valódiságát kétségbe vonják. A legutóbbi napokban mi sem történt még, amiből azt lehetne következtetni, hogy a bán kormány és a horvát-szerb koalíció közti viszonyban bármily változás beállt volna. Ily körülmények közt pedig az országgyűlés egybehívásának semmi célja.

Szterényi József üdvözlése. Abból az alkalomból, hogy Szterényi József államtitkár Brassó város I. kerületének országgyűlési képviselőjét a király valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki, Brassó város tanácsa az alábbi üdvözlő iratot intézte a kitüntetethez:

Ő császári és apostoli királyi urunk és királyunk ő felsége Nagyméltóságodat valóságos belső titkos tanácsossá méltóztatott kinevezni. A Nagyméltóságodat ért magas kitüntetés büszkeséggel és örömmel töltötte el szívünket: nemcsak azért, mert a kitüntetés szeretett hazánk polgárainak közmegegyezése szerint méltán és egy kiváló tehetség és ennek a közjó érdekében való érvényesítése által ki volt érdemelve, hanem azért is, mert ezen kitüntető elismerés szülővárosunk orsz. képviselőjét érte. Az alólírott városi tanács ez oknál fogva bátorodik úgy a saját, mint Brassó város polgárságának nevében Nagyméltóságodat ezen kitüntetés alkalmából üdvözölni s egyidejűleg azon reményének is kifejezést adni, hogy Nagyméltóságod hazánk és Brassó városa javára még számos éven át lankadatlan szellemmel és testi üdüléssel fog működni. Fogadjon Nagyméltóságod kiváló mély tiszt. letünk kifejezését, Brassó, 1908. április 4. A városi tanács.

Szterényi József államtitkár az ország különböző helyéről számosan üdvözölték még ebből az alkalomból.

A főrendiházról A főrendiház mentelmi bizottsága április hó 10-én, pénteken délelőtt 11 órakor ülést tart. Az ülés tárgya a szegedi kir. főügyésznek báró Csávossy Gyula mentelmi jogának felfüggesztése iránti átirata.

Justh Gyula Hódmezővásárhelyen. Justh Gyula, a képviselőház elnöke szerdán Hódmezővásárhelyre utazik, hogy Spilka Antal főispán ünnepélyes beiktatásán részt vegyen. A város polgársága nagy előkészületeket tesz a képviselőház elnökének fogadására, aki ez alkalommal fogja megköszönni a városnak diszpolgárrá történt megválasztását. Justh elnököt több csanádi és csongrád megyei képviselő kíséri el Hódmezővásárhelyre.

Új főispán. Hír szerint Nehrebeczky György országgyűlési képviselőt verseczi főispánna nevezte ki a király. A kinevezést a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni.

Darányi és tisztviselői. A földmivelségi minisztérium tisztikara azon alkalomból, hogy Darányi Ignác földmivelségi miniszter hivatali működésének tízéves évfordulóját éri el, felsőbb iskolai tanulók részére ösztöndíj-alapot óhajtott létesíteni. Darányi Ignác földmivelségi miniszter ezen akcióiról értesülve, hálás köszönetét fejezte ki a tisztikarnak az eképen megnyilatkozott ragaszkodásért és rokonszenvért, azonban arra kérte a tisztikart, hogy tekintettel az általa következetesen elfoglalt elvi álláspont, ezen akcióitól eltekinteni sziveskedjenek.

A számvizsgáló bizottság ülése. A számvizsgáló bizottság ma délelőtt 11 órakor Fenyvesi Soma elnöklése alatt ülést tartott. A bizottság megvizsgálta az 1907. év első felének számadásait és pénztári jelentését és mindent rendben talált.

Függetlenségi pártvacSORA. Az országos függetlenségi és 48-as párt csütörtök este nyolcz órakor a Kovács-féle vendéglőben pártvacSORát rendez.

A t. Házból.

I. Cserépdarabok.

Mednyánszky-kép. Kék hétfő vörös szőnyegen.

A mezőn egyelőre a szombati eseményeken kérődznek a barkócsisták és elleneseik. Körülbelül megegyeztek benne, hogy az ügy elintéztetett, tehát még hosszú ideig hullámozni fognak a kedélyek és országszerte erős agitációk lesznek liberális és klerikális irányban.

A demokraták csendesek és már jelen van közöttük a vezérlő Vázsonyi Vilmos is, aki mint eddig, most is friss ötletekkel táplálja kisdéd táborát.

— Nem tudjátok miről van szó, — szól a közelállókhoz — Zboray azt mondta volt a Bródy Ernő interpellációjáról, hogy kiűt belőle a faji jelleg. Dehát akkor a Zborayról hasonlót mondhatnánk, hogy neki is van fái jellege. (Ugy kell érteni, hogy Zboray a Herzberg-féle faügyben, mint ügyvéd képviselte az erdővásárlókat.)

Meghallván pedig e szójátékokat Zboray Miklós, belenyúlt a zsebébe.

— Én is tudok néhány tréfás dolgot — szolt. — Itt van pár távirat.

Üdvözlőtáviratok voltak, melyeket függetlenségi és liberális kerületekből küldöttek Zboraynak a katolikus választók.

Akadtt köztük olyan is, amelyik a nagyszülősi kerületből jött, ahol Bródy Ernő a képviselő.

Az ilyenek felett aztán gondolkoznak a képviselők, akik meg akarják tartani egy liberális és zsidó, mint a református, katolikus és klerikális választókat.

Nagyon kellemetlenül érintette például Visontay Somát, hogy egy német lapban róla, mint zsidó-kerikális képviselőről irtak a szombati szavazás kapcsán. (Amivel azt akarták dokumentálni, hogy a függetlenségi pártban már nemcsak klerikálisok vannak, hanem még zsidó-kerikális is akad.)

A maliczia miatt erősen megharagudott Visontai és olyan patáliát rendezett a folyosón, hogy két-két urnak lovagias segédkezésre kellett készülnie. Az affairet elsimitották. De Visontainak tényleg védekeznie kellett, mert a kerületben van vagy négyszáz zsidó választó és ezek majdnem mind — sajnos — csak német újságot olvasnak. Vannak persze katolikus választók is, de azok nem a német újságot olvassák. Mert, ha így lenne és nem megfordítva, tán nem is lett volna oly nagy baj.

A balpártiak tovább csinálják a maguk dolgát — úgy, ahogy tudják — obstruálnak. Ha az oláhok elhallgatnak, ők beszélnek s ahányszor viszont egy magyar disszidens leül, nyomában egy oláh kél fel. A házszabályrevízió részletes vitája folyik és mindent felszednek beszéd tárgyának, amit csak a napirend terjedelmes mezején találnak. Hol Justh elnököl, hol Rokavszky s mind a kettő igyekszik megőrizni a nyugalmát és gyakorolja magát a türelem erényében.

A képviselők ki-bejárnak és beint is, künt is mulatoznak. Egyszer csak annyian vannak benn a koalícióhoz tartozó pártok tagjai közül, hogy amikor a néppárti Förster Aurél feláll és kimegy, a valóságos helyzetnek megfelelően mondja:

— Uraim, a többség távozik . . .

Amikor bent vannak, akkor is más mulatságot keresnek, semhogy a beszédeket hallgatnák. Ugron Gábor szükebb pátriájának fia gyanánt jóindulatu oktatásokkal akarja gyámolítani a balpárti Nagy Györgyöt.

— Az a baj, — szól, — hogy nagyon virágo-

san beszélsz és ahhoz képest kevés szépirodalmi dolgot olvasol.

— Olvasok én eleget, Gábor bátyám. De hisz Gábor bátyám is így csinálta fiatal korában. Példával is szolgálhatok.

— Halljuk.

— Hát Példával Gábor bátyám nem felhászta volna a szél és az öreg nap hasonlatát, hogy szél urfiival az öreg nap levétette a köpenyegét. Mi is addig tüzelünk, amíg bátyámék levetik a köpenyegét.

— Miféle köpenyeg?

— Azt éppen, amelyik oroszlanbörnek látszik, de gombra jár és úgy gombolják fel és gombolják le, ahogy a parancs szól. De mi majd végképp levettetiük.

Ugron csendesen tovább megy és legyint a kezével . . . Szél és nap . . . oh, hogyne . . . Egyelőre csak az igaz, hogy bolond lyukból, bolond szél fúj . . .

A valóságos belső titkos tanácsosi esküt, meg a különböző nagy rendielekkel járó esküt mintáját közlik mostanában szószerinti szövegben. Ezzel bosszantják a czimek és rangok tulajdonosait, nevezetesen és különösen a függetlenségi pártban lévőket.

Az egyik kegyelmes ur időnként kijön a folyosóra és tanulmányozza a hangulatot. Belebeszél a vitákba, de amíg lehet, ezekről a szövegekről hallgat.

Végre ma már nem hallgathatott tovább

— Pardon — mondja — az ilyen esküt is hasonlít a bothoz, tudniillik két vége van. Az ember leteheti az esküt, hogy a császárhoz hű marad és a császári ház törekvései ellen nem agitál. De hát a király tudja, hogy én például a personál unió híve vagyok s amit a király tud, az nem marad titokban a császár előtt sem. Ha tehát az esküt kívánja, abból azt is lehet következtetni, hogy az uralkodó megváltoztatta a nézeteit.

A körülötte állók élvezettel hallgatták.

Mielőtt azonban a csoportból elment volna, visszafordult:

— Ezt azonban csak úgy mondom . . .

No igen . . . Mégsem muszáj mindent tudni a császárnak.

II. Szinczerizálás.

A folyosó lassanként unalmassá válik. A beszédtemák egyhanguak, mindig egy körben forognak és ugyanazon állomásokra térnek vissza.

Déltáiban szereznek valami változatosságot azzal a hírrel, hogy az öreg Szappanos Istvánnak bizalmatlanságot akartak szavazni a kerületben Kecskeméten. A hívek mindenképpen szépitni akarták ezt a dolgot és, nagy kutatásokat rendeztek példákat szerezni a históriából, hogy minő hasonló esetek voltak nagy emberekkel szemben.

Azonban hiába kerestek, nem találtak.

Ami azonban nem azt bizonyítja, hogy nem voltak esetek, hanem csak azt, hogy Szappanos Istvánhoz hasonló nagyot nem találtak. Pedig már-már Rákóczit is emlegették, akinek egy egész országgyűlés szavazott bizalmatlanságot és pedig törvényt is csináltak róla. Rákóczit még sem merték elővenni . . .

Inkább áttértek a kalendáriumokra és évfordulókat kezdtek konstatálni.

Holnap lesz negyvennyolcz éve, hogy a nagy Széchenyi meghalt. Negyvennyolczadik évforduló — a hatvanhetesek ünnepe. És a magyar társadalomban egyik vezető családnak az ünnepe. Nagy érdemekre való visszaemlékezésben a nemzet kegyeletének méltó tárgya.

De hogy változnak az idők! A negyven-

nyolcz és hatvanhét már nem áll egymással me-rev ellentétben, hanem inkább kiegészíti egy-mást, hogy megalkothassa azokat a törvénye-keket és intézményeket, amelyekből a nemzet ré-szére üdvös eredményeket lehet várni.

És a magyar már nem áll elszigetelten az európai nemzetek családjában. A civilizáció for-gatagába bele van kapcsolódva Magyaror-szág és a felfogások mindegyre általánosakká válnak valamennyi oly kérdésben, amikor az elő-rehaladásnak egyforma uniformisban kell járnia.

Valahogyan érdekességet kölcsönöz e dá-tumnak, hogy ugyanakkor, amikor az évforduló beköszönt, az egyik Széchenyi tengerentúlról hozott asszonyt visz haza a nemesi kuriába,

Persze az amerikai asszonyokon kívül még az amerikai életmód is elkelne nálunk.

Más esemény ugyanezen dátummal. Holnap lesz két esztendeje, hogy a koalíciót az uralko-dó fogadta, azaz, hogy a vezérekkel tárgyalt és végül kormányalakítással megbizta.

Egy évforduló, amikor el lehetne számolni sok lényeges dolgról, amit a koalíció végzett.

S ha van, amit még nem végzett, ámbar a vállalkozásra szánt két esztendő ezzel a dátum-mal letelt, a vezéreket nem terheli mulasztás.

Egy azonban bizonyos s ez az, hogy a leg-fontosabb feladatokból, az uralkodó és a nemzet közti békeszerzés munkájából nagyon sokat vég-zett. Ez pedig eredménynek elég ahhoz, hogy a koalíció vezetői önértéssel hivatkozassanak rá.

Budapest, április 6.

Kecskemét a kormány mellett. A kecskeméti felső kerületi függetlenségi és 48-as párt vasárnap közgyűlést tartott, amelyben helytelenítette a kerü-let képviselőjének, Szappanos Istvánnak az or-szágos függetlenségi és 48-as pártból történt kilépését, elítélte a balpárt politikáját és bizalmát fejezte ki Kossuth Ferencz és a nemzeti kormány iránt. A közgyűlés nagyon látogatott volt. A közgyűlés előtt a párt vezérő bizottsága tartott rövid ülést, ame-lyen megjelent Szappanos István is és bejelent-tette a párt elnöki állásáról való lemondását, amit a bizottság tudomásul vett. A közgyűlésen Hajdu József főgimnáziumi tanár foglalkozott Szappanos István magatartásával, azután a következő határo-zati javaslatot terjesztette elő:

Tekintettel arra, hogy ama szomorú éra után, amidőn a nemzet vezérei átvették az ország kor-mányzását, egy esetleg nagy országos veszedelem-től mentették meg drága hazánkat és nemzetünket; tekintettel továbbá arra, hogy eddig egy kormány sem volt még kénytelen annyi mindenféle külső és belső látható és láthatatlan, titkos és nyílt ellensé-gel küzdeni, mint éppen a ma fennálló szövetségi ellenzék legkimagaslóbb alakjaiból, nemzetünk vezé-reiből alakult (Kossuth, Apponyi, Andrássy, Wekerle stb.) nemzeti kormányunk; tekintettel továbbá arra is, hogy az ország kormányzásában éppen a függet-lenségi párt mint többség viszi a főszerepet, ame-lyeknek elveit vallja a kecskeméti felsőkerületi füg-gtelenségi és 48-as párt is; végül tekintve azt is, hogy az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt-nak dicső Kossuth apánk fia, Kossuth Ferencz a ve-zére, s egyben a kormánynak is egyik oszlop és kimagasló tagja, pártunk a közösen vallott elvekből kifolyólag reménységgel néz a jövő elé s bizalommal várja, hogy az ország javára fogják értékesíteni az általunk egységesen vallott függetlenségi eszméket. Ezek alapján, nem tekintve képviselőnk, Szappanos István álláspontját, mondja ki a közgyűlés, hogy mi teljes bizalommal viseltetünk az országos függet-lenségi és 48-as párt, valamint vezére, Kossuth Fe-rencz iránt, ugyszintén bizalmunkat fejezzük ki a nemzet kimagasló vezéréről álló nemzeti kor-mányunk iránt is. Kecskemét, április 5., a felsőkerü-leti függetlenségi és 48-as párt nevében Bóka Zsig-mond elnök, Dékány Károly jegyző.

Több főlshóaló azt az óhaját fejezte ki, hogy a párt erősebb hangon fejezze ki Szappanos Istvánnal szemben véleménykülönbségét. A közgyűlés többsége azonban ezt, tekintve Szappanos István érde-meit, amelylyel csaknem egy negyedszázadon ve-zette a kecskeméti függetlenségi párt ügyeit, nem fogadta el. Így a Hajdu József által benyújtott in-dítványt egyhangulag elfogadták. A közgyűlés el-határozta, hogy még a tavasz folyamán szervez-kező nagygyűlést tart, amelyen betöltik a Szappa-nos István lemondása folytán megüresedett elnöki állást és új tisztikart választanak. Végül egyhangu lelkesedéssel elhatározták, hogy küldöttségileg tisz-telnek Kossuth Ferencz, valamint a kormány

többi tagjai előtt, hogy a párt bizalmát és törhetet-len ragaszkodását élő szóval tolmácsolják a nemzet vezéreinek. Kossuth Ferencz kereskedelmi mi-nisztert és Wekerle Sándor miniszterelnököt a közgyűlésből táviratilag üdvözölték.

Szterényi az iparfejlesztésről.

Budapest, április 6.

Az állami felső ipari szakiskolák és technológiai muzeumok igazgatói, valamint az összes budapesti iparoktatási tanintézetek személyzete ma este a Royal-szállóban száz teritékű ünnepi lakomát ren-dezett. A lakomán megjelent Szterényi József kereskedelmi államtitkár is.

A lakomán elsőnek Jalsoviczky Géza felsőipariszkolai igazgató szólalt fel, aki lelkes sza-vakban éltette Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert. Indítványára a lakomáról üdvözlő távira-tot küldöttek a miniszternek, aki a következő távira-tot intézte a lakomán résztvevőkhez:

„Öszintén sajnálom, hogy az iparoktatási tan-személyzet ma esti barátságos vacsoráján meg nem jelenhettek, azonban felkérem első munkatársamat, Szterényi József államtitkár ur önmagyméltóságát, hogy az Önök körében megjelenve, engem is kép-viselni sziveskedjék. Fogadják azonban ez uton is üdvözlőmet és meleg köszönetemet azon, immár nagy eredményeket felmutató tevékenységükért, melylyel hazai iparoktatásunk ügyét szolgálják. Szá-mítok az Urak támogatására a jövőben is. Kossuth.”

Ezután Péterffy Lajos miniszteri tanácsos Szterényi József államtitkár köszöntötte fel.

Lencz Ödön felsőipariszkolai igazgató szintén Szterényi József államtitkár emelte poharát. Ez-után Szterényi József államtitkár emelkedett szó-lásra, aki a következő beszédet mondotta:

— Kedves barátain! Abban a kettős szerepben, amelyet ma itt önök között kell betöltenem, hogy egyrészt képviseljem a mi jószágos gazdáinkat és fő-nökönket, Kossuth Ferencz minisztert (Éljenés), akinél személyzete iránt melegebb odaadást, mele-gobb rokonszenvet tanúsított főnöke még a keres-kelemügyi minisztériumnak nem volt, másrészt, hogy személyesen mondjak önöknek köszönetet a szeretetnek és ragaszkodásnak annyi megnyilvánu-lásáért, amelyben ez alkalommal is részem volt és van, ebben a kettős szerepben t. uraim, látva ma-gam előtt a jelent, amelynek tényezői vagyunk, ön-kéntlenül megjelenik előttem az a mód, amelyre az iparoktatási ügyek közvetlen vezetésében érde-mes utódom, Péterffy min. tanácsos ur (Éljenés) és a magyar iparoktatás egyik legrégebb tagja, t. ba-rátunk, Lencz tanácsos ur itten hivatkozhatik. Ön-kéntlenül végigvonul előttem az a tizenhat év, amely csaknem Magyarország ipari oktatásának, de egész közgazdaságának történetében is jellemző és jellegzetes fozg maradni. Az a tizenhét év, amelyre Magyarország iparoktatása ma visszatekinthet, egy tüneményes fejlődés, amelylyel — bátran merem állítani — Magyarország óriásivá fejlődött kulturá-lis és közgazdasági életének talán egyetlen terén sem találkozunk. (Ugy van!) Önök, a fiatalabb gár-dája a magyar iparoktatásnak, nem ismerték azt a korszakot, amikor nehéz viszonyok között ember-feletti erővel küzdött egy kis csapat egy általa felismert célért, de nem rendelkezett a cél elérésé-nek eszközeivel, küzdött az a két szűk határok közt mozgó intézet, amott a magyar iparoktatás anya-intézete, Kassa, emitt a második nagy intézet, Bu-dapest. És küzdöttünk, uraim, emberfeletti, gigászi erővel, önmegtagadással, amelyet ma már nem ismer a fiatal generáció, istennek legyen érte hála, hogy nem kell ismernie, hogy istentől nyert tehet-séget nem kell pazarolnia aprólékos munkára, ha-nem annak az igaz ügynek szolgálatára használhat-ják fel, amelyre rendelvük, hogy tehetségüket az or-szág ipara javára ott értékesíthessék.

És alig egy évtized után a magyar iparoktatás egy egész nagy gárdára, egy kis hadseregre tekin-tet, amelynek önök érdemes bajnokai, érdemes tiszt-jei, akik hivatvák azt a nagy táborot vezetni diadalra, amelyet a magyar fiatal iparosság az önök gondjaira bizottan. Igen, joggal hivatkozott t. bará-tom arra, hogy az a korszak, amely megettünk van, oly korszak, amelyre büszkén tekinthetnek vissza

mindazok, akiknek e korszak megteremtésében vala-mi részük volt. (Éljenés.) És ha nekem juttatta a sors azt a nagy szerencsét, hogy ezt a korszakot önökkel az élükön végigcsinálhatom, a sorsnak én tartozom hálával, mert egy oly feladatot juttatott osztályrészemül, amely a leghálásabbak, a legszeb-bek egyike.

Hogy kinek lesz megadva uraim a cél megérése, kinek nem, más lapra tartozik. Én bízom az isteni gondviselésben, hogy el fogjuk érni.

És ha így a multon bizonyos önértéssel és büszke-séggel végigkalauzolta önöket, ha ott látom a távol perspektívában azokat a kunyhókat, azokat — ma már elmondhatjuk — szégyenletesen szerény hajlé-ko-kat, amelyekből a mai nagy iparoktatási intézetek kiindultak, ahol a városok végén egy elhagyott, düle-dező viskó volt az a hajlék, amelyből azt a nagy or-szágos célt vélték szolgálhatni és nagy áldozatnak minősítették, hogy azt is rendelkezésére bocsátották; és ha visszaemlékezünk azokra az időkre, amikor az egész magyar ipari oktatásra összesen 230 ezer ko-rona állott rendelkezésünkre és abból kellett az ipar-oktatást szolgálni és intézni. — és most azt látjuk, — hogy azok helyébe ma az ország 25—30 helyén az akkori viszonyokhoz képest szinte paloták állanak és a mai viszonyokhoz képest is méltó hajlékai az ipar-oktatásnak és hogy az akkori 17 év előtti 230 ezer korona helyett most két és félmillió koronát tesz kö-riülből az az áldozat, amelyet a kereskedelmi tárca-révén a magyar állam az iparoktatásra hoz; és ha el-gondoljuk, uraim, hogy akkor ötven-száz tanuló volt az, akiket ipari oktatásunk gondozott, és ha azt tud-juk, hogy szinte kötéllal kellett fogdosni azokat is, óriási ösztöndíjakkal, szinte fizetve érte, hogy ipari iskolákat látogassanak, amíg ma ezekre és ezekre rug azok száma, akiket ipari oktatásunk hajlékába fogad és a magyar iparnak kiképez: — akkor hálával kell megemlékeznem azokról, akiknek része volt ebben a munkában, e munka eredményeinek előidé-zésében, akik az eszközöket nyújtották hozzá: a ma-gyar törvényhozásról, amely azóta mindig bőkezűen gondoskodott az iparoktatásról és különös hálával kell megemlékeznünk a jelenben: az egyik a mi jó-ságos gazdánk és miniszterünk: Kossuth Ferencz (Lelkes éljenés.) aki tárczájának egyetlen ágazata iránt sem viseltetik melegebb szeretettel, mint a ma-gyar ipari oktatás iránt (Hosszas élénk éljenés.) és arról a másik államférfiúról, aki Magyarország állam-i közgazdaságának a legnagyobb szolgálatot tette, leg-hatalmasabb pénzügyi kapacitásunkról, Wekerle Sán-dor miniszterelnökről (Lelkes éljenés.), aki az anyagi eszközöket ehhez a nagy munkához már első pénz-ügyminisztersége idejében szolgáltatta és aki ma sem fukarkodik abban, amire nekünk szükségünk van. (Lelkes éljenés.)

Röjök le tehát uraim a kegyelet adóját a mult iránt és a hálát a jelen iránt. De akiknek megadott a multban előkészíteni a jelent, nem róttuk le még kötelességünket a jövő iránt, a legnehezebb feladat még előttünk áll. Megfeszítve, pihenőt nem ismerve kellett szolgálnunk a magyar ipari oktatást és annak révén a magyar ipar fejlesztését.

És amikor ápolnia kell az államnak és a nem-zetnek ősi foglalkozását, a mezőgazdaságot, párhuzamosan kell ápolnia és fejlesztenie az ipart és ke-reskedelmet, azt a másik gazdasági tényezőt, amely-nek alakulása tőlünk függ, a mi munkánktól és kon-cepzióinktól — természetesen nem zárva ki a kon-junkturális esélyeket — amelynek alapja az emberi alkotó erő és az emberi munka. (Igaz! Ugy van!)

Ebből a munkából kell kivennünk a magunk ré-szét. Oly mértékben, amint a multban megmunkál-tuk a magyar iparoktatás talaját, kell megmunkál-nunk a jövőben a magyar gazdasági önállóságnak me-zéjét. Ehhez a munkához szólítom fel önöket t. uraim és az önök révén ipari oktatásunk egész személy-zetét: adjunk példát az országnak, mikép kell ön-zetlenül állani a közgazdaság szolgálatába, mikép kell lemondani tudni a cél szolgálatában, lemondani azzal az öntudattal, hogy hazánknak és nemzetünk-nek tettünk vele szolgálatot. (Hosszantartó élénk helyeslés és taps.)

Hálásan köszönöm t. uraim és barátaim azokat a jó kívánatokat, úgy a mi miniszterünk, mint a ma-gam nevében, amelyekkel most itt a fehér asztalnál is minket elhalmoztak. A multban, közel két évtize-

den keresztül, amikor ki-ki a maga tehetsége szerint végezte a reáharuló feladatokat, több-levesebb sikerrel, de mindig egyenlő komolysággal és jóakarattal, ebben a munkában a szeretet és a rokonszenv volt a létkető erő. Arra kérem önöket, t. uraim, hogy ezt az érzelmet ápoljuk továbbra is, tartsuk meg egymás iránt egyenként és összesen: legyenek meggyőződve, ha szeretetet ápolunk keblünkben és bizodalmat egymás iránt, az élet változó eseményeit nyugodtabban fogjuk átélni. És hogy ez az érzés köztünk mennél erősebbé váljék, erre írtam poharamat. Az Isten éltesse önöket!

Az államtitkár beszédét perczekig tartó lelkes éljenzéssel és tapsal fogadták. Ezután Fekete Jakab, ipariskolai igazgató köszöntötte fel Péterffy Lajos min. tanácsost. A lakomán még számos felkőszöntő hangzott el és a társaság még sokáig maradt együtt Toll Jancsi hegedűszoja mellett vidám hangulatban.

KÜLFÖLD.

A portugál választások.

Budapest, április 6.

Néhány nap múlva lesz esztendeje annak, hogy Carlos király feloszlatta az országgyűlést, anélkül, hogy új választásokat íratott volna ki. A Franko-kormány önhatalmulag intézte ezután az ország ügyeit, hogy minő eredménnyel, azt megmutatták a következmények. Az ország összes pártjai szövöttek a törvénytelen kormány ellen és a legádázabb harcokat folytatták egy Franko diktátor, mint Carlos király ellen. A monarchia ügye már nagyon gyenge alapon kezdett állani, mert sokan azok közül, kik hívei voltak a monarchista pártnak, a köztársaságiakhoz csatlakoztak. Már-már általános fölkelés elé sodorta az országot Franko diktátorsága, amikor bekövetkezett a lisszaboni véres katasztrófa. Carlos király tragikus halála ismét a dinasztia felé fordította a portugál nép szeretetét, annál inkább, mert az új király kormányának első tette az volt, hogy kiírta a választásokat.

Nagy agitáció előzte meg a választásokat, mert a köztársaságiak minden követ megmozgattak pártjuk szaporodása érdekében. A királygyilkosság azonban annyira diszkreditálta a pártot a nép előtt, hogy a nagy agitáció dacára — mint az eddigi választási eredmény mutatja — a köztársaságiak, már eddig vereséget szenvedtek az egész vonalon.

Lisszaboni tudósítónk a választások eddigi eredményéről a következő jelentéseket küldte:

Eddig 107 választás eredménye ismeretes. A megválasztottak többsége a monarchista többséghez tartozik. Eddig egy köztársasági párt sem választottak. A választás alkalmával több választókerületben jelentéktelen zavargás történt, úgy, hogy a csapatok kénytelenek voltak fegyverüket használni. Több halott és sebesült maradt a választás színhelyén. Lisszabon város néhány tizedében a republikánusok fognak többséget kapni, ezzel szemben azonban több külvárosi tizedben el fogják veszíteni. A lisszaboni választókerületnek csupán négy, a kisebbséghez tartozó képviselője lesz.

Késő éjjel jelentik Lisszabonból, hogy a katonai őrszolgák utasítást kaptak, hogy ne tőrjenek a templomok körül semmiféle csoportosulást s mise után a templomban a padokat szükség esetén karhatalommal ürítsék ki. Ez a parancs azért ment a katonasághoz, mert a republikánusok kiadták a jelszót, hogy a templomokból a választási helyiségekhez kell vonulni. Utközben az ilyen csapatok feloszlításakor több összeütközés volt, különösen a külvárosi választókerületekben.

A zavargások miatt különben a katonaság megszállott minden utcát. Országszerte heves volt a választási agitáció, de vérontás a vidéken sehohsem történt.

A választás majdnem az összes kerületek-

ben teljes nyugalomban folyt le. Alcantarában, San-Domingóban és Santosban jelentéktelen zavargások voltak. San-Domingóban a templomot őrző csapatokat kövekkel dobálták meg, a rend fenntartására széleskörű intézkedések tettek. 120 embert letartóztattak.

Hajóhadunk a marokkói vizeken. A Ziegler ellentengernagy parancsnoksága alatt álló magyar-osztrák hajóraj három csatahajója földközi tengeri útjában, szerdán Tangerbe érkezett és három napon át időzött az öbölben. A zászlóhajó egy a szárazföldre, mint a kikötőben veszteglő francia és spanyol hadihajókkal a szokásos üdvözlő-lövéseket váltotta, majd a szárazföldre jött az admirális és előbb gróf Koziebrodski-Bolesta magyar-osztrák követnél tett látogatást, azután a követ társaságában felkereste Sida El Torrest, a szultán képviselőjét és az idegen követeket is. Az első este a követségen volt ebéd és fényes est, amelyen a flotta tisztikara és diplomáciai kar vett részt. Másnap a követ és neje vendégei tiszteletére bált adtak a Villa Valentinában, amely erre az alkalomra pazarul volt feldiszitve. A bálon a Tangerben lakó magyarok és osztrákok teljes számmal jelentek meg. A bálon a zászlóhajó zenekara játszott és a felszolgált italok között magyar bor és kőbányai sör szerepeltek. A harmadik napon az admirális látta vendégül a diplomáciai kart, míg a magyarok és osztrákok a tisztikar vendégei voltak. A hajóraj péntek este vitorlázott Malaga felé. Ez az első eset, hogy magyar-osztrák hajóraj időzött a marokkói vizeken.

Osztrák képviselőház. A Reichsráth ma folytatta Pogatsnik képviselőnek az unjoncjutalékra vonatkozó sürgős indítványa tárgyalását. A vitában a sürgőség feletti szavazásig jutottak el. A legközelebbi ülés holnap lesz. Chribovický az ülés végén tiltakozott a Biellochlevek képviselőnek az előbbi ülésben használt közbeszólása ellen, amelyben Tolsztoj Leót gyalázta, mire Weiskirchen elnök kijelenti, hogy azon időben ő nem elnökölt és ha jelen lett volna, mindenestre megtorolta volna a nagy költő meggyalázását. Biellochlevek azt válaszolja, hogy közbeszólásával nem akarta megsérteni Tolsztojt, a közbeszólás csak Pernerstorfer egy nyilatkozatára vonatkozott. Pernerstorfer kijelenti, hogy ő Tolsztoj ismeretes kijelentését idézte, amikor azt mondta, hogy Oroszországban tisztességes ember számára a legszebb lakás a tömlőcz. Biellochlevek ismét ellentmond a szónoknak. Ezzel az ügyet befejezték.

Német birodalmi gyűlés. A mai ülésen folytatták az egyesületi törvény 8. §-ának tárgyalását. Ez a rendőri közegek kiküldetését tartalmazza a nyilvános gyűlések alkalmával. Trimborn képviselő megindokol egy indítványt, mely arról szól, hogy ipari gyűléseket ne ellenőrizzenek. A 8., 9/a és 10. §§-kat, amelyek a gyűlések feloszlítását tárgyalják, a bizottság szövegezésében elfogadják. Azután a 10/a §-t tárgyalják, amely 18 éven aluli egyéneknek politikai egyesületekből és gyűlésekből való kizárását tartalmazza.

Giessberz képviselő (centrum) megtámadja ezt a paragrafust, amelynek révén az egész törvény kivételes jelleget kapna.

Gróf Carmer-Osten (konzervatív) kifejti, hogy a 10/a §. nélkül párhivei az egész törvényt visszautasítják. Sőt inkább sajnálják, hogy nem sikerült nekik a politikailag érett életkor határául a 20-ik évet megállapítani.

Hildebrand képviselő szembeszáll a szabadgondolkodók magatartásával.

Fallières látogatása. Fallières köztársasági elnök július végén utazik Pétervárra, de csak Kronstadtot, Péterhofot, Carszkoje-Szélót és Krasznoje-Szélót fogja meglátogatni és Pétervárra nem fog elmenni. A czári pár szeptemberben vagy októberben fogja visszaadni ezt a látogatást s ugyanekkor talán az olasz udvart is meg fogja látogatni. Fallières oroszországi látogatása után megy el Stockholmba, Kopenhágába és Krisztíániába.

A finn országgyűlés feloszlítása. A finn országgyűlés feloszlításáról egy kommüniké a következőket közli: A minisztertanács a czár parancsára foglalkozott a finn főkörmányzóknak jelentésével a finn országgyűlés által a szenátus iránt kifejezett rosszszalást illetőleg. A főkörmányzó e jelentésében an-

nak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy az országgyűlés márczius 28-iki határozata nem fejezi ki a finn nép összességének véleményét és a legfelsőbb meghagyásra tett intézkedések megengedhetlen bírálatát tartalmazza, amiért az országgyűlés feloszlítása és új választások kiírása mutatkozott szükségesnek. A minisztertanács a maga részéről a határozati javaslatot olyannak tartja, mint amely sérti a birodalmi kormányra és azonnali intézkedést tesz szükségessé. A minisztertanács utal az országgyűlés ismételt megengedhetlen magatartására, amelyet a legfelsőbb kormány intézkedései ellen tanusít, így például a katonai kincstár részére beszoigáltatandó összegre vonatkozólag annak idején végbement vitára. E tények az országgyűlés szélső radikális irányáról tesznek tanusítást, amelyet nem lehet megvárni. A feloszlítás ellenben hasznára lesz az országnak. A minisztertanács arra a meggyőződésre jutott, hogy a főkörmányzó javaslata az egyedül helyes és szükséges is és abbéli véleményének adott kifejezést, hogy a finn országgyűlés azonnal feloszlítandó és új választások irandók ki.

Az angol miniszterelnök lemondása. Campbell-Bannerman lemondásáról a következő újabb részleteket kaptuk: Egy futár tegnapi Biarritzbe érkezett és átadta Edvárd királynak a Campbell-Bannerman miniszterelnök lemondó levelét. A király elfogadta a lemondást és az állásától megváltó miniszterelnöknek sajnálkozását fejezte ki, valamint azt a kívánságát, hogy egészsége mielőbb helyreálljon. A király felszólította Asquith pénzügyminisztert, hogy utazék Biarritzba. Valószínűleg őt fogja kormányelnöknek kinevezni. A „Times“ értesülése szerint mr. Asquith nem fogja megtartani a pénzügyi tárczát. Minthogy Morley aligha lesz hajlandó arra, hogy jelenlegi hivataláról, mint indiai államtitkár, lemondjon, valószínűleg mr. Lloyd Georget fogják Asquith utódává kinevezni. Általánosan várják, hogy Winston-Churchill is meghívják a kabinetbe. Még nem bizonyos, hogy Asquith Biarritzba megy-e, de az italmérségi törvény tárgyalásának folytatását mindenestre husvét utánra halasztják.

Az alsóházban Asquith, kit a pártok élénken üdvözölték, hivatalosan bejelentette Campbell-Bannerman miniszterelnök lemondását és kijelentette, hogy nem alkalmas a mostani idő arra, hogy az általánosan tisztelt nagytekintélyű vezető államférfiú jó tulajdonságait illő mértékben méltányolják. Asquith azt indítványozta, hogy a ház f. hó 14-ig napolja el magát. Balfour csatlakozott Asquith fejtegetéseire és kijelentette, hogy az ellenzék mélyen sajnálja Campbell-Bannerman távozását. Ezután a ház 14-ig elnapolta magát.

A Hill-ügy. Az a hír, hogy Hill egyidőre elfoglalja a berlini nagykövetséget és kormánya aztán hamarosan vissza fogja hívni, hivatalosan nincs ugyan megerősítve, de kétségtelen, hogy az államkormány tényleg ebben állapotodott meg. Hill a rövid berlini hivataloskodás után a londoni nagykövetséget fogja elfoglalni s a római amerikai nagykövet fog kerülni a berlini nagykövetség élére.

Szerb ellenzék a kormány ellen. A szkupstina mai ülésén a napirendre való áttérés előtt az ifjúradikálisok vezére, Sztojanovic Ljuba pártja nevében nyilatkozatot tesz, amelyben kifejti, hogy az 1907-ik évi obstrukció leszerelése alkalmával az ifjú-radikális-párt azon reménye, hogy a kormány, a kezdődő korrupciót csirájában elfojtsa, nem teljesült. Ellenkezőleg, megszapordtak az alkotmány- és törvénysértések, valamint a hivatalnokok erőszakoskodásai. Az ellenzék összes tiltakozása eredménytelen maradt. A szkupstina teljesen elvesztett minden erkölcsi alapot, mert a többség, ahelyett, hogy itélkezett volna, a kormány büntársa lett. Az országban a korrupció és az önkény a hatóságok részéről, akiket a kormány minden tekintet alól feloldott, egyre gyarapszik. Kötelességünknek tartjuk a már beszűntetett obstrukció folytatását. A kormánynak nem volt bátorsága, hogy a kereskedelmi szerződéseket napirendre tűzze, noha ezt mi kértük. 1907. év októberében a kormány a költségvetés megszavazását elnapolta, amíg a szerződések létrejöttek. Most pedig a szerződések tárgyalását napolja el, hogy a költségvetést befejezze. A kibontakozás, az államra nézve eme oly súlyos helyzetből, csakis a szabad választásokban rejlik. Az 1906. évi régi rendszerű választások adták meg az első alapot a mos-

tani helyzethez. Végül szónok pártja nevében kijelenti, hogy a jövőben összeülő szkupstina sem lesz munkaképes, ha nem szabad választás után jön létre. Az obstrukcióval mi a kormány összes további ténykedését meggátoljuk. A nép szabad választások révén hozza meg ítéletét. (Tetszés és taps balról.)

Lepcevic (szociáldemokrata) pártja nevében kijelenti, hogy a jelenlegi helyzetből az egyedüli kibontakozást az általános és egyenlő választói jog alapján rendezett választások adják meg, miért is az alkotmánynak ilyen értelemben való megváltoztatása szükséges.

Velikovics Voja, a nemzeti párt vezére kijelenti, hogy pártja minden működést támogat, mely a jelenlegi kormány megbuktatására irányul, mert ez Szerbiát a külföld előtt lealacsonyítja, belsőleg pedig teljes korrupcióba viszi. A két év előtt, a kereskedelmi viszonyoknak felszabadító elvek alapján kezdett tárgyalása Ausztria-Magyarországgal azzal végződött, hogy az osztrák-magyar hivatalnokok felhatalmazták, hogy ő felsége Ferencz József nevében szerb területen és szerb alattvalóktól adókat szedhetnek. Bulgáriához való viszonyában Szerbia oda jutott, hogy a bolgár félhivatalos sajtó állandó támadásait némán tűrni köteles. Montenegróval szemben elérték a gyűlölködés tetőpontját. Cettinyében pedig egész nyíltan a szerb uralkodóházat gyanúsítják, hogy a montenegrói uralkodóház meggyilkolását tervező akcióban részes. Míg az összes többi uralkodók külföldön tett utazásokkal segítik elő országaik érdekeit, a szerb király úgy ül Belgrádban, mintha kalitkába volna zárva, mert senki sem fogadja őt. Az ország belsejében gyilkosságok történnek. Két szerb polgár gyilkosát, Jesicst államszolgálatba fogadják. Vukasevics csendőrpáncsok még ma is szolgálatban van, míg az akkori rendőrfenök, Cerovic pedig bejárhat a királyi palotába. Egyre növekszik azok száma, akiket a kormányhoz anyagi érdekek fűzik. (Tiltakozó felkiáltások jobbról.) Ivanovic elnök figyelmezteti szónokot, hogy senkit se sértegetsen.

A kormány a szakbizottság jelentése ellenére oly ágyút vásárolt a szerb hadsereg részére, amely rossz. A szerb közigazgatás részére hátrányos kereskedelmi szerződést kötött a kormány. A válság megoldását csakis a tiszta új választások eredményezhetik. Az összes alkotmányos tényezőknek tisztelniük kell a nép jogát. Smulovics haladó pártja nevében szintén kijelenti, hogy az új választások elkerülhetetlenek és hogy csak a szabad választások vezethetnek a válság megoldására. Pasics miniszterelnök kifejti, hogy az ellenzék a skupstina feloszlását kívánja és azzal fenyegetőzik, hogy ellenkező esetben a skupstina tevékenységét meg fogja akadályozni. A parlament feloszlásának joga azonban csak a koronát és a skupstina többségét illeti meg. A választás szabadsága sehol sincs annyira biztosítva, mint Szerbiában. Ezelőtt fönt hangoztatták a reakcionárius teoriákat, most alulról támogatják azokat. (Taps a jobboldalon.) Velikovics annak idején hü oszlopa volt a reakciónak. (Velikovics: Ez hazugság! Zai.) Pasics folytatva: Ennek legjobb bizonyítéka az, hogy amidőn én elhagytam a börtönt, Velikovicsot a palotában találtam. (Taps a jobboldalon.) Az ország szabadságát bizonyítja az a tény, hogy most nincs rögtön ítélőbíróra szükség, mint azelőtt. Montenegrót illetőleg Velikovics annyira mérész volt, hogy azt állította, hogy Cettinyében a szerb trónust vádolták. Ezt csak a szerbek ellenségei állítják. A Montenegróhoz való viszony akkor volt a legkedvezőtlenebb, amidőn az a hír terjedt el, hogy Szerbiában titkos konvencziót kötöttek. Akik e hírt nem czáfolták meg, nem érdemlik meg, hogy a szerbek nevében beszéljenek. (Helyeslés a jobboldalon.) A radikális párt akkoriban jutott többségre és a haladó pártiak mégis a nép akarata ellen küzdenek. A kormány a múlt évi szeptember 19-iki események feletti ítélkezést a bíróságra hagyta és senkit sem üldöztetett, bár Novakovics tagadhatatlanul fel akarta fordítani a törvényes rendet. Régebben már a börtönök tulzsfoltak voltak. A kormány kötelesnek tartja magát, hogy az ellenzék által fejtett elméletek ellen állást foglaljon. (Viharos taps és helyeslés a jobboldalon.) A legközelebbi ülés holnap.

Az orosz javaslat. Berlinből jelentik, hogy az orosz kormánynak maczedóniai reformjavaslata múlt héten érkezett a német külügyi hivatalhoz. A javaslat rendkívül terjedelmes munka s minden egyes pontja végtelen gondossággal és lelkiismeretességgel van kidolgozva. Már ez a nagy terjedelmű is kizárja, hogy a hatalmak egyszerű igennel feleljenek erre a javaslatra, de azért egészen bizonyos, hogy valamennyi hatalom elvben hozzá fog járulni.

Marokkó. Az ország belsejéből ide érkezett jelentések hírül adják, hogy a Mulej Zvyn, Abdul Aziz testvérének vezetése alatt álló mehallát, amely utban volt Rabatból Fezbe, a Szemmur-törzs területén az említett törzs emberei elfogták.

Az orosz-török határról. A török határon észrevehető orosz csapatmozgalmak következtében az Erzerumban állomásozó negyedik török hadtest parancsot kapott, hogy az orosz-török határra menjen.

Az angol kormány elvben hozzájárult az orosz maczedóniai reformjavaslathoz s így a programmal alapelvei tekintetében a nagyhatalmak között teljes a megegyezés, csak a részletek körül vannak még eltérések.

Berlini kereskedők Budapesten.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 6.

Három napi itt időzés után ma délben elutaztak berlini vendégeink, miután megnézték a főváros nevezetességeit, főbb ipartelepeit és gyárait. Tulságosan gazdag programjukat természetesen nem merítették ki, s így sok helyen várták őket, ahová azonban időhiány miatt már nem mehettek el. Amit azonban megtekinthettek, arról a leghizelgőbben nyilatkoztak s mindnyájan megegyeztek abban, hogy a magyar főváros fejlődése, ipari és kereskedelmi élete, közintézményeink, gyűjteményeinek nagy arányai minden várakozásukat felülmúlták.

A vendégek vasárnap délelőtt meglelték a királyi várpalotát, a halászbástyát, a Mátyás-templomot és az országházat. Délben Bárczy István polgármester a főváros nevében a vendégek tiszteletére ebédet adott, amelyen részt vett Sztérényi államtitkár és Schönburg-Waldenberg herceg német főkonzul is. A polgármester német nyelvű föl-köszöntőben éltette a vendégeket, akiknek nevében Bamberg titkos kereskedelmi tanácsos, a berlini egyesület alelnöke, köszönte meg a főváros vendéglátását. Utána Jakob Emil titkos kereskedelmi tanácsos beszélt. Köszönetet mondott Sztérényi József államtitkárnak, aki most is megtisztelte őket jelenlétével, továbbá a német főkonzulnak, aki folyton velük volt. A főváros polgárainak egészségére üriti poharát. Az ebéd végeztével Jakob Emil 2000 koronát adott át a főváros polgármesterének, hogy abból 1500 koronát a budapesti magyar szegények között, 500 koronát a budapesti német szegények között oszson szét. Ugyancsak 500 koronát küldtek gróf Edelsheim-Gyula Lipótnak a Gyermekvédő Liga számára. A vendégek ma délelőtt több csoportba jártak be a várost. Egyrészt a központi vásárcsarnokot nézte meg, ahol őket Ziegler Nándor vásárcsarnoki igazgató fogadta és kalauzolta. A vendégek a leg részletesebb módon szemléltek meg a vásárcsarnok összes helyiségeit és berendezéseit, és a legnagyobb elragadtatással szóltak a mintaszerű állapotokról. A vásárcsarnoki igazgatóság a hölgy-vendégeket egy-egy díszes virágbokrétával örvendeztette meg, a bokrétákat elküldötte a vendégfogadóba.

Néhány berlini gépgyáros a Kőbánya-uton levő Ganz-gyár hatalmas ipartelepeire ment. Asbóth Emil vezérigazgató s dr. Kornfeld Mór, a Ganz-gyár igazgatója fogadta a társaságot. A Ganz-gyár ipartelepének nagy arányai még a berlinieket is meglepték, akik különben a gyár világhírű készítményeit ismerik. Megnézték a gyár különféle műhelyeit s különösen a vagonépítő-osztályt nyerte meg tetszésüket. A gyári üzemről, a Ganz-társulatnak munkás-jóléti intézményeiről a berlini vendégek elismeréssel beszéltek s ennek többször adtak kifejezést Asbóth Emil előtt.

A Kossuth Lajos-utcai Holzer-féle cs. és kir. udvari szállító divatruházának is voltak berlini ven-

dégei. A hatalmas áruház bejáratánál Holzer Sándor kereskedelmi tanácsos, a cég főnöke fogadta a vendégeket. Holzer hangsúlyozta beszédében, hogy rendkívüli örömet érez azon, hogy a berlini vendégeket, közöttük a divatruházak legelőkelőbb képviselőit és nejeiket üdvözölheti házában. Kéri vendégeit, hogy ne a nagy berlini áruházak méretei szerint nézzék meg üzletét. A berliniek nevében Dialosinszky köszönte meg a szeretetreméltó vendégszeretet és kijelentette, hogy a Holzer-áruház rendkívül impozáns benyomást gyakorolt rájuk, mely méltó helyet foglalhat el a legnagyobb berlini intézetek mellett is. A vendégek azután behatóan megtekintették a divatruház valamennyi helyiségét, melynek gazdagságáról és eleganciájáról a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak. A szemle után a cég főnöke lunchre hívta meg a vendégeket, akik csaknem egy órai ott időzés után szívélyesen búcsúztak el Holzer kereskedelmi tanácsostól és nejétől. Délután a főalatti villamos külön kocsiain a Városligetbe mentek a vendégek, ahol megtekintették a mezőgazdasági muzeumot. Innen a tavaszi vásárra mentek. Megtekintették az iparcsermokban lévő Kossuth-szobor pályaterveket is. Öt órakor a Gyáriparosok Országos Szövetsége teával vendégelte meg a berlini vendégeket, este hét órakor pedig az Operában diszelszadás volt, amelyen az Eliánát játszták.

Az előadáson megjelent József Ágost királyi herceg, Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferencz kereskedelmiügyi és gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter is. A német vendégek Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert meglátogatták páholyában, ahol a miniszter bemutatatta őket Wekerle Sándor miniszterelnöknek is. A miniszterelnök beszélgetés közben fölívta a német vendégek figyelmét az államvasutak gépgyárára, mire a berliniek nyomban elhatározták, hogy a ma déli tizenkét órára kitűzött elutazásuk előtt meglátogatják a gépgyárat. Kora reggel automobilon rándultak ki a gépgyárba s onnan visszatérve tizenegy órakor kihajtottak a pályaudvarra, ahonnan déli tizenkét órakor indult el a kereskedelmi miniszter által rendelkezésükre bocsátott különvonat.

EGYHÁZAK.

— (Uj adminisztrátor Karlóczán.) A magyarországi szerb nemzeti egyház ügyeire vonatkozólag a hivatalos lap holnapi száma fontos királyi elhatározásokat fog közölni. Illetékes helyről eredő értesülés szerint ő felsége jóváhagyta a karlóczai szerb egyházi kongresszusnak a zárdai javak kezelését illető határozatait. A hivatalos lap holnapi száma ezzel kapcsolatban közli Bogdanovics Luczián budai szerb püspök valóságos belső titkos tanácsosnak szerb egyházi adminisztrátorrá történő kinevezését. Az adminisztrátor kinevezése a felhalmozódott egyházi ügyrendeken kívül különösen azért vált szükségessé, hogy a kongresszus mielőbb megválaszthassa az új patriarhát.

— (Harcz egy nyomda körül.) A karlóczai szerb zárdai nyomdának a kongresszusi választmány elleni birtokháborítási perében, a bíróság által elrendelt birtokbárlás tegnap folytatóság fogantatásának megkezdése előtt a kongresszusi választmány ügyvédje a bíróságnak bejelentette, hogy a péntekről szombatra virradó éjjel a nyomdába betörték és az éppen átadás alatt levő munkateremben szombaton reggel két fegyveres embert találtak, akik még ott tartózkodnak és kérte az eljáró bírótól a helyszíni vizsgálat azonnali fogantatása után a két betörő letartóztatását, továbbá, hogy az összes iratok a büntető bíróságnak betérjesszenek és azoknak elintézéséig az átadás felfüggesztessék. Bejeleníti továbbá, hogy a szerzetesek jogi képviselője ellen nyilvános erőszak bűntette miatt az ügyészhez bünyenyítő feljelentést adott. Követeli továbbá, hogy mindez bíróság megállapíttassék és egyidejűleg, minthogy felperesi ügyvéd a bírói határozat ellenére a nyomdában beszüntette a munkát, ellene birtokháborításért panaszt emel. Felperesi ügyvéd beismeri, hogy a mondott éjjel betörtette az ajtókat, behatolt a nyomdába és az általa ott őrségül felállított két fegyveres embernek megparancsolta, hogy mindenkit felöljenek, aki bemelegszelne a nyomdába és mindezt a bíróság előtt magára vállalja a felelősséget, ellenzi azonban az átadás felfüggesztését. Az eljáró bíró határozatilag kimondotta, hogy ez alkalommal mint a polgári bíróság kiküldöttje működik, nem engedélyezi

az átadás felfüggesztését és elutasította alperesi ügyvédnek birtokháborítási panaszát. A szombati hivataloskodás befejezése előtt a szerzetesek ügyvédje magának kérte a nyomdai kulcsok átadását, alperesi ügyvéd ezt ellenzi, mert a nagy értéket képviselő tárgyak még össze nem irattak és át nem adták és ezen tárgyakért magára vállalja a teljes felelősséget, azonban beleegyeznek abba, hogy a nyomda kulcsai átadassanak a bíróságnak, ha a tárgyakért a szavatosságot elvállalja. Az eljáró bíró határozatilag kimondta, hogy a kulcsok továbbra is a kongresszusi választmány birtokában maradnak. A leltározás előreláthatólag több napot fog még igénybe venni.

Az olvasóhoz.

Április hó elsejével új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés“-re.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hiú marad eddigi nagy multjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddig irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentul is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabbban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napi események részletes és pontos feltárásával ezentul is a vezető helyen fog állani.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentul csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Csanád vármegye törvényhatósága Návay Tamás főispán elnöklésével ma tartotta rendes tavaszi közgyűlését. A közgyűlésen másod aljegyzővé Vertán Endre harmad aljegyzőt, harmadjegyzőnek pedig dr. Návay Gézát választották meg. Spilka Antal főszolgabíró Hódmezővásárhelyre kinevezetvén, a főispán Szilágyi Kálmánt bízta meg helyettesítésével. Udvarhelymegye átiratára a törvényhatóság bizalmat szavazott a kormánynak. Végül az 1%-os gyermekvédelmi pótdadót a községek közt felosztották. A közgazgatási bizottságba Lukács Imre, tornyai plébánost választották be.

TÁVIRATOK.

Sajtócézenszura Kinában.

Sanghai, április 6. Az új sajtótörvény, Kinában lehetetlenné teszi az ellenzéki sajtó kifejlődését. Tényleg eddig csak az idegen kolóniakon, valamint a gyarmatokon megjelenő lapok hirdettek nyomtatékosan ellenzéki elveket. A kormány most a törvényt ezen sajtótermékekre is kiterjeszti és fennállásukat veszélyezteti a postai szállítás és a Kinában való terjesztés megtiltásával, amennyiben ezen lapok tartalma ellentétben állana a törvényvel.

A bolgár fejedelmi pár Szófiában.

Szófia, április 6. A fejedelem és a fejedelemné Várna felől érkezve, ma vonultak be a városba. Érkezésüket 31 ágyulövés jelezte. A pályaudvaron fogadásukra megjelent a diplomáciai testület, a miniszterek, a szinódus tagjai, a volt minisztereink, a szobranje jelenlegi és előző elnökei és alelnökei, minden vallásfelekezetek pap-sága, a semmitőszék és az állami számvevőszék elnökei, az előbbi diplomáciai ügyvivők.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.	ápr. 4.	ápr. 6.
Buza	locobuza 99 ⁷ / ₈	98
	májusra 101 ³ / ₄	99
	júliusra 96 ¹ / ₄	94 ³ / ₈
Tengeri	szeptemberre —	—
	májusra 75 ¹ / ₂	75 ¹ / ₄
	júliusra 72 ⁷ / ₈	73 ¹ / ₈
Csikagó.		
Buza	májusra 92 ⁵ / ₈	90 ¹ / ₂
	júliusra 88 ³ / ₈	86 ³ / ₈
Tengeri	májusra 66 ¹ / ₂	66 ¹ / ₄

New-York, ápr. 6. Gyapot New-Yorkban helyben 10.35 (10.50 tegnap), gyapot áprilisra 10.51 (10.68), gyapot júniusra 10.57 (10.76), gyapot New-Orleansban helyb. 10¹/₂ (10¹/₂), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, április 6. (Zárlat.) Zsír májusra 8.27 (tegnap 8.27), zsír júliusra 8.50 (tegnap 8.52), szalonna short clear, 7.37 (tegnap 7.37), sertészsír júliusra 13.32 (tegnap 13.30).

UJDONSÁGOK.

Luccheni elmebajos.

Paralízis progresszívá bántja s nemsokára meg is öli a genfi börtönben Lucchenit, aki annakidején egy durva ráspolyszurással megölte Magyarországot nagyasszonyát, Erzsébet királynét. A nagyközönség minden meglepetés nélkül fog napirendre térni ez ujdonság fölött. A nagyközönség előtt eddig is nyilvánvaló volt, hogy nem lehet épeszü ez az ember, aki egy rögeszme impulzusára megölte a legnemesebb asszonyok egyikét. A királygyilkos anarkisták, az exponált apróbb-nagyobb zsarnokokat gyilkoló nihilisták eszejárását még megértjük valahogy. Terroristák mind a ketten: az anarkista-terror olyan félelmet akar ébreszteni az emberek szívében, hogy senki se vállalkozzék közülök koronás uralkodásra; a nihilista-terror pedig azon kívül, hogy hasonló okból riogatja a csárokat, az apró zsarnokokat tartja üdvös félelemben azzal, hogy állandóan szívüknek szegezi a titokzatos halálvést. Mind a két fajta fanatizmus nincsen racionális érzokok nélkül, lehet vitázni pro és kontra fölött. Ki lehet fejteni, hogy a társadalom rendje mélyebb alapokon nyugszik, mint amilyen az emberi lélek különböző félelme és vágyakozása, tehát a terror — akármilyen jó célú — haszontalan. Ki lehet fejteni azt is, hogy a szörványosan alkalmazott terror még akkor sem célravezető, hogyha hiszünk abban a terrorista babonában, hogy a félelem megváltja a világot. Hogyha kivétel nélkül minden zsarnok és minden koronás fő a végzet bizonyosságával rátalálna a neki

rendelt törre vagy bombára, hogyha maga a koronázó-aktus, vagy a rendőrfői kinevezés egyértelmű lenne a halálos ítélettel, akkor még lehetne remélni valamelyes eredményt. Ez azonban képtelenség, mert akármilyen tett propagandája hol talál ennyi áldozatra kész eszközre s hadseregekkel szemben hogyan tudja biztosítani azt, hogy minden esetben az ő akarata győzzön és soha sem a magát védelmező főnálló rend?

Minden terrorista-propaganda tehát egy logikai tévedésnek dobja áldozatul az elfecsérelt tömérdek emberéletet. A Luccheni-esetben azonban az ártatlan, minden közügytől távol álló nemes asszonyélet kioltásában már olyan abszurd tévedés nyilatkozott meg, ami messze kívül esett a józan ész körén és amilhez semmi köze sem volt a normális agyvelők szokott formái közt működő logikának. A nagyközönség megéreztte, hogy a vak fanatizmusnak ekkora foka egy az eszköz, cél, következmény megítélésére képtelen monomániával s immár a pszichiáter megítélése alá tartozik.

A bíróság és az elmeszakértők véleménye azonban annakidején más volt, Luccheni így elme-egógyintézet helyett börtönbe került. Az elmeszakértők józannak ítélték Lucchenit, mert bizonyos kritériumok hiányoztak ahhoz, hogy a tudomány becikkelyezett paragrafusai szerint boldognak nyilvánítsák. De ime az élet most rájuk czáfol, mert szép, szemmel látható paralízisre fejlesztette a Luccheni bolondságát, amely bolondság immár annyira nyilvánvaló, hogy letagadni semmiképp sem lehet.

Ez pedig, még hogyha föl is tesszük azt, hogy Luccheni elmébaja újabb keletű, mert a gyilkosság elkövetéseket csak exaltált és terhelt idegzetű ember volt, jó arra, hogy új ütőkártya legyen a Lombrozo kezében, aki már régóta hirdeti, hogy a zsenik és gonosztevők agymunkája folytonosan az örület szakadékának szélén táncorog.

Ben.

NAPIREND. Naptár. Kedd, április 7. — Róm. kat.: Epifán p. vt. — Prot.: Álmós. — Görög-orosz: Márczius 25. Gy. B. A. — Zsidó: Niz. 6. — A nap két reggel 5 óra 29 perczkor. nyugszik délután 6 óra 35 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 40 perczkor, nyugszik déli 12 óra 16 perczkor.

A közoktatási államtitkár fogad 12—2 óráig. — A kereskedelmi államtitkár fogad délután 4 óráig. — Vernsiul francia művész előadása az Iparművészeti Múzeumban délután 5 óráig. — A Mozdonyvezetők Szövetségének közgyűlése délelőtt 8 óráig. — A főváros közlekedésügyi bizottságának ülése délután 5 óráig. — A Színészegyesület tanácsulése. — Az Orsz. Közterületi Tanácsok felolvasó ülése esti fél 6 óráig. — Közterületi Tanácsok felolvasó ülése esti fél 6 óráig. — Galamb-lövőverseny a Margitszigeten. — Az osztályversenyek húzása reggel 9 óráig. — Sorozás a Mária Terézia lakonyában. Sor alá kerülnek a II. korosztály 1771—2110. sorszámig. — A Képzőművészeti Társulat tavaszi kiállítása a Múcsarnokban nyitva 9—3-ig. Belépődíj 1 korona. — Paczka Ferenc és Kornélia kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonja rendezés miatt zárva. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítása az Urániban nyitva 9—8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Múzeum régiség-tára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Képesarnok nyitva 10—2-ig. — A földtani int. muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum nyitva 10—12-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — A Ráth György-múzeum nyitva 10—4-ig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9—12-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetem könyvtára nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig és 6—8-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva.

— Vilmos császár Korfu szigetén. Korfu szigetéről jelentik, hogy Vilmos császár április 9-én délelőtt érkezik Korfuba. E jelentés következtében az Achilleionban, ahol már a császár kíséretének harmincz tagja lakik, megteszik az előkészületeket a császári család fogadására. A görög király és a trónörökös jövő kedden a görög nemzeti ünnep után indulnak el Athénből és szerdán délután érkeznek Korfuba. Az athéni német követ csak csütörtökön érkezik oda. Két angol hadihajó parancsnokai azt az utasítást kapták, hogy egy hétig maradnak Korfu előtt.

— Az Erzsébet királyné emlékmúzeum. A budai királyi várpalotában berendezett Erzsébet királyné emlékmúzeumot állandóan nagyszámú közönség keresi fel. A mult, márczius hónapban 20.318 egyén látogatta meg. A múzeum további rendelkezésig naponként 9—fél 1-ig és 3—4-ig áll nyitva. Vasárnap pedig 9—fél 1-ig.

— **Magyar osztályfőnök a hadügyminisztériumban.** A hadsereg legközelebbi rendeleti közlönye Urbán ezredesnek a hadügyminisztérium elnöki osztályába, mint főnökhelyettesnek való végleges beosztását fogja hozni. Urbán ezredes Kuzmanek tábornokot, az elnöki osztály főnökét betegségének ideje alatt az év elején két hónapon át helyettesítette. A 79-ik gyalogezredben való szolgálat alóli végleges felmentése és a jelenlegi alkalmazása által nyilvánvaló lett, hogy Urbán ezredes lesz Kuzmanek utódja, aki még ebben az évben egy gyalogdandár élére kerül. Urbán ezredes előbb a hadügyminiszter szárnysegédje volt. Ő lesz az első elnöki osztályfőnök, aki magyarul tud.

— **Mennek a német fejedelmek Bécsbe.** A német szövetséges fejedelmek bécsi látogatásáról annyi ellentmondó hír érkezett már, hogy most már csak a legújabb tudósítások regisztrálására szorítkozunk. Ezek szerint beavatott körökben egyelőre mítsem tudnak erről a tervről, de nem is valószínű, hogy lesz belőle valami, mert az igen nagyszabású fogadással járó kötelezettségek Ferenc József királyt túlságosan elárasztanák. Az orvosok legalább határozottan ellene vannak, mert tudják, hogy a király ily alkalmakkor nem kiméli magát, hanem pontosan megfelel a házigazda kötelességeinek. Csak annyi bizonyos, hogy Vilmos császár májusban vagy júniusban Bécsbe jön. A német fejedelmek valószínűleg Ischilben fognak Ferenc József királynál tisztelegni és pedig minden fölösleges ünnepség lehető mellőzésével.

— **Változások a hadsereg vezetésében.** Katonai körökben elterjedt hírek szerint Ferenc Szalvátor főherceg altábornagyot legközelebb lovassági felügyelővé fogják kinevezni, Ferenc Szalvátor főherceg helyére pedig a krakkói lovas-hadosztály eddigi parancsnoka, Böhm-Ernolli Ede altábornagy kerül. Brudermann Rezső lovassági tábornok, az eddigi lovassági felügyelő Bécsben a főhadparancsnokságot fogja átvenni Fiedler tábornag helyett és egyúttal a második hadtest parancsnoka lesz. Fiedler tábornag legközelebb három havi szabadságra délre utazik és visszatérte után csapatfelügyelővé fogják kinevezni.

— **Új titkos tanácsos.** A hivatalos lap jelenti, hogy a király Bogdanovics Luczian budai görög-keleti szerb püspöknek a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

— **Széchenyiék elutaztak.** Gróf Széchenyi László és neje, Vanderbilt Gladys vasárnap reggel negyed hétkor Örmezőre utaztak. A grófi pár a negyvenhatos számú termes kocsiában tette meg az utat és körülbelül egy félóra késéssel érkeztek meg Örmezőre, ahol az egybegyűltek a legnagyobb lelkesedéssel vártak rájuk. Az állomáson száztáru lovasbandérium éjenniadala fogadta őket, majd a Széchenyi-birtok intézője üdvözölte a fiatal párt. A Széchenyi-kastély bejáratánál özvegy gróf Széchenyi Imréné ölelte keblére gyermekeit. Délután népiünnepély volt. Gróf Széchenyi László házasságának emlékére huszonöt ezer koronás alapítványt tett egy örmezői kisdudóv számára.

— **Toselliné mégis válik.** Minden ellenkező hír dacára is igaznak bizonyul, hogy a Toselli-házaspár mégis válik. A „Badische Presse” szerint Montignoso grófnő levelet írt egy barátjának, amelyben kijelenti, hogy Tosellit végképpen elhagyja és Németországba költözik.

— **Karagyorgyevics Bozsidar halála.** Belgrádban Karagyorgyevics Bozsidar herceg elhunyt alkalmából tegnap délelőtt a székesegyházban gyászistentisztelet volt, amelyet Dimitrijev metropolita czelebrált. A kormány tagjai, a hatóságok vezetői és az ország sok vidékéről küldöttségek jelentek meg a rekviemen. — Párisból jelentik, hogy ma délelőtt volt Karagyorgyevics Bozsidar herceg temetése számos előkelő személyiség, ezek között Thomson tengerészeti miniszter, a szerb követ és a bolgár diplomáciai ügyvivő jelenlétében. Az orosz templomban tartott gyászszertartás után a holttestet a Per Lachaise temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Luccheni megőrült.** Erzsébet királynéknak gyilkosa, a szörnyeteg Luccheni — így jelenti ezt Genfből érkezett távirat — a börtönben megőrült. Paralízis progresszívába esett. Az orvosok állítása szerint már nem sokáig élhet.

— **Széchenyi István emlékezete.** Az egyetemi ifjak Széchenyi Szövetségének héttáru küldöttsége szombat este Sopronba érkezett Széchenyi szobrának megkoszoruzására. Vasárnap reggel szakadó esőben, nagyszámu közönség jelenlétében megkoszoruzta a küldöttség Széchenyi szobrát, hol Sziklay János elszavalta ünnepi ódáját, Both Dezső pedig szép beszédet mondott. Végül a közönség a Himnusz énekelte. Délelőtt a küldöttség kiment Nagyczenkre, Széchenyi temetkező helyére, hol a vármegye nevében Blasek főszolgabíró, Kőszeg város nevében Kántor Aladár jegyző üdvözölte az ifjakat, kiknek kíséretében eljöttek a soproni evangélikus teológusok és a vármegyei urak. A kriptánál Polgár Dénes plébános fogadta az érkezőket. Itt Both Dezső mondott beszédet, majd megkoszoruzták Széchenyi nagyczenki szobrát. Délben a község a vendégek tiszteletére ebédet adott.

— **Kihallgatás a földmivélsügyi miniszternél.** Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter, más irányú elfoglaltságára való tekintettel, a szokásos pénteki kihallgatást e héten kivételesen csütörtökön délután négy órakor tartja meg.

— **Szalvátor Lipót főherceg a Krupp-gyárban.** Szalvátor Lipót főherceg tegnap este Essenbe utazott, hogy ott megtekintse a Krupp-féle ágyúgyárakat és résztvegyen a már hosszabb idő óta az osztrák-magyar tüzérség használatában álló 30 és fél centiméteres parti ütegekkel végzett lökísérleteken. A főherceget Weigner Adolf, a tüzérségi főfelügyelősséghez beosztott ezredes kíséri. A főherceg Essenben való két napi tartózkodása után Eisenachba és azután Düsseldorfba fog menni hasonló célból. E két városban egy-egy napot szándékozik tölteni az ágyúgyárak megtekintésére.

— **Thaly Kálmán betegsége.** Thaly Kálmán orsz. képviselő tudvalevően a múlt hét folyamán szürke hályog miatt megoperálták a Vöröskereszt-Egylet Erzsébet-kórházában. Az operációt dr. Gross Emil egyetemi tanár végezte, a szegedi állami szemkórház igazgatójának és dr. Luther Károly kórházi orvosnak segítségével. Az operáció kitünően sikerült. A beteg képviselőt kezelő orvosai naponta több ízben látogatják és a leg gondosabb ápolásban részesítik. Thaly Kálmán gyógyulása most már annyira előrehaladt, hogy látogatókat is fogadhat. Tegnap elsőnek Justh Gyula, a képviselőház elnöke látogatta meg az ősz tudóst és hosszasan elbeszélgetett vele.

— **Pia Monica a szász udvarban.** Anna Pia Monica hercegnő, a szász király és a mostani Toselliné lánya tegnap délután Innsbruckból Münchenbe érkezett s ma délelőtt a szolgálatára rendelt nők kíséretében Lipcsébe utazott, ahol a szász király holnapután fog vele találkozni. A király Lipcséből magával viszi Drezdába, ahol el fogja helyezni családijában.

— **A bécsi sakkverseny.** A tizenegyedik forduló lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Maróczy a Bardeleben elleni francia játékban erélyes támadással nyert 26 lépés után. Schlechter vezércselben nyert Alapin ellen. Meglepetésszerű Rubinstein veresége, aki Mieses ellen vesztett bécsi huszárijátékban. Teichmann négyes huszárijátékban Cohn ellen győzött. Spielmann vezércselben Swiderskit verte le. Tartakower könnyen nyert Réti ellen. Dr. Perlis a spanyol játékban már el volt veszve, de mert ellenfele, Süchting nem találta el a helyes folytatást, végül nyert. Duras hosszas küzdelem után nyert csak Johner ellen. Berger és Marshall közt a vezércsel remis lett. Ugyszintén remissel végződött a Leonhardt—Salve spanyol játszma is.

A verseny állása a tizenegyedik forduló után: Schlechter 9, Maróczy 8½, Duras 8, Marshall, dr. Perlis, Rubinstein, Spielmann, Teichmann 7, Mieses, Tartakower 5½, Berger (I), Leonhardt 5, Salve 4½, Alapin (I), Süchting, Swiderski 4, Bardeleben, Johner 3½, Cohn 3, Réti 1.

A keddi tizenkettedik fordulón a következő párok mérkőznek:

Salve—Swiderski, Réti—Leonhardt, dr. Perlis—Tartakower, Rubinstein—Süchting, Johner—Mieses, Alapin—Duras, Cohn—Schlechter, Marshall—Teichmann, Maróczy—Berger, Bardeleben—Spielmann.

— **Az újságírók egyesületéből.** A Budapesti Újságírók Egyesületének választmánya ma délelőtt Herczeg Ferenc elnökle alatt ülést tartott. Singer Zsigmond, az egyesület tiszteleti tagja egy hozzá Pétervárról érkezett felhívásra azt a javaslatot tette, hogy a magyar sajtó vegyen részt Tolstoj Leó születése 80-ik évfordulójának megünneplésében. A választmány a javaslatot elfogadta s az ünneplésben való részvétel módozatát legközelebbi ülésén állapítja meg. Bemutatták ezután az egyesület kiadásában megjelent Almanachot, amelynek kapcsán Lándor Tivadar indítványára a választmány Szerdahelyi Sándor szerkesztőnek elismerését és köszönetét fejezte ki. Seress László főtitkár bemutatta az évi jelentést, mely az egyesület múlt évi eredményes működését ismerteti beható részletességgel. Bakonyi Miksa, a segítő-alap igazgató-tanácsának ügyvezető alelnöke terjesztette elő a segítő-alap igazgató-tanácsának jelentését, amely szerint a segítő-alap az elmúlt esztendőben 8821 koronát, fennállása óta, 11 esztendő alatt pedig 97,221 koronát fordított segélyezésre. A Budapesti Újságírók Egyesülete f. évi április hó 12-én délelőtt 11 órakor tartja XII. évi rendes közgyűlését az egyesület Erzsébet-körút 27. szám alatti helyiségében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentések előterjesztése. 3. Számadások bemutatása és a jövő évi költségvetési előirányzat megállapítása. 4. A választmány ujjaalakítása (az alapszabályok 67-ik szakasza értelmében a kisorsolt 12 választmányi tag választása). 5. Indítványok (az alapszabályok 41-ik szakasza értelmében a közgyűlésen csakis oly indítványok tárgyalhatók, melyek legalább öt nappal a közgyűlés előtt a választmánynak írásban bejelentettek). A közgyűlés után déli 1 órakor tartja meg az egyesület a Gambrius-vendéglő külön helyiségében szabadság-lakomáját. Az ünnepi beszédet a Jókai-billikkommal a kezében Szatmári Mór alelnök fogja mondani.

— **Kinevezések a rendőrségen.** A helyügyminiszter a budapesti m. kir. államrendőrséghez Módos Gyula segédfogalmazót fogalmazóvá, Czibor Ferenc fizetésnélküli segédfogalmazót valóságos segédfogalmazóvá, Szilárd Rezső gyakornokot írónokká és egyúttal fizetésnélküli segédfogalmazóvá s végül Körös Arthur diákokot segélydíjas gyakornokká nevezte ki.

— **Lynar grófné válik.** A Harden-pör révén oly szomorú hírvévre vergődött gróf Lynar tudvalevően most üli le büntetését fajtalanságaiért. Berlinből érkezett tudósítások szerint a grófi felesége megindította férje ellen a válókeresetet. A grófné nővére a heszseni nagyhercegenek.

— **A branyiszközi honvédelem.** Branyiszko lakossága közadakozásból gyönyörű emléket állított az 1848—49-iki szabadságharcban elesett dicső honvédeknek, akik a zottani temetőben közös sírban pihennek. Az emlékmű megmintázását Strobl tanár kiváló növendékére: Fakits Ernő, fiatal szobrászművészre bízták, aki a hős katonák emlékéhez méltóan oldotta meg a szép feladatot. Magas kiviteli domborműben egy támadó honvédet ábrázolt, aki szuronyt szegezve rohan az ellenségnek. Az életnagyságu alakot hazai terméskőbe faragták s az emléket rövid időn belül föllátták. Ünnepeles felavatását az emlékműbizottság, melynek élén Zemancsik István áll, május hó 24-ikére tűzte ki. A felavatásra hivatalosan hívták meg az országgyűlés mindkét házát és a törvényhatóságokat.

— **Osztrák képviselők affairje.** Gróf Sternberg párbajra hívta ki Bergmann cseh agrárius képviselőt, ki őt szombaton beszéde közben egy közbekiáltással megsértette. Bergmann ugyanis azt kiáltotta oda Sternbergnek: Semmirekellő gróf. Holnap délelőtt lesz a párbaj, súlyos feltételek mellett. A felek nehéz lovassági kardokkal mérkőznek bandáge nélkül. Bergmann, aki tartalékos lovassági tiszt, kitünő vívó hírében áll. Sternberg fölötté örül a holnapi párbajnak, mert nem egyszer kérdésessé tették párbajképességét.

— **A matematikai kongresszus Rómában.** Rómában a kapitóliumon ma nyitották meg a nemzetközi matematikai kongresszust a király, a polgármester, az egyetem rektora és a külföld minden részéből érkezők jelenlétében. A polgármester tolmácsolta Róma város üdvözlését, Blazerna szenátor a római akadémia üdvözlését és a közoktatásügyi miniszter a kormányt. Volterra tanár tartotta a megnyitó beszédet.

— **Egy oláh iskola botránya.** Épületes dolgok kerültek nyilvánosságra a karánsebesi államilag szubvencionált tanítóképző és papnevelő intézetről. Kiderült, hogy némely tanár nemcsak elhanyagolja az intézetet, hanem együtt dorbézol is a növendékekkel. A kultuszminiszter följelentés után értesülvén a botrányos állapotokról, megbízta dr. Sigiescu József budapesti tanárt a vizsgálatról. A vizsgálat eredménye szigorú rendelet volt, melylyel a miniszter remélhetőleg a rendet helyre fogja állítani. A rendelet ezeket a hivatalosan megállapított faktumokat tartalmazza:

Balázs József teológiai tanár állandóan részegen járt az iskolába, de mivel ott csak nagyritkán járt, rendszerint növendékeivel lumpolt. Dr. Barbu Péter tanár szintén jobban szereti az italt, mint a szent könyveket, rosszhírű helyeken dorbézol, a pin-czereket megblicczeli, minden hónapban egy-két órát tanít borközi állapotban. Egyébként gyermekeit Romániában nevelteti. Dr. Dragomir György tanár a teologusoknak megengedte, hogy parasztruhában járják be a falvakat és a községi választásokon izgassanak a magyar állameszme ellen. Dr. Badescu Traján és dr. Csoloko Döme szentszéki iskolai referensek évekig elmulasztották az iskolai ellenőrzést, mert folyton ittak. Dr. Bussera Péter ismétlőiskolai tanárt nyilvános helyen okozott botrányért a rendőrség több ízben elítélte.

A miniszter mindezek alapján arra utasította Popea püspököt, hogy Balázst, Busserát, valamint a többi részegest nyomban függesztesse föl. Egyben figyelmeztette, hogy amíg a rendeletet végre nem hajtják, megvonia az iskolától a huszezer koronás állami szubvencziót, Popea Miklós a rendelet értelmében azonnal összehívta a szentszéket, előterjesztette a miniszter utasításait, mire a szentszék, amelynek tagjai tulajdonképpén véresszájú oláh naccionálisták, úgy döntött, hogy Balázst és Busserát fölfüggeszti, a többi vádlottat azonban nem bántja. Erre Popea Miklós lemondott az egyházmegye adminisztrációjáról s csak a papok fölszentelési jogát tartotta meg magának. Az adminisztrációt átadta Musta Filaret archimandritának és püspöki helynöknek. Az ő dolga most, hogy a miniszteri rendeletnek haladéktalanul eleget tegyen.

— **A nők joga.** Vasárnap délután szokatlanul élénk képe volt az Ujvárosi háza gyűléstermének. A feministák ugyanis nagygyűlést hívtak egybe, melyen nagy számmal a szociálisták is résztvettek. Bedy-Schwimmer Róza ismertette a belügyminiszternek a feministákkal szemben elfoglalt álláspontját. A belügyminiszter, — fejtegette — éppúgy nem szeret hallani a nők választójogáról, mint ahogy nem szereti, ha a férfiak általános választójogát emlegetik. Dr. Patay Sándor egészen új szempontot, a nemzetiségi szempontot vetette föl. Szerinte nagyon jól tenné a kormány, ha támogatná a nők mozgalmát, mert ezáltal a kerületenkénti, stb. beosztások problémája meg lenne oldva, amennyiben az írni-olvasni tudásra alapított szavazati jog szerint sokkal több magyar nő juthatna be a parlamentbe, mint nemzetiségi. Szavait vegyes érzelmekekkel fogadták s voltak, akik félremagyarázták. Különösen a szociálisták körében okozott nagy kavargást. Gárdos Mariska nem ismer külön férfi és külön női jogokat. Dolgozók és dologtalanok közt tesz különbséget. A szociálisták úgy tartják, hogy a feministák polgári ideálokért küzdenek, s ezért közöttük áthidalhatatlan az űr s a közöjük ékelődött akadályfal egymás támogatásának gondolatát is kizárja. Ugyanezeket mondta Ladányi Ármis. Pedig a gyűlés folyamán beigazolódott, hogy a szociálisták féltik az eddig kivívott népszerűségüket, s ezért gáncsolják a nők mozgalmát. Ladányi a gyűlés végén még egyszer az emelvényre lépett, hogy elvtársait még jobban feltűzelje a nőmozgalom ellen, azonban mielőtt beszélni kezdett volna, faképnél hagyták őket s szó nélkül kivonultak a teremből a feministák.

— **Beszakadt tárna.** Szombaton este a brüxi Richard-tárna körül a munkások földalatti dübörgést hallottak s közvetlenül azután a földből lángnyelvek csaptak ki. A kíváncsiság sok embert odacsodított, némelyek egészen közel mentek, gyönyörködni a természeti színjátékban, nem törődve a veszedelemmel. Hirtelen nagy szakadék támadt s egy munkás a mélységbe

zuhant. A lángok elnyelték s mentésre gondolni sem lehetett.

— **Tea-estély a Nemzeti Szalonban.** A Batthyány Lajosné grófné elnöklése alatt működő „Gondviselés” jótékony-egylet tea-estélyének háziasszonyi tisztjét a főváros előkelő társadalmának hatvan tagu hölgybizottsága vállalta el, akik a Nemzeti Szalonban ma tartott ülésükön végleg megállapították az est részleteit. A műsor kimagasló számai: Jászai Mari felolvasása, Góthné Kertész Ella szavalata és Jesszenszky-né Náday Ilona éneke. Az est április 8-án, szerdán lesz és a belépő-díj öt órától kezdve három korona, amely a kiállítás megtekintésére is feljogosít. A Nemzeti Szalon tagsági, kedvezményes és tiszteleti jegyei ez alkalommal nem érvényesek.

— **Öngyilkos borbély.** Huber József 45 éves borbély ma délután Ujpesten Vasut-utca 41. szám alatti lakásán egy ajtókilincse felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt.

— **Katasztrófa Londonban.** Nagy szerencsétlenség híret hozza Londonból a táviró. Vasárnap éjjel az Oxford-Street közelében levő egyik utcában két ház beomlott. A házakban negyvenen laktak. Eddig két halottat és tizennégy sebesültet találtak meg. A házak lakosai többnyire a York-szálloda német alkalmazottaiból kerültek ki.

Délelőtt 10 óráig kilencz halottat húztak ki a beomlott házak romjai alól. Husz embert, akiket könnyen megsebesülve találtak, meg lehetett menteni. Hét személyt eltűnt. A halottak között van két osztrák egyén, nevük Tischauer és Glor.

— **Kigyulladt pálinkafőző.** Periban (Illinois-Állam) kigyulladt egy pálinkafőző-gyártelep s a tűz olyan rohamosan harapózott tovább, hogy több szeszüzde gyártelepe elpusztult és a kár meghaladja a 7 millió dollárt. Huszezer hordó alkohol égett el s a környéken egész tavak képződtek a szétfolyt pálinkából. A környékbeli nép vödörkbe szedte az utcákon hömpölygő pálinkát s közben sokan úgy leéreztek, hogy nem tudtak menekülni s odaétek.

— **A balneológiai kongresszus.** A tizennyolcadik balneológiai kongresszus tegnap folytatta tanácskozásait. Elsőnek dr. Bosányi Béla tanácsos, főorvos a múlt évi balneológiai események felől tartott előadást. Utána dr. Löw Sándor főorvos értekezett a magyarországi fürdők 1907. évi látogatottságáról és az 1907. évi ásványvíz-forgalomról. A nagy tetszéssel fogadott értekezés után Vámosy főtitkár megvitte évi jelentését s ezzel a kongresszus tanácskozásai véget értek s megkezdődött a Magyar Balneológiai Egyesület évi közgyűlése, amelyen Angyán Béla egyetemi tanár vezette a tanácskozást. Jelen volt többek között Chyzer Kornél min. tanácsos, a belügyminiszter és Tóth Lajos min. tanácsos, a kultuszminiszter képviselőjében. Angyán Béla elnöki megnyitóját után dr. Vámosy Zoltán főtitkár terjesztette elő évi jelentését, amelyet a közgyűlés a pénztáros jelentésével együtt tudomásul vett. „Országos fürdőiroda, mint szövetkezet” címen Kelen József (Előpatak) a gazdasági osztály elé egy kelőben indokolt alapszabálytervezetet mutatott be, mely a tagok élénk tetszésével találkozott. A nagyszámu hozzászólások után Smialovszky Valér főispán (Rajecz) indítványára az évi ülés kimondotta, hogy a gazdasági szövetkezet eszméjét helyesli. A tudományos pályázatot dr. Schlesinger Miksa (Pozsony) nyerte el, de díjszertét nyertek dr. Plesch János (Rajecz), dr. Lenkei Vilmos (Almádi) és dr. Jakab László orvosok munkái. Új pályakérdést is tűzött ki a közgyűlés a következő kérdésre: Micsoda pártolásra tarthatnak igényt a magyar fürdők a kormány és a parlament részéről, tekintve azt a támogatást, amelyben illetékes körök az ország iparát, kereskedelmét és mezőgazdaságát részesítik. Az igazgatóság azt javasolta, hogy hivassanak össze értekezletre azok az országos képviselők, akiknek kerületeikben fürdők vannak s ez az értekezlet megvitná az új törvénytervezetnek a fürdőkre sérelmes rendelkezéseit. A közgyűlés magáévá tette az indítványt azzal, hogy a panaszokat memorandumba foglalja és az érdekelt képviselőknek s a kormánynak átnyújtja. A közgyűlés ezután Széll Kálmánt üdvözölte távirat útján s ebben a fürdőtörvényjavaslat megalkotása körül szerzett kiváló érdemeit méltatta. Végül táviratilag üdvözölte a közgyűlést a kormány tagjait.

— **Az új ruthén egyetem.** Az új ruthén egyetem székhelye Przemysl lesz. Azért esett a választás erre a városra, mert ha Lembergben állították volna föl az egyetemet, a ruthének és lengyelek között folytonosak lettek volna az összeütközések.

— **Meggyilkolt végrehajtó.** Feltóthy Ödön nyugalmazott végrehajtót, volt 48-as honvédhadnagyot fejszecsapásoktól meggyilkolva találták lakatos-utcai hónapos szobájában, hol özv. Szilágyi Imrénének lakott immár 8 év óta. A gyilkosságot, mely reggel történt, csak este vették észre. Feltóthy szobájának ajtaja be volt zárva, míg Szilágyiné reggel óta eltűnt. A meggyilkolt régebben előkelő gazdag polgár volt, fia László Ujpesten polg. iskolai tanár. Feltóthy az utóbbi időben honvédnagydíjjal élt. A rejtélyes gyilkosság tettesét erőlyesen nyomozzák. A vizsgálatot Eleméry rendőrkapitány és Szegedy vizsgálóbíró vezetik. A gyilkosság ügyében ma este szenzációs fordulat állott be. Este 10 óra után, mikor a bizottság ott volt a halott mellett, megjelent özv. Szilágyi Imréné, az öreg honvéd eltűnt szállásadója és kijelentette Szegedy Lajos vizsgálóbíró és Eleméry Ferencz rendőrkapitány előtt, hogy a gyilkosságot ő követte el. Azt mondja: „Ugy emlékszem, én ütöttem le az öregget. Reggel az asztalnál újságot olvastam, a fejszét felvettem, háta mögé kerültem és leütöttem. Többször is fűtettem rá, de hogy miért tettem, fogalmam sincs róla.” Letartóztatták és meg fogják figyelni, mert minden jel arra vall, hogy örült.

— **Ujságkiadók gyűlése.** A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége vasárnap délelőtt az Otthonkörben Zilahy Simon elnöklésével értekezletet tartott. Az értekezlet tárgya a hirdetésügy rendezése volt. Több felszólalás után az értekezlet egyhangúlag elfogadta az elnöknek az ajánlatát, hogy a vidéki napilapok és hetilapok külön-külön állapotjanak meg olyan hirdetési tarifákban, amelyeknek megtartására a lapok épp úgy kötelezessenek, mint a hirdetési irodák. A kérdés végleges rendezése végett az értekezlet bizottságot küldött ki.

— **Fölfedeztek egy elsüllyedt világrész.** Seattleből jelentik, hogy Michelsen dán kapitány, az angol-amerikai északsarki expedíció vezetője, oda visszaérkezett, miután hajója, a „Duchesse of Bedford”, Flaxman-szigete közelében a jég közt elpusztult. A személyzet megmenekült és Koven Leif Ingwell geológus Flaxman-szigetén maradt tudományos munkálatok végzése céljából. Michelsen elmondta, hogy utjának a katasztrófa dacára szenzációs eredménye volt, mert a Beadfort-tengerben eszközölt mérések közben rengeteg kiterjedésű elsüllyedt területre akadt, amely, nézete szerint, külön világrész volt.

— **Jótékonycélu ifjusági matiné.** Kedves és jól sikerült ifjusági előadást rendezett vasárnap délelőtt az állami felsőbb leányiskola és leánygimnázium. Az ügyesen összeállított programban szavalással szerepeltek: Csuka Etelka, aki Reviczky Gyula: Ibo-lyát áruló leány cz. költeményét, Banerth Renée, aki Ábrányi Emil A kis savoyardját s Rácz Mária, aki Kiss József Nápolyi emlék cz. költeményét adta elő a közönség nagy elismerése mellett. Az énekkar szerepe négy számot töltött ki, amelyeket az ügyes előadásért a közönség megérdemelt tapsokban részesített. De legnagyobb hatást tette Torkos Lászlónak A békák királya című tréfás daljátéka szavalattal, melyet Hackl N. Lajos zenésített meg s amelyben a magánéneket Kálmán Sári és Rabinovszky Klára, a szavati részt Glück Ilma növendékek adták elő. A közönség, mely az intézet dísztermét zsúfolásig megtöltötte, e kitünő humorú és pompásan előadott mű hatása alatt a legjobb kedvben és megleléssel távozott az ünnepélyről.

— **Házasság.** Falábn Jenő szászvárosi gimnáziumi tanár Kisjénön eljegyezte Vékony Irmuskát. Vékony Esztkével viszont dr. Nagy Sándor váltott jegyet ugyancsak Szászvárosról.

— **Sikkasztó kapitány.** Castrich kapitányt, aki néhány hónappal ezelőtt nagyobb sikasztás után kedvesével megszökött, ideérkezett jelentés szerint Buenos-Ayresben letartóztatták s ki fogják szolgáltatni a román hatóságoknak.

— **Késelő szerelmes.** Fornadia községben Purva Juon földműves Kinda Szerafine korcsmárosnét szerelemféltésből életveszélyesen megszurta. A tettest elfogták.

— **Eltűnt ügyvéd.** Ügyvédi körökben már napok óta beszélnek, hogy dr. Weisz Jenő fővárosi ügyvéd néhány héttel ezelőtt eltűnt s ügyeit a legnagyobb rendetlenségben hagyta. A hír igaznak bizonyult. Dr. Weisz Jenő március hónap nyolcadikán távozott el a Nagymező-utca 35-ik számú házában lévő lakásáról s azóta nem tért vissza. Az ügyvéd tényleg ügyeinek rendezése nélkül, sőt ezek rendezése elől szökött meg, de ez távozásának nem egyedüli oka. Egy váltóügy nagyon sok gondot okozott neki s családját, illetőleg feleségének hozzátartozóit már sokkal többször igénybe vette, semhogy ezek ebből a kellemetlen ügyből is kiséghették volna. Weisz tehát kénytelen volt eltávozni, amíg ezt megtehetette. Eltűnésének oka tisztára anyagi helyzetének alakulásaira vezethető vissza. Weisz Jenő harmincz éves fiatalember volt s fél éve nősült. Egy ismert operanékesnőt vett feleségül, a házasság azonban nem volt boldog, mert az ügyvéd folyton anyagi zavarokkal küzdött. Legénykorában sokat költezett, életmódja minden évben ezeket emészte fel s igen nagy adósságokba verte magát. Ezeket az adósságokat felesége családjá az esküvő előtt rendezte, de alig néhány hónappal a házasság után Weisz ismét adósságot adósságra halmozott. Irodáját elhanyagolta, sokszor fordult meg a kártyasztalnál s felesége élete valósággal pokol volt mellette. Hozzávetőleg harmincz ezer koronát tesznek ki adósságai és egyéb kötelezettségei. Februárban elmondotta lakását, amelyért ezeröttszáz korona évi bért fizetett s ekkor anyagi gondjai megérlelték benne a szökés tervét. Március első napjaiban az a butorkereskedő, aki a berendezést szállította, elvitte a lakásról a butorokat, mert Weisz nem tudta betartani a fizetési feltételeket. Ekkor már napokig utána sem nézett irodája ügyeinek s minden idejét egy erzsébetvárosi kaszinóban töltötte, ahol esterőlestére nagy összegeket vesztett. Március 8-án megszökött Budapestről s hír szerint Amerikába hajózott. A budapesti ügyvédi kamarához eddigelő nem érkezett semmiféle bejelentés.

— **A rendőrség új egyenruhája.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ez év elején döntött az állami határrendőrség és a budapesti államrendőrség új egyenruházata dolgában. A miniszter hozzájárult a Nemes Mihály történelmi festő által bemutatott tervezetekhez, amelyek történelmi alapon magyar stílusban oldják meg a ruhakérdést. E tervek szerint javában készülnek az új egyenruhák, amelyekkel a határrendőrséget már a jövő hónap folyamán ellátják. A budapesti rendőrség egyenruházatát a használatbavétel előtt be fogják mutatni a királynak.

— **Öngyilkos leányok.** Andriška Anna és Szabadi Margit fiatal aradi leányok ma reggel közös elhatározással a Marosba ugrottak. Hátrahagyott levelükben azt hozták fel okul, hogy mindketten ugyanazon fiatal embert szerették, aki azonban nem viszonozta azt.

— **Tűzek.** Enyiek községben özv. gróf Zichy Rezsőné birtokán az uradalom egyik istállója kigyulladt. A nagy füstben több szarvasmarha megfulladt. A kár 8000 korona. Megállapították, hogy a tűz az istállóban elhelyezett kőolaj-lámpástól keletkezett. — **Jászó községben** kigyulladt Szamorjai János gazda háza. A nagy szél következtében a tűz csakhamar tovaerjedt és még két szomszédos ház a melléképületekkel együtt leégett. A kár 6000 korona, mely biztosítás révén megtérül. — **Kiskinizs községben** kigyulladt özv. Nagy Béláné pajtája és a benne felhalmozott takarmánnyal és gazdasági gépekkel együtt teljesen leégett. A tűz gyújtogatásból keletkezett. — **Hernádsány községben** Szilágyi Erzsébet ottani lakos házában tűz keletkezett, mely pipázó fiának gondatlanságából támadt. A tüzet csakhamar elfojtották. A kár 1500 korona.

— **Feloszlatott munkásgyűlés.** A budapesti vasbutorgyri munkások ma este a fuvarosok szakszervezetének Fóthi-uton levő helyiségében gyűlést tartottak. A gyűlést azonban nem jelentették be. A rendőrség a gyűlésről tudomást szerzett és kiküldte Fóth Imre fogalmazót, aki tíz rendőrrel megjelent a helyszínen és oszlatásra szólította föl a körülbelül háromszáz főből álló tömeget. A munkások a Marsailleset énekelve kivonultak az utcára, ahol eloszlatottak. Összeütközésre nem került a sor.

— **Letartóztatott szerkesztő.** Jankovic Dragomir, a legnagyobb szerb lapnak, a „Srbska Rijec”-nek szerkesztőjét több felségserűtől ezikk miatt vád alá helyezték és letartóztatták. Jankovic éveken át a belgrádi sajtóiroda tagja volt, amely Sarajevóba küldte szerkesztőnek.

— **Gyanus letét.** A prágai német hitelintézetek középponti bankjának pénztáránál a minap, mint Prágából elentik, két ismeretlen ember százezer koronát helyezett letétbe. A bank tisztviselői előtt gyanusnak tűnt fel a dolog és értesítették a rendőrséget, amely néhány detektívet küldött a Monopol-szállóba, ahol az idegenek laktak. A detektívek azonban csak az idegenek egyikét találták ott, míg a másiknak sikerült elszöknie. A szállóban talált idegen elmondotta, hogy Gries Nátánnak hívják és Odesszából érkezett. Azt mondotta, hogy társa egy csödbejutott kereskedő. A prágai rendőrség azt hiszi, hogy a letétbe helyezett összeg oroszországi rablásokból származik s ezért értesítette a dolgról az oroszországi rendőrséget. Gries Nátánt egyelőre fogva tartották.

— **Nagy bukás.** Barczelonából táviratozzák, hogy a Mollet-y-Pagez-féle nagy bankház megbukott. A passzívák meghaladják a 6 milliót. Ennek a régi és jóhírű bankháznak bukása temérdek kis existenciát tett tönkre és hét vidéki pénzüintézet is csődöt mondott.

— **Gyilkos munkavezető.** A bukovári márványbányában ma reggel a munka megkezdésekor Schnabel Mihály munkavezető szóváltásba elegyedett Jager Gyula mérnökkel, mivel hosszabb idő óta ijesztő viszonyban volt. A szóváltás hevében Schnabel előrántotta revolverét és a mérnökre lőtt, akinek a golyó mellébe hatolt és rögtön halált okozott. Schnabel önmaga jelentkezett a csendőrségnek.

— **A pirománia halottja.** A beői járás főszolgabírája jelentette a nagyváradai törvényszék vizsgálóbírójának, hogy Jankó Antalné tegnapelőtt reggel fia megégve találta a lakása tűzhelye előtt. A nyolcvanhat éves nő holtteste lepedővel volt leterítve. A cseléd reggel tüzet gyújtott s az öregasszony a kályha elé ült. Eleinte azt hitték, hogy egy kipattant szikra gyújtotta meg özeget Jankó Antalné ruháját, utóbb azonban kiderült, hogy a szerencsétlen nő piromaniakus volt és betegségének lett áldozata. Megtörtént, hogy egy őrizetlen pillanatban összekötötte az ágyneműit és meggyújtotta azokat, gyönyörködött a lángokban. Valószínű, hogy az égő tüzzel saját maga gyújtotta meg a ruháját és borzasztó szenvedélyének végzetes következményeit okozta. A vizsgálat megállapította, hogy gondatlanság senkit sem terhel.

— **Felgyújtott erdő.** Az aradmegyei Acsuván a kincstári erdőt ma ismeretlen tettesek felgyújtották. Az erdőből két hold leégett. A csendőrség a gyújtogatót elfogta Zetykó György napszámos személyében, ki bevallotta, hogy afeletti boszújából gyújtotta meg az erdőt, mert az erdőkezelőség őt elbocsájtotta szolgálatából.

— **Letartóztatott szülésznő.** A rendőrség letartóztatta Bozóky Mihályné, született Oláh Zsuzsanna 54 éves szülésznőt, (lakott Sándor-utca 27.) aki P. Mária 27 éves cselédleányon tiltott operációt végzett. A cseléd a műtétől beteg lett s most haladéklia a Szent János-kórházban. Bozókyné hasonló manipulációk miatt már két és fél évi fegyházbüntetést szenvedett.

— **Mérges kukoricza.** Borbás község határán az erdőben egy barlanglakásban nyomorgott már mintegy fél éve Keresz Mihály a családjával együtt és hulladékokból táplálkoztak. A napokban Keresz bement a faluba koldulni és az egyik gazdánál egy kosár tengerit kapott, mit barlanglakásába vitt. Ott felesége a tengerit kövel összetörte s hogy éhen ne haljanak, egy részét megfőzte. Másnap az egész család mérgezés tünetei között rosszul lett, mire a kórházba szállították őket. Állapotuk életveszélyes.

— **Megszöktetett leány.** A rendőrség egy ismeretlen embert nyomoz, aki feljelentés szerint megszöktetett egy pinczér-leányt. A múlt héten egy ötvenötvenöt év körüli elegánsan öltözött férfi állított be Varga Gizella nyíregyházi születésű tizenhét éves pinczér-leány Homok-utca 7. számú lakására. Fried Samu vasuti műépítésznek mutatta be magát. A leánynak nagy fizetést és fényes ellátást ígért, ha elszegődik hozzá szobaleánynak. Varga Gizella elfogadta az ajánlatot és együtt tá-

vazott az állítólagos Frieddel. Azóta a leánynak nyoma veszett. A hozzátartozói attól félnek, hogy Varga Gizella leánykereskedő kezébe került.

— **Föltört ezredpénztár.** A péterváradai várban a vartüzérség egyik kézi pénztárát az elmúlt éjjel feltörték és az abban lévő pénzt ellopták. Péterváron az a hír van elterjedve, hogy a várvédelemre vonatkozó okmányok is hiányzanak. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy Szerbiából szombaton két egység érkezett Újvidékre, állítólag ezek a tettesek.

— **Lövöldöző sztrájkolók.** Az épülő katonai alárealiskolánál dolgozó négyszáz napszámos — mint Marosvásárhelyről írják — akik rövid ideig sztrájkba léptek, majd ismét munkába állítottak, ma újra abbahagyták a munkát. Grünwald testvérek vállalkozó cég felhívására a hatóság Szász Béla alkapitányt küldte ki békítésre, aki barátságos hangon intézett szavakat a munkásokhoz. Egyik munkás revolvert rántott elő és rálőtt az alkapitányra, mire ez szintén revolvert vett elő és a levegőbe lőtt hetszer. A munkások a lövésre elvonultak. Eddig nem állapíthatták meg, hogy kitől eredt a lövés, mert senkiben sem tett kárt.

— **Családi dráma.** Kisósz torontálmegyei községben Vanzignét ágyában megfojtva, férjét pedig a padlón felakasztva találták. A férfi zsebében levelet találtak, amelyben közli, hogy ő ölte meg a feleségét és azután öngyilkosságot követett el. Hogy miért követte el tettét, azt nem említi a levélben.

— **Elfogott merénylő.** A napokban egy napszámos külsejű ember ki akart rabolni egy Nagy Anna nevű leányt. A támadás nem sikerült s a rabló megszökött. A detektívek azóta mindenfelé keresik s közben már több olyan emberre akadtak, akire ráillik a tettes személyleírása. Így bevitték egy Vig-utcai kocsimábol a főkapitányságra Kovács Lajos ercsi születésű huszonkilenc éves rovtó multu szobafestősegédet, aki ki is van tiltva a főváros területéről. Ez az ember, aki Barát Jenő néven lakott a Kisfüvaros-utca 6. számú házában. Tagadja, hogy ő lett volna a rablótámadó. Szembesítették azonban Nagy Annával, aki ráismert s azt mondotta, hogy többször volt már nála. A gyanúsított ember megmaradt tagadása mellett, alibit is iparkodott bizonyítani, de ez nem sokat segíthet rajta, mert a rablótámadás alig néhány perc alatt történt s a rabló könnyen elfuthatott a közeli kocsimába, hogy aztán igazolhassa alibiét. Egyébként több más körülmény is ellene bizonyít. Így például a leány azt vallotta, hogy összekarmolta támadóját. Kovács homlokán valóban hosszabb karmolás van. Felismerni véli még a merénylőt a leány takarítónője, Takács Katalin, továbbá egy postakocsis, aki menekülés közben fel akarta tartóztatni, de azután eleresztette. Kovács Lajost a rendőrség a sok gyanuok alapján letartóztatta.

— **Halálozások.** Gyarmathi Derera Izrael, temesvári előkelő kereskedő f. hó 3-án életének 81-ik évében elhunyt.

Hátmegi Toma Jenő huszti járási főszolgabíró, Máramarosmegye főjegyzője életének 52-ik évében jobblétre szenderült.

Hanako Budapest. Hanako, a hirneves japáni színművész, kinek nagy tehetsége a világot jelentő deszkákon ugyszólván példátlan, hozzánk is eljön. Mint értesülünk, Waldmann Imre, a Fővárosi Orfeum igazgatója nagy áldozatok árán nyerte meg a művésznőt, Sada Jakko egyetlen méltó versenytársát arra, hogy május hó folyamán egész társulatával rövid ideig vendégszerepeljen a Fővárosi Orfeum színpadán. A nagyjelentőségű vendégszereplésről annak idején részletesen értesül majd a nagyközönség. Megemlítjük itt, hogy a Fővárosi Orfeumban csütörtökön, e hó 9-én délután 3 órakor lesz a legutolsó gyermekmatiné az idei szezonban. E matiné a dohánzás tilos lesz. A műsora az áprilisi műsor legkiválóbb attrakcióiból fog állani.

x Bob-hastajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x Zászlók, czimerek minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszitonél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Dr. Hönig Izsó elektroterapeutai és Röntgen-intézete (Károly-körút 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban s főképp idegbetegek (neurasthenia, hystéria), csuszosok, köszvényesek, szivbajosok, elhízottak, bőrbetegek, zsámbában, álmatlanságban szenvedők stb. találnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

A kiváló bőr- és lithlomos gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Főraktár Budapest: ÉDESKUTY L.-nél.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Az attasé apja.

(Dálnoky Nagy Lajos 3 felvonásos vígjátéka. — A Magyar Színház tegnapi bemutató előadása.)

A vasfűgöny szombati rakoncátlanokódása miatt a Magyar Színházban másnap tartották meg Dálnoky Nagy Lajos aradi alispán új vígjátékának félbeszakadt bemutatóját. A nézőtér vasárnap is szünetelt. A páholyokat és széksorokat ismét tulnyomóan aradiak foglalták el és amikor a vasfűgöny méltóságos lassúsággal s minden baj nélkül ért föl a szuffiták nivójáig, elismerő taps hangzott föl a ház minden részéből.

Ez a taps sokszor ismétlődött fokozottabb, lelkebb arányokban az est folyamán. Taps jutalmazta a szereplőket, tapssal ünnepezték a rokonszenves szerzőt, akinek nagyon sokszor kellett a lámpák előtt megjelennie.

A kifülfütes nem csupán a szeretett rokonnak, a feles megyei tisztviselőnek, az előkelő földinek szólt. Dálnoky Nagy Lajosnak van érzéke a hagyományos humor iránt; van szeme a vidéki társaság tipikus alakjainak meglátására; van élénk és színes tolla a típusok megszólaltatására és tehetsége azoknak egy kerekded színpadi cselekvény keretében való hatásos mozgatóására.

„Az attasé apja” kellemesen szórakoztató darab. Csak egy baja van — néhány évtizeddel később került színre, mint kellett volna: Humora, típusai, párbeszédei, meséi, a Sziliget korából valók. A mi túlfinomult, enervált napjainkban egy-egy Wilde és Strindberg darab közé ékelve antikvárnak tűnik föl.

Ugy érezzük, mintha Forray György, huszezer hold alföldi buzatermő föld urának a szociális, gazdasági és politikai mozgalmak izzó napjaiban egészen más feladata lehet, mint egy párisi félvilági nő után boldogulni és nagyon megszegyenítőnek tartjuk a magyar ur osztályra, ha azt olyan léháznak kell feltüntetni, mint ahogy ezt szerző teszi.

De nemcsak léha ez a derék ur, hanem hornirt, sőt gyáva is. Fia, Forray Béla attasé rengeteg adósság hátrahagyásával megugrott a diplomáciától és mivel ezt apjának nem meri bevallani, komornyikja a hazudozó Julien elhiteti az őreggel, hogy diplomáciai misszióban járnak: Egy albán hercegnek egy magyar nővel kötendő mesalliance-szát kell megakadályozniok.

Nyitrai Emilia bárónő, az attasé ur intim barátjánője, utána jön Forrai-lakra. Forray György azt hiszi, hogy ez a kérdéses balkán herceg menyaszszonya, fiának segédkezni akar a diplomataságban, de tüzet fog és ő maga kéri meg a kalandos bárónő kezét.

A szerencsétlenséget Woronzoff nagykövet közebejötté akadályozza meg. Ez a muszka petróleumkrózus a bárónőt nyomon követte és szintén megkéri a kezét. Forray eleinte elsőbbségi jogaira hivatkozik, de Woronzoff henczegései annyira megfélemlítik, hogy nemcsak Emililáról mond le, hanem megengedi, hogy fia feleségül vegye rokonát, a szép Margitot.

Nehéz elhinni, hogy az a nagy műveltségű, sokat utazott, nyílt eszű magyar nábob — aminőnek szerző Forrayt jellemzi — egy lakáj bárgyú meséit készpénznek veszi, türi, hogy az konfidenskedve beszéljen vele, melléje leüljön; hogy első látásra nem ismeri föl Nyitrai Emililában a demimondaine-t, s nagyon kínosan hat, hogy ez a magyar galliér olyan pulyán megrejtirál egy henczegő idegen fenyegetőzéseire.

A főalaknak e krónikus hibáit a felületen néző előtt elődi az a jóízű magyaros humor, melylyel környezetét traktálja s a „vigiáték” szerző hibáit elnézzük ama kedvesen naiv epizódokért, melyekben egyes, bár rég ismert, de jól rajzolt alakokkal találkozunk.

Az előadás egészben véve jónak mondható. Somlai attasé apjának leginkább intelligenciáját, férfiaságát és humorát hangsúlyozta s éppen ezért neki éppen nem hittük el, hogy olyan hiszékeny és gyáva lehessen. Vándory (attasé) és T. Halmy Margit (Margit) egy limonádés szerelmes pár hálátlan szerepében nem érvényesíthették tehetségüket. Tóth Irma és Papp Miska kedvesen naiváskodott és sihedereskedett egy hagyományosan vázolt szerelmespár Nr.

2. szerepében. Polgár Ilonától nem párisi cocotte-okat, hanem klasszikus hősnőket szeretnénk látni. Eleganciája sérti a szemet, francia idézései sértik a fület. Sikerült a Boross szemtelen komornyikja, Körmeny pompás tisztartója. Réthey kitűnő maszkban s tótos dialektussal játszotta a rettenetes Woronzoffot.

Külön dicséret illeti meg T. Halmy Margitot, a minden ízében gondos és izléses rendezésért, mely különösen a második felvonásbeli csárdás-jelenetnél tűnt föl kellemesen. (Az természetesen nem az ő rovására tudható be, hogy a Forray-laki puszta a vilámos vilgítás segítségével gyuladnak ki a néppünce-pély lampionjai.) K. E.

(*) Zeneiskolai hangverseny. Fodor Ernő vezetése alatt álló zeneiskola (akadémiai előkészítő tanfolyam) növendékei ma este tartották első nyilvános hangversenyüket a Royal nagytermében. Az előadást az intézet zenekarának játéka vezette be. Bach Áriáját adván elő dicséretes fegyelmezettséggel. Tarczali György művészi gondonka-játéka következett ezután, kísérve az intézet zenekara által. Grünwald Erzsike, Lichtenstein Dóra tanítványa üdén, csengő hangon énekelt Puccini „Tosca” operájából egy áriát s kiváló zeneérzékről tett tanúságot. Sikerét megoszthatja tanárával, akinek a segítségével még sokra viheti. Ugyanezt mondhatjuk Erkel Rózsáról, Erkel Gyula leányáról is, ki a „Névtelen hősök” operából énekelt. Horowitz Palika valóságos csodagyermek. Brilláns hegedűjátékáért megérdemelte a tapsot, meg a babérkoszorút is. László Sándor és Szatmári Tibor Mozart zongorahangversenyének D-mollját (1. tétel) adták elő s osztatlan tetszést arattak. Az intézet zenekara játszott még Mozart, Grieg, Hoffmann műveiből s előadta Brestyánszky Irén, a zeneszerzési tanszak tehetséges növendékének alkotásait. Az egész előadás nagyon jó benyomást keltett s csak növelte Fodor konzervatóriumának jó hírnevét.

(*) A m. kir. Operaházban holnap, kedden, Puccini „Bohémélet”-je kerül előadásra a következő szereposztásban: Mimi—Szamosi Elza, Musette—Szojyer Ilonka, Rodolphe—Gábor, Shaunard—Dálnoki, Marcel—Takáts, Colline—Szemere, Alcindor—Szendrői, Benoit—Hegedűs. Vezényli Márkus Dezső karmester, rendező Alszegehy Kálmán főrendező. A dalmi után Querra Miklós és Szikla Adol „Magyar tánczeneveleg” című balletjét adják Pallai Anna és Brada E. fellépéssel. (Évi bérlet 60. sz.). Szerdán tartják meg az idény utolsó gyermekelőadását, mely alkalommal a Jancsi és Juliska meseopera és a Babatündér ballet kerül színre. Az előadást délután 5 órakor kezdik. (Bérletszűnet 13. sz., mérsékelt helyárak.)

(*) Francia művész Budapest. Verneuil M. P., a francia „Art et Decoration” szerkesztője és Franciaország egyik legjelesebb tervező művésze, a modern irány vezetője, ma a Magyar Nemzeti Múzeumban előadást tartott. Az előadáson, melyet a francia irodalmi társaság rendezett, a művész a modern francia dizitő művészet fejlődéséről (L'évolution de l'art décoratif français moderne) értekezett. A nagyszámú, előkelő közönség, melynek sorában ott volt társadalmi életünk sok kiválósága és különösen sok feles művésziünk, nagy érdeklődéssel hallgatta az élvezetes előadást. Verneuil több napot tölt nálunk és holnap az Iparművészeti Múzeumban tart előadást „A dizités és a természet tanulmánya és annak reprodukálása” (Le decoration et la nature etude et interpretation) czimen. Az előadás délután öt órakor kezdődik. Belépődíj nincs, meghívót az igazgatóságnál lehet kapni.

(*) A Nemzeti Színház újdonságai. Szombaton e hó 17-én mutatja be a Nemzeti Színház Zboray Aladár „A semlegesek” című három felvonásos új társadalmi színművét. Az újdonság főbb szerepeit Helvey Laura, Lánzy Ilka, D. Ligeti Juliska, T. Vizváry Mariska, V. Molnár Rózi, Mihályfy, Pethes, Molnár és Bónis fogják játszani. A semlegesekkel egy estén kerül színre először Wilde Oszkár „Florenzi tragédia” című egyfelvonásos színműve, Pásztor Árpád fordításában. A darab három szerepét P. Márkus Emma, Gál és Odry adja.

(*) A Vígyszínházban holnap, kedden „A tanító-nő”-t, Bródy Sándor nagyszerű életképét adják, amelynek tegnapi előadására is már elővételben kelt el minden jegy. A czimszerepet Varsányi Irén játssza, a főbb szerepek pedig Fenyvesi Emil, Hegedűs Gyula, Tihanyi Miklós, Góth Sándor, Szerényi Zoltán, Tapolczay Dezső, Győző Lajos, Haraszthy Ernő, Hegedűs Gyuláné és Komlóssy Ilona kezében vannak. Szerdán a Tatárjárás ismétlik.

(*) Krecsányi Sarolta meghalt. A magyar vígmuzsa gyászát ölt; nevetése elnémult — könyezik; s pajkos kuplé helyett fájdalmas sóhaj száll el ajkáról: Krecsányi Sarolta meghalt. E hír szomorúságát csak azok érzik át, akik ezt az asszonyt ragyogó szépségében, diadalmas művészetének delelőjén ismerték. Ez az idő az operett aranykorával, Offenbach művei szenzációs sikereinek izzó napjaival esik össze. Szép Heléna, Bonlotte, Euridike, Genovéva, Gerolsteini nagyhercegnő stb. voltak legfényesebb szerepei, melyekkel nemcsak a vidéken, hanem a fővárosban is meghódította a közönséget. Krecsányi Saroltát szépségén és szilaj temperamentumán kívül finomsága, izlése s különösen hangjának üde csengése emelte vetélytársai fölé. Az előrehaladó kor és anyagi szorult helyzetének engedve átlépett a komikai pályára. Csatai Zsófi halála után átvette szerepkörét a Népszínháznál. De a siker hűtlen lett hozzá. Nem tudott megnevetetni. Arcza még utolsó éveiben is megőrizte szépségét s öltözködésében sem volt képes karrikozni — mindig elegáns maradt, így hát a színpadi partnernek csúfolódását vagy érthetetlennek, vagy sértőnek kellett találnunk és a hatás elmaradt. A színpadról leszorulva, mindenféle vállalkozáson törte a fejét. A többek közt külön társulatot szervezve, Amerikában a magyar színészetet akarta állandósítani. Betegsége és egyéb nehézségek meggátolták terve megvalósításában. Hosszas szenvedéseitől a Vörös-kereszt kórházban tegnap váltotta meg a halál. Krecsányi Sarolta családát nem hagy hátra. Ma már kevesen tudják, hogy fiatal korában Vizváry Gyulának volt a felesége. Együtt színeskedtek, első sikereiket együtt élvezték, de házasságuk nem volt boldog — elváltak. Krecsányi Ignác, a temesvár-budai színtársulat igazgatója és Krecsányi Kálmán detektívönköl testvérüket gyászolják benne, de halála rajtuk kívül mindazokat fájdalmasan érinti, akik ismerték, mert jó kolléga, nemes szívű asszony volt, aki mindenkivel érezte szeretetét, aki szenvedett. A temetés holnap délután lesz.

(*) A Népszínház-Vigopera karszemélyzetének szombat, e hó 11-én délután három órakor lesz a jutalomjátéka, mely alkalomra nagyszabású és változatos műorról gondoskodtak a jutalmazandók. Színre kerül a Népszínház műsorának egyik legnagyobb vonzóerejű darabja, a Tündérlak Magyarokban, melynek ezuttal négy vendégszereplés kölcsönöz érdekességet, t. i. Blaha Luiza eljátszsa híres szerepét: Marcsát, Hegedűs Gyula, a Vígyszínház népszerű művésze a kántort, Szirmai Imre, a Királyszínház művésze régi jó szerepét: Ferenczet, Ujvári Károly pedig a kisbíró deris alakját. Ezen a valóságos műélvezettel kecsegtető előadáson kívül díszes műsor hangverseny is lesz, melyre többek közt Küry Klára, Medgyaszay Vilma, Nyárai Antal, Baumann Károly és a Népszínház-Vigopera legelső erői vesznek részt. A pazarnak ígérkező jutalomjátéknak lesznek egyéb érdekességei is.

FŐVÁROS.

(*) Külföldieknek Magyarországon való bentlakása. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter rendeletet intézett a főváros hatóságához és rendőrfőkapitányához, amelyben tudatja a külföldieknek a magyar szent korona országai területén való lakhatásáról szóló 1903. évi V. törvényczikk életbeléptetését, Budapest főváros területén. A miniszterium, a törvény életbeléptetését, Budapest területére nézve, május elsejére tüzte ki. A törvény végrehajtása tárgyában a belügyminiszter utasítást bocsátott ki, amely a törvényvel egyidejűleg lép életbe. Mint-hog — egymond a miniszter a leiratában — a törvény a hatósági intézkedések megtételét a székesfőváros területén megosztja a fővárosi tanács és a rendőrség között — megkivánia, hogy egymás hatáskörét tiszteletben tartva, akként járjanak el, hogy a két hatóság működése egymást kiegészítse és arra törekedjenek, hogy a kifogás alá nem eső idegenek háborítlanul, mindenféle hatósági eljárástól és zaklatástól menten tartózkodhassanak a főváros területén. Tehát arra kell törekedni, hogy az idegenforgalom, a hatóságok tulbuzgó föllépésével ne csökkenjen. Másrészt azonban tapintatosan kell gondoskodni arról is, hogy az állam érdekeire, vagy a közbiztonságra és közrendre aggályos idegenek eltávolíttassanak.

(Eskütétel. A javadalmi bérlők pénzbeszedői ma délelőtt tették le a hivatalos esküt, Melly Béla tancsos, mint a közgazdasági és közéleti igazgatóság vezetője előtt. Az esküben kötelezik magukat a pénzbeszedők, hogy a szabályzatban foglaltaknál nagyobb díjakat a felektől nem szednek be és hogy a közönséggel szemben kifogástalan magaviseletet fognak tanúsítani.

(A botanikus-kert. Az Üllői-ut végén épülő belgyógyászati klinika, amely tudvalevően a tudomány-egyetem növénykertjének helyét foglalja le, nem-sokára elkészül. Az építkezések egyre terjednek, már csak egy pár pavillon hiányzik, hogy a telep teljes legyen. Az építkezés ez örvendetes előrehaladása azonban pusztulással fenyegeti a botanikus-kertet, amelynek hirtelen kilakolása a kert anyagának nagyrésztét meg fogja ölni. Még új telket sem jelöltek ki a részére, pedig ennek az évnek a végén a kiköltözés elhalaszthatatlanul be fog következni.

Nyilt-tér

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Aki az **ÜSTÖKÖS-re**, hazánk legjobb élclapjára, most háromnegyedére (áprillistól—decemberig) 9 koronával előfizet:

ingyen kapja az Ustökös 1907. évi teljes bekötött évfolyamát.

(600 oldal vicc, kép humorosok, stb.) — (Az 1908. január—márciusban megjelent számokat, köztük az 56 oldalas 50 éves jubileumi számot ingyen utána Aki djük)

Czím: Ustökös - Budapest.

2 teljes évfolyam csak 9 korona.

Az Egyetertés előfizetői, ha ezen minőségükre az utalványszelvényen hivatkoznak, kedvezményes áron (Negyedére 2 kor. Félvára 4 kor. Háromnegyedére 6 kor.) fizethetnek elő, ez esetben azonban csak az 1908. évi márciusi számokat kapják.

OVSZEREK

Gummi és halálóg, 30% engedmény tucatszámra 1-10 forintig. Capot-Amerlein rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőségű urak részére 5 ft. Irrigator, felszerelve 2-5 ft. Diana-övek, legfinomabb 2,50, 3.-, 3,50 ft. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

Nyaraló.

A budai hegyvidéken, villamos mentén, nagy befásított kertben fekvő három tágas szobából, konyha és mellékhelyiségekből álló butorozott nyaraló, nagy verandával olcsó bér mellett kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Telefon 586.

Edig kin volt!

A Sebők-féle szabályozható

„Chic“ nyakkendőt ma már mindenki ismeri és kedveli. Elegáns, czélszerű, izléses és olcsó, Nagy választékban az eddig nem látottakban kapható a feltalálónál.

Sebők Gyula divatáruháza és kalap gyári raktára Budapest, VI., Teréz-kört 48. Többek közt árjegyzéket kéri.

Most élvezet!

EGYESÜLETEK.

(—) Fél százados gyorsíró-ünnep az Akadémián. A Gyorsírásstudományi Társulat vasárnap délelőtt díszülést tartott a Magy. Tud. Akadémia filéstermében, hogy megünnepelje veterán tagjainak, Gondos Miksának fél százados gyorsíró-irodalmi munkásságát. Gondos működése nemcsak a magyar gyorsírásra és nem csupán egy rendszerre szorítkozik, hanem felöleli a gyorsírásstudományt általában. Ő illette át a Gabelsberger-rendszert francia nyelvre s a török kormány megbízásából török nyelvre is. Ehhez képest az ünnepség nemzetközi és rendszerközi jelleget öltött. A díszülést Forrai Soma elnök lendületes szavakkal nyitotta meg s mindenekelőtt üdvözölte gróf Apponyi Albert közoktatási miniszter képviselőjét, dr. Gopcsa László osztálytanácsost, aki maga is hívatott művelője a gyorsírás irodalmának. Az ünnepi szónok dr. Halász Zoltán országgyűlési gyorsíró magvas és hatásos beszédben méltatta Gondos Miksának fél százados munkásságát, mire a Gyorsírásstudományi Társulat jegyzője, Kemény Imre a magyar gyorsírók összességének nevében remek művi aranytollat, a társulat szakiskolájának egy növendéke pedig pompás virágbokrotát nyújtott át az ünnepeltnek. Sorra következtek ezután a társegyesületek szónokai. Végül dr. Komor Gyula szavalt az alkalomra írt ünnepi ódáját. Gondos Miksa mély meghatottsággal mondott köszönetet az ünnepeltetésért s azután felolvasták a vidéki és külföldi üdvözlő táviratokat.

(—) A nagybirtok vámpolitikája. A Társadalomtudományi Társaság tegnap este folytatta „A nagybirtok szociális hatásai Magyarországon“ című felolvasó- és vitaciklust s ezen alkalommal dr. Szende Pál tartott előadást „A nagybirtok vámpolitikája“ czímen. Az előadó kifejtette, mily módon érvényesíti a nagybirtok befolyását a vámpolitika irányítására. A nagyszámban egybegyűlt közönség a felolvasást élénk tetszéssel fogadta.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Ötödik nap. —

Zsúfolt tribünök előtt folyt le az alagi tavaszi meeting ötödik napja, melynek főszáma a Nagy alagi akadályverseny volt. A monarchia legjobban dotált akadályversenyét, az u. n. steepler-derbyt, mint előrelátható is volt, a nagy favorit Nugommorv nyerte meg az erősen megjavult Why? ellen, míg a harmadik helyre Sárga csikó érkezett. Nugommorv győzelme azonban nem volt imponáló, miután csak az utolsó gáttól a czélkarikáig tartó heves finish után tudta a vezető Why-t nyakhozszal megelőzni és feltétlen dicséret illető lovasát Czárán Zoltánt, ki a lusta mént az egyenesen rendkívül erélylyel dobta előre és idegizgató finish után a versenyt megnyerte. A Villám-handicap szenzációt hozott, amennyiben 21 ló állt a starthoz és a versenyt a legjobb lovas, Janek nyerte meg Golden Drop nyergében.

Részletes eredmény a következő:

I. Eladók-versenye. Díj 1800 korona. Táv 1400 m. 1. Geist G. 36 sk Ténsasszony 48 kg. (Ulrichshoffer), 2. gróf Pejachevich A. 36 sk Liane 53 kg. (Tausz), 3. Mautner V. 46 sk Villefranche 58½ kg. (Journik). Futottak még: Lady Balvaran (Pinka), Thuja (Heidt), Váratlan (Smutny), Todor (Gulyás), Pisano (Molnár), Pompás (Pretzner), Pufferl (Smejda). Biztosan 1 hosszal nyerve, fejhoszszal harmadik. — Tot.: 10:104, 20:52, 37, 54.

II. Eladók gátversenye. Díj 1800 korona. Táv 2800 méter. 1. Geist G. 46 sk Vezess 65 kg. (Csompora), 2. Seprősi ménes id. sm Parnassus 69 kg. (Czárán J.), 3. Mr. Field 46 stpk Boszorkány 63 kg. (Kapusek). Futottak még: Tyrann (Kiss), Acharnée (Kollár). Könnyen 5 hosszal nyerve, 5 hosszal harmadik. — Tot.: 10:16, 20:26, 34.

III. Alagi nagy akadályverseny. Tiszteletdíj és 16,000 korona. Táv 4300 méter. 1. gróf Trauttmansdorff L. id sm Nugommorv 82 kg. (Czárán Z.), 2. herceg Morouzzi Gy. 46 pm Why? 65½ kg. (Fejes),

3. Mattausch H. 46 sm Sárga csikó 69 kg. (Sinn). Futottak még: Marquee (Huxtable), Faras (Vetter), Sipista (Zangen). Erős küzdelem után nyakhozszal nyerve, 4 hosszal harmadik. — Tot.: 10:15, 20:29, 58.

IV. Eregy gátverseny-handicap. Díj 1600 korona. Táv 2400 méter. 1. Schey P. száz. 56 pk Galmiche 69 kg. (Pálffy), 2. Vida T. 46 pm Réve 65 kg. (Czárán J.), 3. Sibrik S. fhdngy 46 sm Westminster 69 kg. (Tulajdonos). Futottak még: Edömér (Goldschmiedt), Korhely (Czárán Z.). Küzdelem után ¾ hosszal nyerve, 1½ hosszal harmadik. — Tot.: 10:58, 20:48 és 36.

V. Villám-handicap. Díj 3000 korona. 1000 méter. 1. C. Wood 56 pm Golden Drop 64 kg. (Janek), 2. Nagy A. száz. 46 pk Pityu 50 kg. (Bocskai), 3. Egyed L. 36 pm Feis 48½ kg. (Pretzner). Futottak még: Ágnes (Fries), Mayenne (Paul), Ella (Rybensky), Wohlklang (Krouzil), Paula (Martinkovich), Aranyos III. (Gulyás), Ballerina (Heidt), Galánta (Hikisch), Cromdale (Smejda V.), Rámpás (Peschka), Ifjasszony (Hübler), Óhaj (Baumgartner), Tünde (Klimscha), Lóthian (Seiler), Haluska (Smutny), Haraszt (Ulrichshoffer), Okos (Tausz), Fityóka (Guttmann). Biztosan 1 hosszal nyerve, nyakhozszal harmadik. — Tot.: 10:58, 20:55, 61, 41.

VI. Ferenczhalmi díj. (Handicap.) Díj 1800 korona. Táv 1800 méter. 1. Mr. Redgrey 46 sher Kártyás 71½ kg. (Pálffy), 2. Vida T. 36 pk Royal Anne 59½ kg. (Nádaskay), 3. gróf Pejachevich A. 36 sk Igazság 64½ kg. (Czárán Z.). Futottak még: Gladiator (Czerny), Dornoch (Sibrik), Markos (Kiss G.), Minette (Czárán J.), Palotás III. (Krause), Fatia Negra (Wodiáner), Tell Vilmos (bárá Eitz). Biztosan egy hosszal nyerve, 1½ hosszal harmadik. — Tot.: 10:22, 20:30, 200, 63.

() A bécsi ügetőmeeting kilencedik napjának eredménye:

I. Romans-díj. Díj 2300 korona. 1. Baronesse I, 2. Lion Turner, 3. Colonel. Futottak még: Marcsi, Champion Bourbon, Manilla Sprinter, Nouma, Top-Boy. — Tot.: 10:85, 20:45, 46, 50.

II. King Wilkes-díj. Díj 2300 korona. 1. Fereno, 2. Kontrás S, 3. Excellenz. Futottak még: Elyria. — Tot.: 10:169, 20:66, 41.

III. Paduai díj. Díj 3000 korona. 1. St.-Vallant Vincent, 2. Virginia Jay, 3. Bruder Straubinger. Futottak még: Lord Simon, Prince Charlie. — Tot.: 10:28, 20:25, 27.

IV. Benedikt-díj. Díj 3000 korona. 1. Jubilar, 2. Excelsior, 3. Daisy. Futottak még: Ister, Zufall. — Tot.: 10:37, 20:26, 23.

V. Pavillon-handicap. Díj 2000 korona. 1. Aegir, 2. Alba, 3. Jansen. Futottak még: Fred Warwick, Admiral, Musa, Shamrock III, Matador, Babám, Imperator. — Tot.: 10:75, 20:48, 56, 57.

VI. Nyeretlen verseny. Díj 1700 korona. 1. Pepi, 2. Dillon, 3. Johanna L. Futottak még: Fritz, Mailüfterl, Nord Express, Exlibris, Jeinek, Duli, Sir Potential. — Tot.: 10:105, 20:49, 109, 48.

VII. Bucsu-verseny. Díj 1700 korona. 1. Szittyá, 2. Antrima, 3. Trick. Futottak még: Coralle, Drache, Bariton, Busserl, Siess P. — Tot.: 10:64, 20:36, 33, 27.

() Cseh-magyar mérkőzés. Az első, igazán értékes győzelmet tegnap aratta a Magyar Labdarugó Szövetség csapata. Ezuttal tényleg a legjobb 11 cseh játékosból alakult a csapat, melyet joggal tartották a kontinens legerősebb szövetségi csapatainak. A mi tizenegyünk azonban kitett magáért és 5:2 eredménynyel fényes győzelmet aratott a csehek felett.

A mérkőzés iránt oly nagy érdeklődés nyilvánult, amelyet még sohasem tapasztaltunk. Az idők jele már az is, hogy a nagyalági publikum nem is volt 8000 főre tehető, míg a szövetségi matchet tizezer-nél többen nézték végig. A magyar csapatban következők játszottak: Gilly (33. FC), Rumbold (FTC), Csüdör (MTK), Ficzere (BTC), Bródy (FTC), Gorszky (FTC), Borbás (MAC), Schlosser (FTC), Kórody (FTC), Károly (MTK), Sebestyén (MTK). A mérkőzést Hölley (Wien) vezette.

Sajnáljuk, hogy az olyan kitünően végződött nap ünnepi hangulatába dissonáns hangok is vegyültek, aminek oka a szövetségi kapitány volt. Stobbe kapitány ugyanis Vangel, a MAC. jeles és igazán lelkes játékosát, akit a szövetség válogatóbizottsága a válogatott czimre és játékra kijelölt, mikor a pályán kötelezettsége teljesítésére megie-

lent és ott kijelentette, hogy teljesen fit és játszani kíván, ennek dacára kiutasította a csapatból és helyette Schlossert, tartalékot tett be, állítólag azért, mert Vangel a csütörtöki tréningen fáradsága miatt nem trenirozhatott.

Ezzel az indokolással Rumbold, Csüdör, Gorszky és másokat is vissza lehetett volna utasítani, mert hiszen ők se vettek részt a tréningen.

() Crosscountry. Az első egyetemközi cross-country verseny vasárnap délelőtt folyt le a Lágymányosi mezőkön. Az egyetemek két, a műegyetemek egy csapattal vettek részt a küzdelemben. Az első interuniverzális crosscountryt a BEAC. nyerte meg, amelynek emberei kora tavasz óta trenirozva, ma már kitünő formában vannak. A technikusok szintén jól megállták a helyüket és tekintve rövid tréningjüket, a bajnokságban már számottevő ellenfelek lesznek. Az részletes eredmény a következő:

1. Holics Rezső (BEAC). 2. Garam Jenő (BEAC). 3. Kisfaludy Árpád (BEAC). 4. Tolnay Pál (MAFC). 5. Heisler Ede (MAFC). 6. Mamuzsis István (BEAC). 7. Gróf Csáky István (MAFC). 8. Hajnóczy L. (BEAC). 9. Ivánka (BEAC). 10. Rácz L. (BEAC). Győztes a BEAC. a) csapata 20 ponttal, 2. MAFC. 44 ponttal, 3. BEAC. b) csapat 50 ponttal.

() Magyar uszók Bécsben. A I. WASC. tegnapi versenyén is nagy számmal vettek részt a magyar uszók, de expedíciójuk ezuttal nem végződött teljes sikerrel. A részletes eredmények:

Bécs város díja. 1. WASC. 2 p. 47.6 mp. 2. MAFC. 2 p. 48.4 mp. 3. WAC. Plunging bajnokság. 1. Satzinger O. (WASC) 19 m. 26 czm. 2. Onódy Károly 19 m. 22 czm. 3. Fried O. (WAC.) 17 m. 64 czm. 68 m. melluszás. 1. Köllner 59 mp. 50 m. buváruszás. 1. Scheidl 50 mp. Oldaluszás. 1. Renné 54.8 mp. 3x34 m. staféta. 1. WAC. 1 p. 4.6 mp. 2. MUE. 1 p. 5.4 mp. 3. MAFC. 1 p. 6.4 mp. MUE. tartalékkal állt ki. Müugrás. 1. Scheidl, 2. Horner, 3. Valentich. 102 m. komb. uszás. 1. Köllner 1 p. 30 mp. 2. Borovi (MUE.) 1 p. 34 mp. 100 m. főverseny. 1. Onódy József 1 p. 12.2 mp. 2. Hegner 1 p. 13 mp. 3. Fraenkl 1 p. 16.8 mp. Kitünő idő.

Téli sport-czikkek

Mű- és versenykosorók. Jégjátékok. Hockey. Jég-hockey szabály 20 fillér. Svéd-, norvég-, svéd-, tírol-, haitólgyi- és amerikai rodal sport és gyermek-szánkó, 'obogon stb. Lillienfeldi skí 30 korona Norvég skí, lábszárak, hótalpak. Téli sporttűzések és teiszercsok Sporttűzések ingyen.

KERTÉSZ TÓDOR sportüzlete, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR

TÖRVÉNYSZÉK

§ A Magyar Jogszegylet e hó 8-án este hat órakor az Ügyvédi Kamara dísztermében teljes ülést tart, melyen dr. Stammer Rudolf hallei egyet. tanár fog előadást tartani a „helyes jogról”. A kitünő tudós személye és az előadás tárgya egyaránt nagy érdeklődést kelt és a Magyar Jogszegylet erre való tekintettel meghívta a Tudományegyletet, a Magyar Tudományos Akadémiát, az összes budapesti bíróságok tagjait és a jogi és közgazdasági társulatokat is. Még fokozza az érdeklődést, hogy Stammer társadalombölcseleti rendszerének gyakorlati alkalmazását a magyar polgári törvénykönyv tervezetére fogja bemutatni. — A szombati ülésen dr. Almási Antal tartott előadást a szerződészegésre való felbontásról. A tárgyhöz szólott Kiss Géza jogtanár, dr. Teller Miksa ügyvéd és végül dr. Schwartz Gusztáv egyetemi tanár, érdekes és nagy tetszéssel fogadott előadásokban.

§ A hercegnő válópöre. Odescalchi Helén hercegnő és Kövér Gusztáv földbirtokos válópöre, ez az évek óta elkeseredetten folyó harc, epizódjainál fogva már általánosan ismeretes, amelyekből minduntalan jut egy-egy az újságokba. A válópör egyik mozzanatával ma a budapesti törvényszék felelővíteli tanácsa foglalkozott. A hercegnő 1906. augusztus havában feljelentette férjét, hogy ez Kovács Gusztáv néven az Amazon-utca 6. számú házban együtt él egy Holub Mária nevű leánnyal, akit törvényes feleségének tüntetett fel a bejelentő lapon. A rendőrség megindította hamis bejelentés miatt Kovács-Kövér Gusztáv ellen a kihágási eljárást, de Lackenbacher Ferenc házmaster vallomása alapján fölmentő ítéletet hozott. Később a házmaster a hercegnő ügyvédjének, dr. Jankovich Jenőnek bevallotta, hogy Kö-

vér Gusztáv és ennek ügyvivője dr. Keller István orsz. képviselő kitanítása alapján tett hamis tanuvalomást. Erre a hercegnő hamis tanúzásra való csábítás miatt feljelentette Kövért és Keller képviselőt. A büntető járásbíró előtt a házmaster terhelően vallott a vádlottakra nézve s több más tanu is igazolta, hogy Kövér álnéven lakott kedvesével. A bíróság Keller Istvánt felmentette a vád alól, míg Kövér Gusztávot hamis tanúzásra való rábíras miatt 100 korona pénzbüntetésre ítélte. A felelővíteli bíróság ma Ruttkay bíró előadásában tárgyalta Kövér Gusztáv felelővítését. A bíróság dr. Weisz Ödön, a hercegnő ügyvédjének indítványára a tárgyalást elnapolta, a kihágási iratoknak a rendőrségtől való beszerzése végett. — Ebben az ügyben különben ma újabb incidens történt. Dr. Jankovich Jenő ügyvéd ugyanis hamis tanúzásra való rábíras kísérlete miatt újabb büntetői feljelentést tett az ügyésznek ismeretlen tettesek ellen.

§ Kardosék szabadlábán. A Kardos-ügyben ma délelőtt érdekes fordulat állott be. Kardosék védői, dr. Pollák Illés és dr. Gaál Jenő arra kérték ugyanis a vizsgálóbíró, hogy miután dr. Fejér Miklós visszavonta a panaszát és ezzel a legsúlyosabb vád megszünt Kardosék ellen, helyezze az összes vádlottakat szabadlábára. Székely vizsgálóbíró ennek a kérésnek csak részben tett eleget, amennyiben Kardos Dezsőt és Kardos Zoltánt ma délelőtt ideiglenes szabadlábára helyezte. Miután ehhez az ügyész is hozzájárult, a két Kardos még a déli órákban elhagyta a fogházat.

§ Visszavont panasz. Nagyobb kéjtudásra indult nemrégiben Mocsári Ödön, az Atlantika tengerhajós részvénytársaság tisztviselője Markovits Jolán büffe-kisasszonnyal. Az utazáshoz bünsön uton szerzett pénzt, amennyiben a hivatalában egy ötezer koronás utalványt értékesített jótalanul. Az Atlantika feljelentésére a párocskát Németországban elcsipték, s haza hozván őket, Mocsárit csalásért vád alá helyezték. Az Atlantika azonban most visszavonta panaszát, mire a törvényszék Mocsári ellen megszüntette az eljárást.

§ Kilenz betörő. Hat héttel ezelőtt egy teljesen szervezett betörő-banda került a rendőrség kezére. Kilenzen voltak a jómadarak, akik a főváros egész területén rendszeresen üzték a lakás- és ékszerbolt-fosztogatás nemes mesterségét. Vinkóczy József és 8 társa ma álltak nyolczszoros betöréssel vádolva a büntető törvényszék előtt. A törvényszék két napon át tartó tárgyalás után dr. Vázsonyi Vilmos, dr. Mózes László, dr. Waldmann Lajos és dr. Lénárt Béla védők felszólalása után a vádlottakat 2-3 évi fegyházra ítélte, a két orgazdát pedig sikeres védelem folytán felmentette.

DR. HÖNIG IZSO

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás
Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Ársonváltás).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
— Rendelés d. o. 8-11-ig, d. o. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

Idégyengeség állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsebák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tuberculosis).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbetegségek).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Elhízás, osztorozás, vérszegénység).
Bőrbajok. Bőrvezeketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszág).
Aranyeres csomók.

KÖZGAZDASÁG.

A tavaszi vásár.

Budapest, április 6.

A tavaszi vásár vasárnapi forgalmával meg lehet a rendezőség elégedve. Üzleti szempontból az eredmény minden várakozásán felüli. A közönség oly tömegekben foglalta el az Iparcsarnok helyiségeit, hogy a rendezőség csak belépődíj mellett bocsájtotta be a közönséget. Harmincz fillért szedtek minden belépőtől, de az emberáradat nem csökkent ennek dacára sem. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete tegnap este 9 órakor a vásáron résztvevő kereskedők és iparosok tiszteletére disztrakomát adott a Kereskedelmi Csarnok által rendelkezésre bocsátott pompás termekben. A disztrakomán a kereskedelmi kormányt Sztérényi József államtitkár képviselte, aki Szüri János miniszteri tanácsos, Micsch Endre osztálytanácsos és az iparfejlesztési ügyosztály több képviselőjének kíséretében jelent meg. A disztrakomán Sztérényi József államtitkár hosszabb felköszöntőt mondott, melyben nagyon érdekes gazdaságpolitikai kijelentéseket tett és amelyek számos ellentét és félreértés kiküszöbölésére lesznek hivatva.

A felköszöntők sorát Mösmer József elnök nyitotta meg, éltetve a kormány képviselőjét, Sztérényi Józsefet. Utána általános figyelem közt az államtitkár emelkedett szólásra, aki a következőket mondta:

— Nem először és fájdalom, nem először hangoztatja, hogy a közgazdasági ágak harmonikus együttműködése a magyar gazdaságpolitikának egyetlen legfontosabb feltétele. Aki Magyarországon a három gazdasági ág közé konkolyt hint, az kezét emel saját édesanyja ellen. Egy országban, melynek termése tulnyomóan mezőgazdasági, ellentétet teremteni a mezőgazdasági ipar és kereskedelem között még akkor sem bocsájtható meg, ha az tudatlanságból történik. De ha szélhámosság forog fenn, akkor abszurdítás és megbocsájtathatlan bűn. Olyan ország, amely közgazdasági önállóságra akar áttérni — már pedig pártkülönbség nélkül mindnyájan ezt akarjuk — (Éljenés és taps.) a konkolyhintés bűnös dolog. Amit a Fővárosi Kereskedők Egyesülete tavaszi vására létesített, az nem egyéb, mint kereskedelem és ipar közti helyes és egészséges kapcsolat megteremtése, melylyel elsősorban a magyar ipar termékei számára akarja megnyerni a kereskedelmet és amely nélkül minden iparfejlesztési törekvés meddő marad. Ezért érdemel meleg elismerést a Fővárosi Kereskedők Egyesületének vezetősége. A magyar kereskedelem körében különböző panaszokat hangoztatnak, sérelmeket emlegetnek, mintha a kormányzat nem teljesítene kötelességét, az ország kereskedelme érdekében megfelelően. E csarnokban is hallatszóttak ilyen panaszok. Sajnálja, hogy nem állhatott velük szembe, mert a kormányra nézve nem az a hálás talaj, ahol magasztaló szavakat használnak, hanem az, amelyen a panaszokkal szemben állva is válasz lehet adni. A parázs alatt lappangó tűz veszedelmesebb, mint a lánggal égő. Megégeti veie a kezét a tüzőltő, mert nem látja, míg viszont a láng egyuttal jelzi, hogy hol kell segíteni. Ha a panaszok és sérelmek jogosak, akkor a kormányzatnak azokat tudomásul kell vennie, érvel szemben érvel kell használni. Ha van ilyen érvelésre alkalom és ha konkrét formában adatnak elő a panaszok, ezek minden esetben orvosoltatni is fognak. (Éljenés és taps.)

Olyan kormány, amely kereskedelemellenes, Magyarországon még csak elképzelni is lehetetlen. Ha félreértés, vagy félremagyarázás merült fel, emeljük fel a kereskedők szavukat, hogy orvosolni is lehet. Nézzünk vissza és hasonlítsuk össze az egy év tizeddel előtti állapotokat a maiakkal és itéljük pártatlanul és ekkor el kell ismerni, hogy azon az úton vagyunk, amelyen az eredményes jövő biztosítva van számunkra. Arra a jövőre, amelyik elő fog állni és amelynek előkészítésében a tavaszi vásár derék munkát végzett, emeli poharát.

Az államtitkár beszédét perczekig tartó viharos éljenés és taps követte, melynek csillapultával Jelenek Henrik udvari tanácsos mondott köszönetet az államtitkárnak nyilatkozataiért, amelyek a magyar kereskedelmet hivatva vannak megnyugvással eltölteni.

SZÉN, koks, briket, antracit összes gazdasági, ipari és házi célokra
Telefon: Detail 28-27. 75-28, Engros 164.

Radnay Károly

BUDAPEST, Váci-körút 78. szám.

Sürgönyozim: ANTRACIT - BUDAPEST

Beszélték még Szénássy, Melly, Kraemer és mások. A disztrakomáról a következő üdvözlő sürgönyt küldték Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternek:

A tavaszi vásár disztrakomáján egybegyűlt kereskedők és iparosok igaz szeretettel és őszinte bizalommal üdvözlök Nagyméltóságodat és szívből óhajtják, hogy a magyar kereskedelem és ipar érdekében még számos éven át folytathassa eredményekben gazdag áldásos és a közgazdaság minden ága iránt egyformán igazságos működését.

A miskolczi tőzsde megalakulása. Mint Miskolczi-ról jelentik, vasárnap, f. hó 5-én megalakult a miskolczi tőzsde. Eddig összesen 67 tőzsdetag 85 személy képviseléssel jelentette be belépését. Alapszabályai szerint mindenben a budapesti áru- és értéktőzsde szokványai lesznek irányadók és egyelőre hetenkint egyszer tartanak tőzsdénapot. A miniszter kikötötte, hogy a tőzsdén csak készáru-ügyletek köthetők. A tanács, mely 20 tagból áll, szerdán fogja első ülését tartani és akkor határozzák el, hogy az első tőzsdénapi mikor lesz.

Vasutasok gyűlése. Az Országos Vasutas Szövetség déli kerülete vasárnap délután a keleti pályaudvar tanácskozó termében közgyűlést tartott. A gyűlés elé nagy érdeklődéssel néztek vasutas körökben, mert remélték, hogy az ellentétek, amelyek az utóbbi időben egyre jobban kiélesedtek a szövetség vezetősége és tagjai között, a gyűlésen nyílt szakadásra vezetnek. Ez a remény ugyan nem vált be, de a vezetőség ellen rendkívül éles felszólalások hangzottak el és kétségtelenné vált a gyűlésen, hogy a Székesfehérváron tartandó nagygyűlés feltétlenül szakít a szövetség mostani vezetőségével, amelynek rezsimje alatt visszafeloldásnak indult a hatalmas testület. Sümegei Imre elnöki megnyitói beszéde után, amelyben visszapiantást vetett az elmúlt év förténetére, Csapp Ferencz előterjesztette tükári jelentését. A kerületnek, amely 55 esetben nyújtott segítséget, 1456 tagja van. Vita nélkül fogadta el ezután a közgyűlés a Burger Antal előterjesztette pénztári jelentést, amely szerint a kerület bevétele 5854 korona 94 fillér volt, kiadása 5659 korona 52 fillér. Az 1908. évi költségvetéskirányzatot 4074 korona bevételben és 3619 korona kiadásban állapították meg. Ezután a Seide-ügyet intézték el. Czöveg Sándor nagy tetszéssel fogadott beszéde után a közgyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el: A déli kerület közgyűlése határozatilag kimondja, hogy az északi kerület határozatát nem pártolja és Seide Artur távozásán nem fejezi ki sajnálkozását. Kijelenti egyúttal, hogy a legközelebb tartandó vezetőségi ülésen és a székesfehérvári nagygyűlésen gróf Batthyány Tivadar álláspontja mellé áll és kijelenti végül, hogy a vezetőség megválasztásánál csak olyan egyénekre adja szavazatát, akiket a felelősséggel teljes állások betöltésére méltóknak tart. A határozati javaslatot megküldik az összes kerületnek és a középponti vezetőségnek is. Több kis jelentőségű indítvány letárgyalása után a választásokat ejtették meg.

Tanácskozó szőlősgazdák. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete gróf Zselénszki Róbert elnöke alatt vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését. Az elnöki megnyitói beszédre Dobokay Lajos országos borászati kormánybiztos válaszolt, kijelentette, hogy a kormánynak szintén az az intenciója, hogy sik vidékeken nem mozdítja elő a szőlőtelepítést. Osztózik gróf Zselénszkiné a borértékesítésre vonatkozó szavaiban is s az elhangzott óhajokat a kormány fokozatosan meg is valósítja. Dobokay Lajos kijelentéseit élénk helyesléssel fogadták, mely után gróf Zselénszki üdvözölte őt meleg szavakkal legutóbbi évi magas királyi kitüntetésé alkalmából. Drucker Jenő terjesztette elő a múlt évi működéséről szóló beszámolót. Rubinek Gyula a szőlősgazdákat érdeklő igen fontos kérdéssel, a jégbiztosítási országos szervezéséről határozati javaslatot nyújtott be, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott s elhatározta, hogy a javaslat megvalósulása érdekében a gazdatársadalom körében országos mozgalmat indít. Elhatározták végül, hogy Darányi minisztert minisztersége 10 éves fordulójakor testileg üdvözlök.

120.000 korona közérdekű erdőösítések. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter 120.000 K-utalt ki az erdőfelügyelőségek útján 846 olyan birtokosnak, akik közgazdasági érdekből kopár, terméketlen területeken erdőösítést végeztek. A miniszter a közgazdasági érdekből történő erdőösítések a jövőben is támogatja s e végből csemete kertekre erdőösítésekre 400.000 koronát kér az ez évi költségvetésben, 50.000 koronával többet, mint eddig. Megjegyzendő, hogy az erdőösítések végzéseért negyvenegy vármegye birtokosai részcsültek segélyben. A

segély mértéke 2000 és 40 korona között váltakozik, a szerint, hogy a jutalmazott mennyi területen folytatta sikerrel az erdőösítést.

Új cementgyár. Mint Sopronból jelentik, a szárazvámi cementgyár ügye immár a megvalósuláshoz közeledik. A részvények jegyzése igen jól sikerült s az eredetileg tervezett 3 és fél millió korona alaptőke teljesen jegyeztetett. Az új részvénytársaság gyártelepét a Kismarton mellett lévő Szárazvámon építi föl, melyet Willingstorffer Jenőtől 500.000 koronán vásárol meg.

A talpbörkpartel és a pénztintézetek. A magyar bányárosok által megkötött talpbörkpartel eladásainak intézésére külön elárúító részvénytársaságot akar szervezni, amely a kartel bankügyeit, amely körülbelül 15 millió korona szükségleteket jelent, is lebonyolítaná. Ugy volt, hogy a társaság bankárüzleteit a Magyar Általános Hitelbank fogja intézni, amely a többi nagyobb fővárosi intézeteket is részeltette volna az üzletből. A többi fővárosi bank azonban csak külön-külön hajlandó tárgyalni és üzletet kötni a kartellel, úgy, hogy valószínű, hogy az új részvénytársaság a hitelügyeinek kielégítésére vonatkozóan a nagyobb fővárosi intézetekkel külön-külön fog megállapodásokra lépni.

Lengyelek a német ipar ellen. Az a késhegyi menő harc, amelyet a lengyelek mindenütt folytatnak a németek ellen, a politika és a kultúra teréről átcsapott immár gazdasági tere is. A galicziai lengyelek — nemcsak a fogyasztók, hanem a kereskedők is — bojkottálnak minden német árucikket. A szemfüles lemergi olasz konzul, dr. Battaglia terjedelmes emlékiratot intézett nyomban az olasz kereskedelmi miniszterhez, hogy szorosabb összeköttetésbe hozza a galicziai fogyasztást az olasz termeléssel. Több lemergi és krakkói céget sorol fel, amelyek hajlandók is lennének tervét támogatni. Mennyivel közelebb lennének mi Galicziához.

Az angol zárszámadások. Mint Londonból értesülünk, most jelent meg az angol pénzügyi kormány jelentése az elmúlt évről. A kimutatás nem kevesebb, mint 5 millió font megtakarításról számol be. Boldog angolok!

Az orosz kölcsön. Azok a híresztelések, hogy az orosz kormány nem fogja a folyó évben igénybe venni a külföldi pénzpiacot, ugylátszik, megfelelnek a valóságnak. Mint értesülünk, Oroszország pénzügyi helyzete éppen nem sürgős. Budgetje fedezésére körülbelül 150—200 millió rubel 4% járadékot fognak kibocsátani. A kölcsön kibocsátásának ideje és módzatai még nincsenek megállapítva, de annyi bizonyos, hogy ezzel kizárólag csak az orosz piacot veszik igénybe.

Az önálló bank érdekében. A Soproni Kereskedelmi és Iparkamara tagjai mozgalmat indítottak az önálló bank felállításáért érdekében. A kamara rendkívül ülésben fogja tárgyalni az erre vonatkozó határozati javaslatot, amelynek elfogadása, a hangulat után ítélve, teljesen biztos.

A gabonatörszédéről. Ma alaposan megfordult a gabonatörszede irányzata. Az utolsó napok jelentékeny áresése után mára is lanyha irányzatot várt mindenki. Reggel nagy kínálat volt, az irányzat azonban hamar átcapott a haussera, amikor a kontremine fedezni kezdte érdekelttségét. A vásárlás oly éleken ment végbe, hogy délig az áprilisi buza teljes negyven fillérrel javította az árát. A májusi buza 24 fillérrel, az áprilisi rozs 14 fillérrel, az áprilisi zab 6 fillérrel, a májusi tengetri 24 fillérrel emelkedett, ellenben az októberi buza 4 fillérrel, az októberi rozs pedig 10 fillérrel gyengült.

Az értéktörszédéről. Ma a megnyitáskor meglehetősen tartózkodó irányzat jutott kifejezésre. Az első bécsi jelentések nyomán, melyek az alpesi bányarészvény szilárdságáról szóltak, kedvezőbb hangulat volt észlelhető. Az előtörszede folyamán különösen az Államvasuti részvényekben volt nagyobb üzlet. A déli tőzsdén pedig még jobban volt érezhető a bányarésztékek emelkedésének hatása, mert az összes értékek ára emelkedett. Zárlat felé fételekben bécsi számlára Osztrák hitelrészvényeket vásároltak emelkedő árfolyamok mellett. A helyi piacon nagyon mérsékelt volt a forgalom. Kereslet volt több értékben, de üzlet nagyon kevés.

Olcsóbb lesz a finom pléh. Az osztrák-magyar finom pléhkartel legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a finompléh árát egy koronával leszállítja. Az árleszállítás által a külföldi áru beözönlését akarják lehetőleg meggátolni. Debuisset pridem!

Fizetéseketelenségek. A bécsi Creditorenverein a következő fizetéseketelenségeket közli: Glück Ignác kereskedő Halas; Rand Éva kereskedő Sambor; Unger Emánuel Vrbovec; Hartmann József keres-

kedő Lobowitz; Deinic G. Jovo bej, kereskedő Prijedor; Streiner Gusztáv be nem jegyzett kereskedő Smarjette; Herzog Henrik kereskedő Krakkó; Löwy P. részletüzlet Budapest, Király-utca 11.; Neumeyer Henrik Weyer; Blumenstock Jakab Osvecin; Jellanovics Koszta Dobo; Schwarz Gyula kereskedő Nagytapolcsány; Strobel Fanny Freistadt (Szilázia); Stein Jakab kereskedő Ó-Verbász; Therret János droguista Sopron; Landauer Ferencz kereskedő Zaar; Eisner Rudolf kereskedő Prága, III. kerület.

A Länderbank közgyűlése. Az osztrák Länderbank ma tartotta 27-ik rendes évi közgyűlését, amelyen felolvasták az 1907. üzletév jelentését, mely azt mondja, hogy a lefolyt év szokatlan pénzügyi helyzetben folyt le. A Länderbank abban a helyzetben volt, hogy úgy a bank, mint az áruüzletében intenzívebb és haszonhajtóbb tevékenységet fejthetett ki. Ezt bizonyítja, hogy a lefolyt év 17.208.091 korona nyers hasznot hajtott. Ha mindezek dacára a mérleg csak 4.588.883 korona 83 fillér tiszta nyereséggel zárult, úgy ez azon leírások következménye, amelyeket a londoni fiók szükségessé tett. Ettől fogva intézkedések történtek, hogy ilyen mélyen sajnálható események többé ne ismétlődhessenek. Amint már előbb említve volt, a leírások behajtatlan követelésekért 5.615.125 koronát tettek. Ebből a veszteségek, amelyek a londoni fiók ezelőtti vezetőségének kezelése következtében beállottak, kerek 4.749.000 koronára rugnak. Ebben az összegben belefoglaltatik az 1907. december 31-iki árfolyamot véve alapul, valamennyi veszteség, továbbá szükség parancsolta köteles elővigyázatot tanúsítottunk, hogy az Egyiptomban rendkívüli mértékben beállott váratlan krízis következtében 500.000 koronát tartalékba helyeztünk, amely az általunk kommanditált Banque de Salonik egyiptomi fióknál való érdekelttségünk fedezésére szolgál. A fennmaradó dubiosok 387.000 korona összege a középponti intézetet és a párisi fiókokat terhelik. Ha a bemutatott mérleg eredménye ily rendkívüli módon szenved korlátozást, annak a meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy az intézetünk mindinkább előretörő fejlődése, valamint az általunk ellenőrzött iparvállalatok emelkedő prosperálását tekintve, abban az esetben, ha a viszonyok kedvező alakulásával az általunk terjedelmének megfelelő tiszta nyereséget fognak elérni. A múlt évi közgyűlésen elhatározott tekefelemelést egyelőre nem hajtottuk végre. A közgyűlés elhatározta, hogy a 4.588.883 korona 83 fillérből 4 milliót használ fel az osztalék kifizetésére, amely részvényenként 16 koronának, vagyis 4%-nak felel meg, 100.000 koronát a nyugdíjcélok rendelkezési alapjára fordít és a fennmaradó összeget új számlára veteti át. A közgyűlés az igazgatóságának megadta a felmentvényt.

Az osztályorszájték ma' huzásán a következő nagyobb nyereményeket huzták ki:

60.000 koronát nyert: 17200.
15.000 koronát nyertek: 43365 64867.
10.000 koronát nyert: 77169.
5000 koronát nyertek: 38741 41756 44091.
2000 koronát nyertek: 7764 11764 23684 25134
31811 40456 46666 48922 50422 51880 52217 59801
64456 71502 77387 77129 82110 85994 92537 93382
108384 113582 117689 124525.
1000 koronát nyertek: 1797 4557 7501 13753
13504 14782 20469 26128 29447 29933 36121 40170
52213 53163 67634 68955 69052 70325 74582 79682
79225 80726 82811 82392 83380 84982 95430 99250
99718 101945 106863 112027.
500 koronát nyertek: 63 111 1821 4128 4753
9573 9569 9713 12158 12634 13246 14813 15378 15688
16452 16230 19492 19307 20102 20470 23585 23698
26336 26811 34388 34522 37115 37668 42319 43506
44523 44794 44345 47133 48435 49027 53742 90880
65499 67378 70109 72479 73594 74021 77238 82776
82009 83905 84275 84358 88323 97587 98652 109692
110953 110535 111202 111891 115098 116018 117200
118351 120761 120773 121063 122420 122906 122030
123511 123987.

A német agráriusok Budapesten. A nemzetközi gabonaárfolyam ellenőrző-bizottság németországi tagjai: Ruhland, Dade és Kiesewetter tanárok a szombati és vasárnapi napot a magyar gazdák társaságában töltötték s ez alkalommal több, a két ország gazdait érdeklő jelentős kérdést vitattak meg. Szombaton gróf Zselénszki Róbert adott tiszteletükre ebédet, vasárnap gróf Dessewffy Aurél látta vendégül az illusztris német agráriusokat a Nemzeti Kaszinóban. Megtekintették továbbá a Mezőgazdasági Múzeumot is, ahol Paikert Alajos kalauzolta őket. A vendégek több ízben adtak kifejezést elismerésük

nek ezen modern intézmény mintaszerű, gazdag be-
rendezése felett.

A külföldi hajózársaságok harca. Azon körülmény, hogy az olasz és német hajózási vonalak leszállították az Egyesült-Államok és a Földközi-tenger kikötői közötti személytarifát, valószínűleg tarifaháborúra fog vezetni. A vezető angol hajózársaságok már elhatározták, hogy megfelelő intézkedéseket tesznek és más társaságok is el vannak határozva, hogy követik példájukat. Ha a tarifa-háborúság csakugyan kitör, aligha olcsóbb nem lesz az utazás Amerikába. Éppen nem nagy örömlünkre!

Kamatlábleszállítás Dániában. Kopenhágából jelentik, hogy a dán nemzeti bank a kamatlatat fél százalékkal leszállította. Hétfőtől kezdve a leszámítolási kamatlat hat százalék, a kölcsön-kamatlat pedig hat és fél százalék lesz.

A honvédségi bankcasszállítás. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a honvédségi bankcasszállítás ügyében a kereskedelmi és iparkamrákhoz köriratot intézett, amely a pályázat főbb tudnivalóit foglalja magában. A szállítás a kisiparosokat érdekli s ebből megtudhatjuk, hogy a m. kir. honvéd gyalogság 1909. évi rendes lábbeli-szükségletéből a hazai kisiparosok részére fentartott 11,080 pár faltapszög nélküli bakancs szállításra legkésőbb f. é. április hó 30-ig kell beadni a kamara utján az ajánlatokat. Tekintettel arra a körülményre, hogy a múlt évben beérkezett ajánlatok egy része nem volt szabályszerű, a miniszter figyelmezteti az érdekelteket, hogy ott, ahol ipartestület van, annak utján, különben pedig közvetlenül a kamarához csak azok adják be ajánlataikat, akik a munkát értik és abban tényleg részt is fognak venni.

Az osztrák bankok felemelik a kondíciókat. Mint értesülünk, tegnap az osztrák bankok és bankárok értekezletet tartottak. Elhatározták, hogy a tartozó számlák kondícióit felemelik és hogy az összes jóváírásokat másnapi értékkel könyvelik el.

A „Nemzeti” Balesetbiztosító Részvénytársaság igazgatósága a hó 3-án ülést tartott, melyen az 1907. évi mérleget megállapította és elhatározta, hogy a díj- és kártartalékok bőséges részletése után a folyó hó 22-én megtartandó közgyűlésnek öt százalékos osztalék kiifizetését fogja javaslatba hozni.

Az „István” téglagyár-részvénytársaság vasárnap tartotta XV. évi rendes közgyűlését Székely Ferenc elnöke alatt. Az igazgatósági jelentés szerint a tavaly elhatározott tőkeemelést sikerrel vitték keresztül. A kellő időben végrehajtott operációnak köszönhető, hogy az ipar minden ágában érezhető szénhiány, széndrágulás, fuvarhiány és munkaerődrágulás dacára a részvényeseknek a tavalyi négy százalékos osztalék helyett az idén hat százalékot lehet juttatni, mert a tőkeemelés által a terhes adósságoktól szabadulni lehetett, azonkívül az ujonnan épült lángkemence, szárító stb., továbbá egy új hajó beszerzése által a produkció képességét nagy mértékben lehetett fejleszteni. A lefolyt évben 12¹/₁₀ millió téglát gyártottak, melyből elszállítottak 10¹/₁₀ milliót. Az évi tiszta nyereség a múlt évről áthozott 1342 korona 91 fillérrel együtt 76.458 korona 17 fillér. Az igazgatóság javasolja, hogy ebből a gépek és az ingatlanok értékesítésére 5000—5000 koronát, összesen 10.000 koronát fordítsanak, a tartalékalapot 5000 koronával dotálják, 9013 korona 83 fillért jutalékokra, 49.500 koronát osztalékok kiifizetésére fordítsanak (részvényenkint 18 koronát), míg a fennmaradó 2944 korona 34 fillért új számlára írják elő. A közgyűlés az igazgatóság előterjesztését egyhangúlag elfogadta, a felmentvény megadta és Vörösmarty József részvényes indítványára köszönetet szavaztak a vezetőségnek. Végül közfelkiáltással beválasztották az igazgatóságba: Székely Ferenczet (elnök), Ernyei Gyulát, Pártos Gyulát, Roheim Samut, iij. Székely Ignácot, dr. Réthy Mórt, Sándor Jánost és dr. Wekl Lajost. A felügyelő-bizottságba: dr. Unger Bernátot (elnök), Vadnai Gézát, Szende Dávidot és dr. Sacher Lipótot.

A Magyar Pénzüzetek Központi Hitelbankja Részvénytársaság április hó 5-én tartotta IV-ik rendes közgyűlését Mándy Lajos nyugalmazott miniszteri tanácsos elnöke alatt. Elnök megnyitván a közgyűlést, üdvözölte a megjelenteket és megállapította, hogy 162 részvényes jelent meg, kik 2169 részvényt képviselnek 420 szavazattal. A jegyzőkönyv vezetésével dr. Szirmai Richárd intézeti jogtanácsost, annak hitelesítésével Bulla és Hoepfner részvényeseket bizza meg. A szavazatszedő-bizottságba Karczag Leib és Beszl küldettek ki. Felolvastván az igazgatóságnak az 1907. évre vonatkozó jelentése, annak kapcsán dr. Kégl igazgató szólt fel, rámutatván azon nagy nehézségekre, melyekkel a vidéki pénzüzeteknek az 1907. év második felében

meg kellett küzdeniök, továbbá arra is, hogy éppen ezen válságos idők szolgáltatták fényes tanujelét azon szolidaritásnak, mely a vidéki pénzüzetek vezetésében megnyilvánul és egyidejűleg elismeréssel nyilatkozott azon támogatásról, melyben a bank vidéki szövetségeit a legsúlyosabb időben is részesítette, fényesen bebizonyítván létjogát és fontos hivatását. E nagy tetszéssel fogadott szavak után következett a zárszámadásnak és felügyelő-bizottsági jelentésnek tárgyalása, melynek kapcsán a közgyűlés az igazgatósági előterjesztés értelmében elhatározta, hogy a tavalyi 16.016.50 korona elővitel betudásával 296.772.55 koronát kitevő nyereségből az alapszabályszerű 10 százalék helyett 40.000 korona a tartalékalap gyarapítására fordít, miáltal az 100.000 koronára emelkedik, 4 százalékos osztalék kiifizetésére megszavaztatott 200.000 korona, a tisztviselők külön jutalmazására 10.000 korona és a fennmaradó 18.696 korona 95 fillér új számlára vitetett elő. Az egyhangúlag hozott határozatok kapcsán Fényes Sándor, a Dési Hitelbank vezérigazgatója a részvényesek osztatlan helyeslése közben indítványozta, hogy a közgyűlés az elnökségnek és igazgatóságnak bizalmat szavazzon és az a jegyzőkönyvbe is felvétesse. Az indítvány egyhangúlag elfogadtatván, a közgyűlés a felügyelő-bizottságot és választmányt szintén egyhangúlag megválasztotta. Az 1907. évi osztalék-szelvény április hó 6-tól kezdve a társaság pénztáránál (V., Arany János-utca 24.) 40 koronával váltatik be.

A Wiener Bankverein Wienben folyó hó 6-án tartotta 38. rendes közgyűlését. A közgyűlés az igazgatótanács javaslatára egyhangúlag elhatározta, hogy a múlt évi áthozattal együtt 22,292.741.39 koronát tevő nyereségből a költségek és egyéb kiadások levonása, a tartalékalap javadalmazása és az alapszabályszerű levonások eszközzése után osztalék gyanánt 7 és fél százalékot, azaz részvényenként 30 korona fizetessék folyó évi április 7-től kezdve, a fennmaradó 1,502.033.81 korona pedig új számlára vitessék át. A közgyűlés Klinger Oszkárnak az igazgatótanácsba történt kooptálását jóváhagyta és az eddigi igazgatót, Stögermayer Károlyt az igazgatótanácsba mint új tagot beválasztotta. Az igazgatótanács által előterjesztett jelentésből kiemeljük a következőket: A lefolyt üzletév általában kedvezőtlen viszonyai ellenére a banknak sikerült ügyfeleinek szaporításával, akiknek szükségleteit készséggel fedezte, forgalmát a múlt évi 37.288.421.000 koronával szemben 41.059.256.000 koronára fokozni. A bank fióktelepeinek legnagyobb része magasabb tiszta nyereséget tüntetett fel. Különösen kiemelendő az eredmény a magyarországi és konstantinápolyi fióktelepeknél. Banque Commerciale Roumaine, Bucarest és Banque Balkanique, Sofia. Ezen két intézet, amely a bank közreműködésével alakult, kielégítő eredménnyel működött. A Banque Commerciale Roumaine az első üzletévre, bőséges tartalékok után, osztalék gyanánt körülbelül 5% százalékot fizet pro rata temporis, a Banque Balkanique pedig a második üzletévre 6 százalékot. A magyarországi üzletek közül különösen kiemelendők: Magyar Gáz-üzlet Részvénytársaság. A társaság az ezuttal 18 hónapot felölelő üzletévre a régi részvénytöke után részvényenként 45 korona osztalékot fizet. A bank lépéseket tett a részvényeknek a bécsi tőzsdén való jegyzése végett. — Magyar Rugszantárügy Részvénytársaság. A társaság a szükségelt új tőke fedezésére 4500 darab, egyenkint 200 korona névértékű részvényt bocsátott ki, melyeket a bank vett át. Az osztalék az 1906. évi 11 százalékkal szemben az 1907. évre 12% százalékban állapított meg. — Magyar Kender- és Lenipar Részvénytársaság előbb Salzmann és Társa. Ezen vállalat a lefolyt üzletévben jól működött; az elért haszon leírásokra fordított. — Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság. A folyamatban levő további tetemes átalakítások bizonyára hozzá fognak járulni a jövedelem fokozásához. — „Klotild” Első Magyar Vegyipari Részvénytársaság 8 százalék osztalékot fizet. — Kőszénbánya- és Téglagyár-Társulat Pesten. A budapesti téglagyárak forgalma fokozódott, illyképp 20 korona osztalékot fizethetett. — Az üzleti forgalom megvilágítására szolgálnak a következő adatok: Beérkezett váltók összege 1.357.124.950.91 korona, beérkezett külföldi váltók összege 769.205.003.91 korona, szelvény- és ércpénzforgalom 576.222.591.47 korona, összes pénztári forgalom 14.565.825.941.33 korona, folyószámla-forgalom a főkönyv egyik oldalán 9.968.697.671.38 korona, jutalékok a banküzletből 4.841.556.90 korona, összforgalom az 1907. évben 41.059.256.000 korona. A banknál vezetett számlák száma a múlt évi 43.940-el szemben 51.403-ra szaporodott. A közgyűlést követő igazgatótanácsi ülésen Stögermayer Károly alelnökké választott.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonafőzsde.

A kedvező időjárás az üzlet kezdetén nagy eladási hajlamot idézett elő az egész vonalon. Áprilisi és májusi búzák a szombati zárlati árakhoz képest 10—15 fillérrel olcsóbban kerültek forgalomba, de csakhamar piacunk mérvadó köréi vevőként léptek fel és összevásárolták az anyagot, melyet a megijedt haussisták dobtak a piacra. Az árak ismét emelkedni kezdtek, úgy, hogy nemcsak a mai áresés eltűnt, hanem még 20 filléres emelkedés a mai napnak az eredménye. A forgalom rendkívül élénk volt.

A készáru-piaczon 22 ezer mázsát vettek a málmok, melyet még az üzlet kezdetén, tehát még 20—30 fillérrel olcsóbb áron kaptak. Rozs nagyon elhiánygolt czikk lett, 15—20 fillérrel, zab 10 fillérrel, tengeri 5 fillérrel olcsóbb.

Eladott:

- Buza. Tiszavidéki: 350 mm. 77 kg. 22.60 K, 100 mm. 77 kg. 22.50 K, 2000 mm. 76.5 kg. 22.40 K, 3000 mm. 76.5 kg. 22.50 K, 1000 mm. 76 kg. 22.40 K, 100 mm. 76 kg., 1570 mm. 75.2 kg., 2076 mm. 75.4 kg, 23.20 K.
- Kalocsai: 2070 mm. 76.3 kg. 22.20 K, 800 mm. 76.3 kg. 22.30 K.
- Pestvidéki: 100 mm. 77 kg. 22.10 K.
- Törökbecsei: 1000 mm. 74 kg. 21.60 K.
- Felsőmagyarországi: 100 mm. 79 kg. 22.40 K.
- Raktárból: 740 mm. 74.5 kg. 21.20 K.
- Rozs: 100 mm. 19.90 K, kpf. par.
- Árpa: 100 mm. 13.50 K, kpf. par.
- Zab: 100 mm. 15.40 K, 100 mm. 15.10 K, 100 mm., 15.— K, 100 mm. 14.— K, kpf. dohos

A határidőpiaczon kötött:

Dél előtt

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

- Buza 1908. áprilisra 10.77, 10.66, 10.84, 10.98.
- Buza 1908. májusra 10.80, 10.81, 10.77, 10.99.
- Buza 1908. októberre 9.50, 9.51, 9.43, 9.47, 9.53.
- Rozs 1908. áprilisra 9.98, 10.02.
- Rozs 1908. októberre 8.39, 8.31, 8.34.
- Zab 1908. áprilisra 7.15, 7.14, 7.17.
- Tengeri 1908. májusra 6.20, 6.21, 6.18, 6.29.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	10.97—10.98
májusra buza	11.—11.01
októberi buza	9.51—9.52
áprilisi rozs	10.03—10.04
októberi rozs	8.36—8.37
áprilisi zab	7.18—7.19
májusi tengeri	6.29—6.30

Délután forgalom.

Délután véleményvásárlásokra az irány tovább szilárdult.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza 1908. áprilisra	— — — — — 10.07—10.08
Buza májusra	— — — — — 11.10—11.11
Buza októberre	— — — — — 9.53—9.54
Rozs 1908. áprilisra	— — — — — 9.99—10.—
Rozs új októberi	— — — — — 8.40—8.41
Zab 1908. áprilisra	— — — — — 7.20—7.21
Tengeri 1908. májusra	— — — — — 6.30—6.31

Budapesti gabonaforgalom.

1908. április 3-ától április 5-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	18014	—
Rozs	1158	—
Árpa	1795	315
Zab	4862	12278
Tengeri	8702	7505
Liszt	3262	27032
Korpa	—	3634

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdén vételkedv híján üzletellen volt az élet. A forgalomba került értékek árfolyamai nyugodt irányzat mellett alig változtak. Rimamurányi vasmű részvények a bányapiac javulása következtében előnyben részesültek. Osztrák hitelintézet részvényeit ma a 14 koronás szelvény levonásával jegyezték. A déli tőzsde változatlan berlini jegyzések nyomán nyugodt irányzattal nyílt meg. Az üzlet

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

Jolyamán azonban bécsi arbitrázs vételek folytán megszilárdult és az értékek árfolyamai mérsékelten javultak. A forgalom időnkint élénk volt.

Előzőzsde.

Előzőzsde üzletelen.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 635.60—635.90.
Magyar hitelrészvény 752.50—751.50. Osztrák-magyar államvasut 685.—687.50. Rimamurányi vasmű 560.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde javult.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 635.—637.75.
Magyar hitelrészvény 751.—752.50. Osztrák-magyar államvasut 685.25—686.50. Rimamurányi vasmű 560.50—562.—. Jelzálogbank 432.50. Magyar koronajáradék 93.70. Kereskedelmi részv.-társ. 575.—. Magyar fém-és lámpaárú-gyár (ex conpon) 284.—.
Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. április hó végére 22—24 K.

Utózőzsde.

Az utózőzsde mérsékelt forgalom mellett tartott irányzattal zárult. Köttetett: Osztrák hitelrészvény 637.25—638.25. Magyar hitelrészvény 752.50—752.75. Rimamurányi vasmű 563.—562.50. Államvasut 685.25—685.50. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 637.75. Magyar hitelrészvény 752.75. Rimamurányi vasmű 562.50. Államvasut 685.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, április 6. (Az Egyetértés távirata.) Gabonaműek irányzata ismét lanyhább lett, buza és rozs ára 10—10 fillérrel hanyatlott. A magyar földművelési miniszterium jelentése a vetések állásáról újabb reakciót idézett elő, a konsum szigoruan tartózkodott a vásárlástól s az üzletelenség gabonaműekben kiélesedett, takarmányárak árfolyama azonban változatlan.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 11.70—12.20 korona, mosoni és győri 10.95—11.30 korona, tótfelvidéki 11.—11.40 kor., déli vasuti 11.—11.30 korona, marchfeldi 10.80—11.15.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.50—10.80 korona, csepeli 10.50—10.80 kor., pestmegyei 10.60—10.90, déli vasut 10.50—10.70 korona különféle magyar 10.50—10.80 kor., osztrák 10.50—10.75 korona.

Arpa: morvaországi 8.25—8.60 kor., marchfeldi 7.40—7.90 kor., bécsvidéki 7.75—8.30 kor., tótfelvidéki 6.90—8.30 kor., csepeli —.—, győri 7.20—7.80 kor., déli vasuti —.— kor., iszavidéki 6.50—7.— korona.

Magyar tengeri: régi 6.65—6.85, uj —.—, korona, cinquantin 8.—8.45, uj —.—, korona.

Magyar zab: selejtes —.— kor., közepes 7.65—8.— korona, elsőrendű 8.05—8.30 kor., válogatott 8.35—8.60 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, április 6. A mai előzőzsdén ismét különösen alpesi bányarészvények iránt érdeklődtek. A forgalom kezdetén nagyobb visszavásárlásokat eszközöltek, mire az alpesi bányarészvények újabb 6 koronával emelkedtek. Erre a realizálásokra ismét gyengülés, majd újabb vásárlások következtek és végül az alpesi bányarészvények csaknem a legmagasabb napi árfolyamán kerültek ki a forgalomból. Ezzel párhuzamosan prágai vasművek is jelentősen emelkedtek. A többi értékek irányzata nyugodt volt. A déli tőzsdén folytatódott az alpesi bányarészvények emelkedése, melyek egészen 700 koronáig emelkedtek.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitelr. 636.25, Magyar hitelr. 752.—, Länderbank —.—, Államvasut 684.—.—, Elbavölgyi vasut —.—, Déli vasut 143.—.—, Alpesi bányatársulat 685.75. Rimamurányi 556.50, Májusi járadék 97.70, Magyar koronajár. 93.90, Orosz érték 92.80, Török sorsjegy 188.50, Német márka 117.57.

1 órákor jegyezték:

Osztrák hitel 636.50, Magyar hitel 752.—, Länderbank 436.—, Unio-bank 545.—, Államvasut 685.50, Anglo-bank —.—, Bankverein —.—, Déli vasut 143.75, Gőzhajó —.—, Alpesi bányarészvény 688.—, Májusi járadék 97.65, Magyar koronajáradék 93.90, Török sorsjegy 188.50, Német márka 117.55, Elbavölgyi vasut —.—, Rimamurányi 557.50, Orosz járadék —.—, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. 430.25, Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, április 6. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papír-járadék 97.40, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.—, 1860-as sorsjegy 150.—, Osztrák hitelsorsjegy 453.—, Angol osztrák bankrészvény 299.75 Bécsi Bankverein 539.75 Osztrák-magyar bank 1732.—, Déli vasut 141.50 Dunagőzhajózási társ. 10.30 Dohány részvény 408.—, Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bankv. 117.66 Osztr. Lloyd 418.—, 4.2 száz. ezüst. jár 97.40—99.35, Osztr. koronajáradék 97.60, 1864-es sorsjegy 261.50, Osztrák hitelintézeti részvény 637.25, Union-Bank 544.50, Osztrák Länderbank 436.75, Osztrák-magyar államvasut 684.75, Elbavölgyi vasut 425.50, Alpesi részvény 701.75, 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 240.30, Lipótkohó 459.—, Töröksorsjegy 187.—, Szilárd.

Bécs, április 6. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.30, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 148.—, Magyar hitelbank részvény 753.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 475.—, Rimamurányi 560.75, Magyar cukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság —.—, Magyar koronajáradék 93.75, 4 százalékos magyar földfeherm. kötv. 93.80, Magyar nyer.-k. sorsjegy 190.75, Kassa-Oderbergi vasut részvény —.—, Magyar jelzálogbank 429.—, Magyar keresk. bank —.—.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, április 6. (Tőzsdei jelentés.) Nyugodt megnyitás után a kohóértékek emelkedésének hatása alatt ismét nagyobb fokú szilárdság kapott lábra, bár az üzleti tevékenység szűk korlátok között maradt. Kohóértékek között bohumiak előnyben részesültek, míg bányarészvények gyengülésre hajlottak. Vasutak közül amerikai vasutak szilárdságukkal tüntek ki. A többi vasutértékek közül a varsó-bécsi vasut és a Prinz Heinrich-vasut érdemel különösen említést, utóbbiak visszavásárlásokra emelkedtek, előbbieket adásokra estek. Bankrészvények el voltak hanyagolva. Járadékok közül a 3%-os birodalmi kölcsön jól volt tartva. Oroszok emelkedő árfolyamokon keltek el, míg török sorsjegyek gyengültek. Gőzhajó-részvényeket realizációs műveletek károsan befolyásoltak. A készpénzpiac ipari értékei gyengülés iránt mutattak hajlandóságot. Magánleszámítási kamatláb 4 1/2%.

Zárlatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjáradék —.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —.—, osztrák hitelrészvény 199.90, Déli vasut 24.75, orosz bankjegyek 210.10, 4 százalékos új orosz kölcsön 75.—, Disconto Commandit 173.30, Dinamit-truszt 162.75, Harpeni 199.90, Unifikált török járadék 95.70, 4-2 százalékos ezüst-járadék 97.50, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.60, Magyar koronajáradék —.—, Osztrák-magyar államvasut 146.60, Bécsi váltóár 84.95, Olasz járadék —.—, Alt. villamossági Edison 191.—, Gelsenkircheni 200.75, Laurakohó 213.75. Nyugodt.

Frankfurt, (Zárlat.) április 6. 4-2 százalékos papírjáradék —.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.30, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.50, Osztrák hitelintézeti részvény 199.60, Osztrák-magyar államvasut 146.50, Északnyugati vasut —.—, Bustiehradi vasut —.—, Londoni váltóár 204.15, Bécsi Bankverein 137.—, Villamos részvény 147.70, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.50, 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.35, Osztrák koronajáradék 93.25, Magyar koronajáradék 93.50, Osztrák-magyar bank 123.40, Déli vasut részvény 24.90, Elbavölgyi vasut —.—, Bécsi váltóár 84.95, Páris váltóár 812.50, Union bankrészvény 136.40, Alpesi bányarészvény —.—, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) április 6. 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.10, 1860. sorsjegy —.—, Déli vasut 24.70, 4 százalékos Aranyjáradék 98.80, Osztrák hitelrészvény 200.30, Osztrák-magyar államvasut 146.50, Olasz járadék 103.30, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.75. Nyugodt.

London, április 6. Angol consol 87 1/4.

Páris, április 6. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.20, Osztr. aranyjáradék 99.65, Magyar aranyjáradék 94.75, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 490.50, 4 százalékos Olasz járadék 103.40, Déli vasut elsőbbségi kötv. 314.—, 5 százalékos marokkói járadék 512.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —.—, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 895.22, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 90.60, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.25, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 512.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 450.—, 4 százalékos spanyol járadék 93.60, 4 száza-

lékos unifikált török jár. 94.47, Török sorsjegy 180.—, Török dohányrészvény 139.—, Osztrák föld-hitelintézet 11.62 Osztr. Länderbank 482.—, Magyar jelzálogbank —.—, Banque de Paris —.—, Banque Ottomane 724.—, Osztr. magyar államvasut —.—, Déli vasut —.—, Meridional vasut 678, Keleti vasutak —.—, Waggon Lits —.—, Hartmann gépgyár 472.—, Rio Tinto 16.32, Sucrerie d'Egypte —.—, Tula 245.—, Thomson Houston —.—, Urikányi köszén 151, Chartered 18.—, De Beers 295.—, East Rand 82.25, Jagersfontein 82.—, Transvaal Consols —.—, Transvaal Land Company 43.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.49, Váltó német piacokra (rövid) 122.93, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) 2/10, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) 2/10, Csek Londonra 251.25 Magánkamatláb 2 1/10. Nyugodt.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, április 6. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavásáron felhajtott 2696 darab magyar, 190 drb galicziai, — drb bukovinai, 1130 németországi, összesen 4016 darab szarvasmarha. Jegyzések kilogrammonként elősúlyban: Magyar hizóökök I-ső minőségű 78—82 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 69—76 fillér, III. min. 82—88 fillér, kivét. — fillér, II. minőségű 72—80 fillér, III. minőségű — német hizóökök I. min. 84—90 fillér, kivételesen — fillér, II. min. 76—82 fillér, III. minőségű 66—79 fillér, legelő ökök — fillér, paraszt ökök 50—62 fillér, bika 52—68 korona, kivétel — korona, tehén 52—74 korona, bivaly — korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, április 6-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér, Közép (páronként 300—400 kilogramm terjedő sulyban) — fillér, Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 126—128 fillér, Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 128—130 fillér, Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 130—132 fillér, Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240— kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi április 4. napján volt készlet 29722 drb., 1908 április hó 5-én felhajtott 816 darab, 1908. április 5. napján elszállított 276 darab, 1908 április 6. napjára maradt készletben 30262 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan nyugodt

Sertéskonzumvásár.

Budapest, április 6. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 517 darab sertés, 194 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 414 darab sertés, 88 darab süldő, — darab malacz, összesen 931 darab sertés, 282 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 748 darab sertés, 58 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 183 drb sertés, 224 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételsulyban 98—100 fillér, ételsulylevonással — fillér, II. rendű 280 kg-tól 350 kgr-ig 88—96 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg-on felül — fillérig, ételsulylevonással 126—134 fillérig, fiatal közép 220 kg-tól 300 kg-ig — fillér, ételsulylevonással 128—136 fillérig, könnyű 220 kg-ig — 96 fillér, ételsulylevonással 124—136 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kgr-ig — fillérig, ételsulylevonással 122—136 fillérig. Belföldi süldő — 92 fillérig, horvát süldő 88—94 fillér. Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendők.) A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidhauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorbetegségeknél és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 80 fillér.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, including flour (Buzza), other grain products (Egyéb gabonafélék), and various types of flour (Faj). It includes prices per kilogram and per 100 kilograms.

A TITOKZATOS HAJÓ

— REGÉNY. —

ÍRJA: FRED VILLER

50

Semmi jelet!
Ot perc telt el s a feszültség mindinkább fokozódott.
Ismét dél felé fordult a Fram orra, a holdvilágos tenger felé, mialatt szemünk lázasan igyekezett keresztülfutni a part sötétségén.

igyekszünk — mondta Monk — éppen a hold-sütés kellő világításában állunk és az öbölből egészen pontosan megláthatnak bennünket.
A legokosabb, ha rákiáltok. És tüdejének teljes erejével kiáltotta:
— Holt! Halott? Látsz bennünket?
— Már jövünk — ne evezz el tőlünk!

csavarva és az evezők részére való foggantyukhoz hozzáerősítve.
Henriksen is elhagyta a kormányt és velünk együtt ő is kihajolt a korláton.
— Az isten szerelméért, egy nő van a csónokban és a hadnagy a csónakon kívül lóg — holtan!

gyomor...
alatt tel...
hozza...
szár...
szár...

Folyt. köv.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése. 1908. április 6-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete: Hazánkban az idő borosabbra és az ország délnyugati felén nagyjából esőre változott, de a csapadék mennyisége ma reggelig csak a nyugati határon, főleg a Tengerparton volt jelentékeny.

Prognózis a következő 24 órára: Jobbára borult, esős idő várható; később hőszűnyedés valószínű.

Table with columns: Allomás, Legnyomás mm, A hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérséklet. Lists weather data for various locations like Szatmár, Ungvár, Kismárk, etc.

VIZÁLLÁS.

Table with columns: Inn, Duna, Marva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laborca, Jág. Lists names and measurements for various rivers and locations.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 5. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a vezetése alatt álló miniszterium számvevőségének létszámába Tittel Sándor fizetés nélküli számtisztvisztet a XI. fizetési osztályba fizetéses számtisztviszté, Jeleny Ferenc számvakornokot fizetés nélküli számtisztviszté, Hofbauer Dezső napidíjast díjas számvakornokká és Reimann Károly napidíjast díjtalan számvakornokká nevezte ki, Bogdán Albert magyarpártfalvi állami elemi iskolai tanítót a zólyomvármegyei tanfelügyelőséghez szolgálattételre rendelte be; a marosvásárhelyi ítélőtábla elnöke dr. Zonda Gergely végzett joghallgatót a marosvásárhelyi ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká; a nagyváradai ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe Tóth Imre gyulai lakos, végzett joghallgatót ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká; a szegedi ítélőtábla elnöke Perjessy László szegedi törvényszéki díjtalan joggyakornokot a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká; a nagyváradai főügyész az aradi törvényszéki fogházhoz Molnár István m.-pécskai lakost fogházőrré; a rózsashegyi törvényszék elnöke Pákozdi Imre rózsashegyi törvényszéki fogházőrt a rózsashegyi törvényszékhez III. osztályú hivataloszállásáért nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gyürke Ilona köpcsényi állami óvónőt a budakeszi állami óvodához ugyanebben a minőségben, Sternád Kornélia budakeszi állami óvónőt a köpcsé-

nyi állami óvodához ugyanebben a minőségben; a rózsashegyi törvényszék elnöke Petrák Antal rózsashegyi törvényszéki és Ráczkay Alajos rózsashegyi járásbírói hivatalszolgálatát kölcsönösen áthelyezte.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszter a pécsi I. anyakönyvi kerületbe Hamar Károly számellenőrt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki és nevezett a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Pályázatok. A lugosi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségénél pénzügyi számvizsgálói, a zilahi adóhivatalnál I. osztályú ellenőri, az aradi pénzügyigazgatóságnál állami végrehajtói, a csáki-gorbói járásbírósnál végrehajtói, Nagyszekeresen (Szatmár várm.) postamesteri, Nagypiritén (Veszprém várm.) postai ügynöki állásra 3 hét; a kovásznai járásbírósnál irnoki állásra 4 hét és a pozsonyi kir. kat. főgimnáziumnál rendes iskolaszolgái állásra 6 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

SZÍNHÁZAK

Kedden 1908. április 7-én.

Nemzeti Színház Népszínház-Vígopera

A gyermek.

Színmű 3 felvonásban. Irta Abonyi Árpád. Személyek: Radák, Örnagy, Janka, Kenderman kapitány, Özvagy Ujlakiné, György, fia, Báro Pallvitz, Huber, Leonatin, Misó, Riketta, Szerón.

Három feleség.

Operett 3 felvonásban. Irta Baur Gyula. Fordította Mórei Adolff. Zenéjét szerzőtte Lehár Ferencz. Személyek: Lóri, Coralia, Oltvia, Hünberg báró, Achomar Ricardo, Sadi Baba, Puck Vendel, Szidonia, Margit, Edit, Hungcsi.

M. Kir. Operaház

Bohémélet.

Dalmi 4 képbén. Zenéjét szerzőtte Puccini Giacomo. Szövegét írta Giacosa és Illika. Fordította Radó Antal.

Rodolphe, Sohaunard, Marcel, Colline, Husette, Mimi, Alcindor.

Vígshízház

A tanítónő.

Színmű három felvonásban. Irta Bródy Sándor. Személyek: A tanítónő, A tanítónő anyja, Oroz Nagy István, Nagyszony, A tanító, Kántor, Kántorkisasszony, Kántor, Kaptán, Szőkebíró, Törvénybíró, Kray Ida.

Magyar táncgyuleg

Kezdeté 7 órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM. WAlDmANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17. Ma és minden este: SAHARET Therese Renz La Bérat és a többi attrakció. Az előadás kezdete 8 órakor.

Kivándorlás fölösleges! Kereset mindenki részére a legújabb gyorekötőgépeken való kötés-el. Árjegyzéket küld: Első Magyar Kötőgépgyár.

BUTOR DUS VÁLASZTÉKBAN DUVY KÉSZPÉNZÉRE MINT RÉSZLETFIZETÉSRE RENDHIVÓLI OLCSÓÁRON KAPHATÓ. EÖTVÖS-UTCA 17. (Andrássy-utca sarkán) BUDAPEST VI., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA SARKÁN) TELÉFON 8277.

Hull a haja? Használja a Petroleum-hajszeszt. Egy eredeti tlvog ára 2 korona. Főzetésküldésel hoiv Gara Géza és Tsa drogéria Bpest, VIII. József-körút 78. Iessék árjegyzéket kőrn.

Budapesti (Bonbonniére) CABARET Teréz-körút 28. Telefon 52-88. Április: Új műsor. 3 új bohózat! 6 új színpadi tréfa! 20 új cabaret-szám!

TÁTRA-MULATÓ VII., KIRÁLY-UTCA 77. Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest legelőkelőbb családi mulatója. Ma és mindennap Teljesen új szenzációs műsor. Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul Nemzetközi Cabaret előadás.

Varieté-Színház. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám. Április hó 1-től új műsor. SARATOFF orosz ének és tánczosoport. Elsa & Capitain Smith műbűvő-pár. Glässer Waldemeer erómu'ványok. A Tardos bank. Bohózat 1 felvonásban. Ejjeli 12 órától reggeli 5 óráig, a télikerben zene és táncz.

Butor készpénzért és részletre 3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédtő és szalon, 100 szoba állandóan készén raktáron a leggyorsabb kivitteltől a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben. Nagy Imre lakberendezési vállalata. Budapest, Vaczi-körút 9. (Szerecsen-utca sarok).

Tiszti gallérok! nagy választékban. Kérem! Ne tévedjen! Ugyeljen a cégre Lukács Gyula tértl-szabó VI., Károly-körút 14. Telefon 56-19. Oltöny 26 K, Redingot oltöny 60, Smoking oltöny 40, Felöltő 24, Nadrag 10, Divatmellény 6, Fiu felöltő 18, oltöny 18, Gallér 12, Fiu- és gyermekruhák dus választékban.

S Z I N H A Z A K

Kedden, 1903 április 7-én

Király színház

Adollárkirálynő.

Operett 3 felvonásban. Írták Willner A. M. és Grünbaum Frigyes; fordította Faraó Jónó. Zenéjét szerzte Fall Leó. John Cauder, Németh Aliezo, leánya, Péntek S. Diek, az unokaöccs. Simai Daisy Gray, urókahuga Olyós G Tom, Cauder test. Csizsós Dónos László, Raskó Schlick Hans báró, Csapó Labinska Olga, Szegedi Miss Thomson, Orley El. Kezdeté fél 8 órakor

Magyar színház

A császár katonái.

Dráma három felvonásban. Írta Földes Imre. Személyek: Karády István Vágó Karády Zoltán Garas Karády Erzsébet Horostván Schneller Lajos Z. Molnár Marjay István Réthely Szilassy Ernő Törzs Joász Géza Csontos Szárossy Agósti Vándori Koller Gyula Rátkay Szedlacsek János Papp Pintér István Tarnay Ferencz Körmeny Kezdeté fél 8 órakor

Dránia színház

Uj asszonyok.

Kezdeté 8 órakor

Várszínház

Zárva

Árpellő színház.

(Telefon 68-39.) Shakespeare dolgozó szobájában. Az olasz riviera. A jellemes betörő. A tucskók és hangya. A szerelem baezilusa. Séta Szudánban. Furlangos ötletek. Lengyel mártírok. Életmentő ló. Végzetes párbaj. Élet a gyermekmenhelyen. (Saját felvételünk). Az előadások d. u. fél 6 órakor kezdődnek.

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 88-16. Rolandkürtje. Operette. Írta Franc Urbain; fordította Gábor Andor. Zenéjét szerzte Claude Perrasse. Szereplők: Nyárai, Keleti Juliska, Bárony, Szontimay, Vörös III, Boross, Nagy Mariska, Kókény Ius. Pénz áll a háznál. Bohózat. Írta Golz. Szereplők: Sarkadi m. v., Nyárai, Nagy Mariska. Angyalok. Dráma. Írta Szomorú Dezso. Szereplők: Poór Lili, Thany Géza, Nyárai, Kardos Ilonka, Nick Carter a Kabaretheben. Irta. Írta: Heltai Jónó. Szereplők: Kardos, Bárony, Palásthy Marcel, Nagy Mariska. Medgyaszay Vilma, Nyárai, Vörös III, Gyözö magán-számál. Kezdeté 9 órakor.

Helyiség változtatás!

T. CZ. Van szerencsénk ezennel tisztelt vevőink és a t. cz. közönség tudomására adni, hogy az 1864 óta fennálló ezüst-, arany- és ékszeráru-üzletünket V., Dorottya-utcza 8. sz. alá helyoztuk át. Ez alkalomból dusan felszerelt ezüst-, arany- és ékszeráru raktárunkat még jelentékenyen kibővítettük és azt a legfinomabb és legizlésebb újdonságokkal gazdag választékká egészítettük ki. Üzletünket az eddig is követett legszigorubb megbízhatóság elve alapján fogjuk tovább folytatni és kérjük ezentul is az eddig belénk helyezett szives jóindulatot és bizalmat, melyet teljes mértékben kiérdemelni legtöbb törekvésünk lesz.

Kitűnő tisztelettel Singer A. D. Testvérek Telefon 17-49.

Tévedés kikerülése végett vásároljon óvszerkülönlegességet a GUMMI KIRÁLY-nál HATSCHKEK N. Csakis: Budapest, Károly-körut 6. ARJEGYZÉK TITOKTARTASSAL INGYEN.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő. Dr. Preisz Hugó a. m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője. A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-93.

Nászajándékok jubileumra dísz tárgyak, evő-eszközök, műtári eszkek részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN műtőrási ékszertelepén Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em. Arjegyék 2000 rajzzal legyen és bérmentve.

Amerikai rendszerű fogműterem Dr. Iritz Samu fogorvos Budapest, VII., Rákóczi-ut 22. szám. Specialista kaucsuk és arany munkákban.

UJ ÁRUHÁZUNKAT

E HÓ VÉGÉN MEGNYITJUK, ENNEKFOLYTAN A RAKTARON LEVO VASZON, ASZTALNEMO, FEHÉR-NEMO ÉS SZONYEG-ARUINKAT

AZ ÁTKÖLTÖZÉSIG

IGEN JUTÁNYOSAN ÁRUSITJUK.

EGYUTTAL UJ ARUHÁZUNK RÉSZÉRE ÉRKEZETT MOSÓKELMÉK; ZEFIREK, BATISTOK, LEVANTINOK, ORETONOK DUS VALASZTEKANAK ARUSITASAT

MÉG E HELYEN MEGKEZDTÜK

KUNZ JÓZSEF ÉS TSA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK BUDAPEST, V., DEÁK-TER I.

A legujabb rendszerű Zongora- és Hangszer - Hitel-osztály megnyilt a legolcsóbbtól a legfinomabbig kaphatók készpénzért vagy banknál törlesztendő részlete. A vásárolt zongorák vagy hangszerék értékét egy bank rögtön kifizeti, a vevő pedig a banknak marad adósa. A hangszer ára tehát csak annyi, mintha készpénzért venné. Reményi Mihály nagy zongora- és hangszer-telepén. Budapest, Király-utca 58. szám. Prospektus és arjegyék minden hangszerrel külön díjmentesen.

Villand testvérek Nagy Cirkusza a TATTERSALBAN Ma és minden este 8 órakor: nagy diszelóadás Szenzációs műsor. A legelső művészek és művésznők. Jegyek kaphatók: SOPRONI-nagyössze Rákóczi-ut 1. és a cirkusz-pénztárnál.

FOLIES CAPRICE. RÉVAY-UTCZA 18. Igazgatók: LEITNER és KELETI. Főrendező: ROTT SÁNDOR. Az előadás kezdete 8 1/2 órakor. 11 órakor! Ma! Végül «DAS KIND VON HEUTE» Gyermekmesze felnőttek számára írta: Satyr. Rendező: Werner Manó. Ezt megelőzi 9 1/4 órakor. Az aczélkirály vád alatt. Dírószági karcolat írta: Pitaval. Rendező: Rott Sándor. Továbbá: Trebitsch Sándor, Zöldi Márton és Türk Berta új szólószámlajukkal! Nappali pénztár 9-11-ig és délután 3-6 óráig Az 1-ső emeleti Casino de Parisban reggel 5 óráig zene és tánc.

TENNIS-RAKET JAVITÓ Tenisz-pálya-készítő s felkészítő MACHER REZSŐ sportüzlete Budapest, IV., Koronaherceg utca 3. szám (Az udvarban egyedüli raketjavítója.)

HETI MŰSOR:

Table with 9 columns: Aprilis, Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vigaszínház, Király-Színház, Népszínház (Vig-Opera), Magyar Színház, Vár Színház, Iránia színház. Rows list dates from April 8 to 12 and the corresponding plays and venues.

26 K... 60... 40... 24... 10... 6... 18... 18... 12... rmeckru... sztékban

Rézbutor

vasbutor, sodronygyalók, kerti vasbutor és gyermekkosci-gyártmányaink elsőrendű minőségben legújanyosabb áruk mellett

VI., Andrásy-ut 2. SZ. (Fonciére-palota)

Pápai és Náthán

gyárosoknál közvetlenül beszeresethők. Vidékre képes árjegy-zetek kívánatra küldetnek.

AZ ÉN UJSÁGOM KÉPES HELPTEI GYERMEKEK SZÁMÁRA

Szerkeszti: POSA LAJOS.

Az Én Ujságom, melyet Pósa Lajos, a magyar gyermekhad Pósa bácsija szerkeszt, régóta nyújt örömet a hőköm-embereknek. Vasárnap reggel, ha bekopog vele a postás, aransarkantus vitézek lépnek be a gyermekszoba ajtaján. Előfizetési ára negyedévenként 2 kor. 50 fillér. Előfizetni lehet az Én Ujságom kiadóhivatalában.

SINGER ÉS WOLFNER-NEL

Budapesten, VI., Andrásy-ut 10.

BETEGEK FIGYELMÉBE

Sok ezer reményvesztett beteg férfiak és nők adta vissza megrongált egészségét és állította helyre testi és lelkierejét — speciálitási gyógymódunk. Olyasi sikereket ért el gyógymódunk egész Európában, amit az intézet hiteles iratokkal bárkinek bebizonyíthat. A gyógykezeléshez tartozó speciális szerek és alkalmazások tökéletessége, valamint a betegek iránt tanúsított lelkiismeretesség, gondos figyelem és a legalaposabb vizsálati módszerek, mind hozzá járultak az elért kiváló eredményekhez. Eljárásunk oly nyílt és őszinte, hogy a betegség alapos megvizsgálása után csak azokat fogadjuk el gyógykezelésre, akiket biztosan meggyógyíthatunk.

Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni, akkor csak írja le azonnal baját, amelynek pontos áttanulmányozása után megkapja az utasítást és a megfelelő speciális gyógyszerkezelést is — a legnagyobb titoktartás mellett. Levelébe válaszbélyegpet mellékeljen. A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakeros sebeket, húgycső-hólyag-, ideg és hátgerincz-bajokat, sárveket az onferfőzés és szifilis utóbajait, megömlést, elyongult férfierőt (impotentiát), kezdődő elmezavart, aranyeret, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit, valamint mindezen felsorolt bajokkal összefüggő betegségeket. Nők részére külön intézeti kezelés, külön váróterem és külön kijárat van. A rendelést dr. Palócz személyesen és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 5 óráig, (vasárnap déli 12 óráig).

Cím: Dr. Palócz speciálitási volt kórházi orvos Budapest VII., Rákóczi-Kereszt-ut 10.

Hollandi

életbiztosító részvénytársaság

Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente

Amsterdam

Magyarországi igazgatóság:

BUDAPEST, VIII., RÁKÓCZI-UT 1. SZ.

Az 1907-ik év végén:

a biztosítások összege a 300.000.00 koronát meghaladta.

a díjtartalékok összege 92.748.430⁵² korona.

Liberális feltételek.

Legolcsóbb díjak.

Prospektusokkal és felvilágosításokkal szívesen szolgál az igazgatóság és a társaság hivatalnokai valamint képviselői az ország egész területén.

Az új tavaszi árjegyzék megjelent!

Kívánatra ingyen.

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓ
NEUMANN M.
FÉRFI-, FIÚ-, GYERMEK- ÉS
LEÁNYKA-RUHÁK TELEPE
BUDAPEST
MUZEUM-KÖRÜT 1. ÉS 3. SZÁM.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek
bármily

nemi betegségben szenvednek,
mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkítések, vizeletcsatornák, éjjeli magömlések, sebék és bujakeros bántalmak (syphilis), az ünterfőzés utóbajaitól fellépő idegbajok, korai férfierő elyengülés, bármily bőrkülsőek stb. nőknél fehérvérnyás, méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymódjainkat fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírv. és a legértebb, 82 éves tennálló rendelt. intézetét

Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 24. sz.

Itendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgycső és hólyag bajok vizsgálata villamos húgycsőútkör segítségével.

Vidékiek levelekre kimerül 5 választ és szakaszerül tanácsot nyernek, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosított.

Nőknek külön váróterem.

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kellekék képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. 27903 E.

Mérnöki

mérésztal és többféle műszerek olcsón eladóak, Házmester, Károly-körút 6 sz

Ezen specialista legjobban ajánlható szorított gazda tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgycsövi és bujakeros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

speczialista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és máhac

nemi betegséget

(húgycsőfolyást ebeket, syphilit stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség

négidősebbeknél is megieps eredményvel, a rendszer foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.

Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszer.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.

Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(A Pazsonia szállóval szemben.)

Ajtárd ház. — Bejárat a lépcsőnél. — Külön vöröszobák.

Hol keressük a LEGJOBB POUDERT ?

Kérjünk MÜLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUJZA (báró Splényiné) színművész legkedveltebb arczizsora. Valamennyi arczot legjelesebbje egy nappalra, mint este, tekintélyet állul megvizsgálatán, vegyűszitának és tökéletesen ártalmannak találhatók. Mint pipereczkék nélkülözhetetlen az arczbőrnek a legyöngyödebb fehérséget, ifjúkori fédséget, eszépséget és rozspapri kölcsönöz.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összetöltéseim folytán sikerült a világhírű és kitűnő hatású „Creme Pompadur” egész eredeti tisztaságban és erejében összehálitanom. És ezen szer, melylyel a férfiak az egészégének ártott volna. E kitűnő szer jóval fellümul minden eddigi enomé gyártmányul. „Creme Pompadur” este és reggel alkalmazhatjuk, arcot és kezet bedörzsölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail”-jal.

Egy tégey ára 1,60 frt. Egy tégey ára 1,80 frt.

MÜLLER J. L.

cs. és kir. udvari illatszerező és pipere-czappan gyárosnál.

Budapest, IV., Koronaheczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Hajón vagy Vasuton

utazóknak miért kell okvetetlenül egy üveg *Diana-sósorszeszt* magukkal vinni?

1. Mert hölgyek, gyermekek, sőt gyakran az uraknál is gyakori az úgynevezett tengeri betegség, mely rendszeren fejtájas, hányinger, szédülés, undorral kezdődik.
2. Mert mindárt reggel használható szájviznek, fogtisztítónak, tejbördörzsölésnek, hajápolásnak korpa eltüntetéshez.
3. Mert utazás alatt vagy után gyakran fellép a nátha, mely egyszeri felszipantás vagy szaglás után elmúlik.
4. Mert láb, hónalj, kéz vagy lábközötti izzadást azonnal megszüntet és az izzadásból kiáramló kellemetlen büzt azonnal megszünteti.
5. Mert a mosdóvizbe csepegtethetjük belőle, miáltal a mitesszerek eltűnnek, az arczbőr szép tiszta és kellemes illatú lesz.
6. Mert fürdővizbe öntve, az egész test ruganyossá és illatosá válik, izzadásnak sehol nyoma sincs.
7. Mert trissitőleg hat a fejbőr és a homlok bedörzsölése által az egész testre és különösen hűsítőleg hat az egész fejre.
8. Mert a vén csontok kiegyenesednek masszírozás által.

Egy üveg Diana-sósorszesz	Egy nagy üveg Diana-sósorszesz	Egy legnagyobb üveg Diana-sósorszesz
40	1.-	2.-
fillér.	korona.	korona.

Postán szétküldi az egyedüli készítő:

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára

Budapest, Károly-körút 5. sz.

A bevásárlásnál arra kell vigyázni, hogy a külső sárga burkolatpapíron legyen látható e két szó:

DIANA-sósorszesz.

FRIED J.

műtöraktár, kárpitos és díszítő

Bpest, V., Nádor-u. 14

Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenemű kárpitos- és díszítőmunkákat. 27891

Mintaraktár művészi kivitelű butorokból, francia és angol szövetekből: Költségvetés díjmentes.

BUTOROK

áló-, ebédő-, szalendendezések, továbbá uriszoba, tróda berendezések és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök calódi angol bógarnitúrás eladása és vétele.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 262

Raxinczy-utca sarok.

Fajbaromfiak

és ezek tojásai

Fehér és sárga Cochín-China, világos Brahma, Dorking, Houdan, fehér és fekete Langshahn, fehér és sárga Orpington, Plymouth-Rocks. Ára törzsenként (1 kakas 2 tyúk) 18-50 korona, 1 tojás 30-80 fillér. — Pecking, Aylesbury és porsmakacsák, Ára törzsenként 50 kor. 1 tojás 1 kor. Bronz és virgíniai bőfény pulykák, óriási emdeni udak, Ára törzsenként (1-2) 50 koronától felfelé, 1 tojás 1.50 koronától felfelé. Továbbá nagy készlet különféle gyümölcsfák, díszfák, díszbútorok, stb. Magastörzsedű rózsák 2 éves koronákkal a legkorosabb fajokban Ára da abonként 1-3 korona. Képes tájrajzokat kívánatra ingyen küld.

Gróf Batthyány Zsigmond uradalmi intézkedése szerint, u. n. Pétervárad, Vasváry u.

A címtessegek egyéni.

VALÓ.

di francia különleges gésségek (óvszer) csakis

P. BERGUERANFILS legújabb páriai gyárostól legelőnyösebben bászorokból

Polgár Sándornál

Budapest, VI. ker. Erzsébet-körút 50. Részletes képek árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst ókszer, evő-eszközök, nászajándékok

részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.

Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

műtör

Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

Alkalmi vétel !!

Ritka alkalom!

Üzlethelyiségünk megváltoztatása miatt

Fényképező-készülékek és felszerelési kellékek

mélyen leszállított áron kaphatók készpénz vagy részletfizetés ellenében.

Fényképezők ne mulasszák el üzlethelyiségünket felkeresni.

Aufrecht és Goldschmied

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Szabott gyári árak!

Nászajándéktárgyak minden árban.

Spitzer Miksa utóda

HOLCZER

m. kir. szab. ékszerész.

Nagy raktár: Gyémánt és brilliáns-butonok, gyűrűk, melltűk és más nemeskődarukból.

Szállít gyártmány! — Ékszer átalakítás. — Jutányos árak

Budapest, IV., Károly-körút 22. Hőser Bazár. Gyár: VII., Király-utca 15.

Leikiismeretes kiszolgálás!

E hirdetés rovátban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovátban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 61C. 288

Fényképezőgép,

alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elszállással, kázzel, alkalmas mindenféle felvételre csak 9 forint. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazettákkal, labda-exponálással, EGESZEN ÚJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép főz objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászgyertya, fényképezőgép, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban egyszerűen minden olcsón eladok és újakra beteserélek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49082

Falun

gyógynövények szedésével jövödelem. Prospektus kérésre ingyen. Ivánkovits Károly Szegeden. 5561

Rekedtség

biztos és kellemes orvossga a Réthy-féle czikorka, 60 filléért mindent kapható 721b

Ügyvédjelöltet

és ímokat keresek azonnali belépésre. dr. Izsó Bertalan ügyvéd Torna, Abauj-Tornamegye. 27290

Mérlegképes

könyvelő és magyar-német levelező azonnal mellékfoglalkozást keres. Szives ajánlatokat J. S. jelge alatt a kiadóba kéretilik.

Szabók részére

mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Pártománygyár Részvénytársaság Nagymező-utca 46. 27903.

Gépészeket

cséplés idejére egyszerűen gazdaságteket és az összes gazdasági személyzetet, szakértelem és józanságért teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költésig és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest. Nagymező-u. 25. Telefon 94-76.

Melyik nemesszivi

üzlettulajdonos vagy bárki tudna alkalmazni 19 éves fél kezű fiatalembert, ki azért eléggé ügyes és megbízható. Esetleg vidékre is. Jó bánásmód és szerény fizetés mellett. Czim; Hauzer Kálmán. Budapest, IX., Szvetenay-utca 32, földsz. 5. ajtó.

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar György. Telefon 67-47. 27750

Árverési butor,

szőnyeg-, osillár-raktárat olcsón elárulatom hikiöltözés miatt. Dob-utca 22. szám Nagy Endre.

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén államszámveleltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium, Budapesti VI. Rózsa-u. 44. III. 8

Parketagyár

Gyöngyösdön ajánlja gyártmányait. 27733

Révfülöpön

a Balatonparton, a Lenke nyaraló két szoba, konyha, veranda, éléskamara, pinczével, teljes felszereléssel és fürdőkabinhasználatlaltal 350 koronáért a fürdőidényre kiadandó Tudakozódás a házmesternél Budapest. V. ker., Molnár-utca 24.

Csinos 3 szoba,

konyha, kamra, pincze, kert, szálló stb.-vel ellátott ház, állomáshoz közel kiadó, esetleg örök áron eladó. Értekezni Alberti Irsán a takarékbán lehet.

Polgáriskolai

gymnázium és bármely más magánvizsgára előkészítetnek rendes és magántanulók, valamint felnőttek (hölgyek is) kik tanulmányait félbeszakították legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárook vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátozott számban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál "Tanár" Budapest, Thököly-ut 8. L. 3. 27997

BUTOR

árverésről, finom és egyszerű butor, hálósobák és garson szobák Szalon börtoltek, gyönyörű tükrök, diván, borszék, íróasztal, porzasszőnyeg és egyes darabok; Földes B., VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Ajtók és ablakok

régi és új vasdednyők teljes vasalással. Kapuzárakozatok, kertkerítések, koramillapok, Kehilheimalapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,

épület-bontás vállalkosnál Budapest, Hador-u. 72-74. Várkő közli Szicet-ut 8

Kolozsvári

jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítettünk elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikeresét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátozott számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Sodronykerítésfonó-

gépet küldök 60 koronáért, kész sodronykerítéseket árlap szerint. Resch Bács. 28254

20,000 rózsza

magas törzsi kapható. Arjegyzék bérmentve Novák János rózsatelepén Székelyhid.

Önök évnél kell a feleségét!

Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a túlbó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálalratok ezrei igazolják, diszkrétén küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50.

15 forintért tiszta

gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny vagy felöltő Krausz F. és Tsa. ur szabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mértékéveli utasítással bérmentve. Hollyben szabásunkat mintákkal bázhoz küldjük.

Aczelsodrony-

ágybetétek a legjobb kivitelben kaphatók, faksrettel 3.50 forint, vaskerettel 5.50 forint és feljebb. Sodronykerítéséről kérjen költségtérítést. Helzer és Tsa sodronykerítés- és ágybetégyárában. Népszínház-utcz 4-3. sz. 27910

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresáfonya befőtlet, malna-, szamóca-, csipkegyógyóizl. gomba- és huskonzervek, pástétomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYAR Felka, Szepesmege. Kérjen árjegyzéket.

30 forint. Varrógépek

egy új valódi eszadéi Singer varrógép árjegyzéknyel 6 évi jótállással csatolva SINGER A. mügépésznel Budapest, főúzet Akácia-utca 65. Mindennapi varrógépek javítását legutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Urasági butorokat,

szőnyegeket, osillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyáratok és üzleteket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond

VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körut mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédli, úri szoba és szalonbutorokban. Bézhalósobák, börgarnitúrák és kárpitosítélektben Perzsa, smyrna és más szőnyegektben és függönyökben, modern bronzcsillároktban gáz, villamos stb.-hez. 26597

Veresáfonyabefőt

BARTA-féle, 5 kilós postakosártyveg 6.- korona FELKAI KONZERVGYAR Felka. Szepesme. 28972

Polgari, gimnaziumi,

kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegvet kérek. 27808

Zalogcédulákat,

brilliansokot, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Lakást,

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába "Huszárhoz" kell menni. Telefon 81-08. Elsőrangú ajánlatok Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása háló-, ebédli-, szalonuriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, teríték, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kiadni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Méréleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

Régi ezüsttárgyakak

és zalogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugyanint régiségeket, drágaköveket, arany- és ezüstórákat, lánczokat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, V., Váci-utca 18. I. emelet. 26764

1000 családnak

azonnalra szerzett "Huszár" lakást, helyiséget, állást Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 2766-

Polgári árkai

Pontos kiszolgálás! Kitünő szabás! Vidékre minták bűdök, nagyobb rendelésnél személyeseb elmegek. Zeliszka János angol ur szabótermé. BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em. Állandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetéktből. -

MEGHODITOTTUK A VILÁGOT!

GEREBEN BELA KRISTOF TER 2

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent "Huszár" Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81-08. Lakást, lépcsőházi szobát, házat, felket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 27665

A valódi gyöngy

szilvórium kellemes ízére és jóságára felülmulthatatlan. — Egy postacsomag-nál literjét 3 koronáért szállítja utánvételel mellet bérmentve Schneider Geza, Paks. 28283

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokot, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100,000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob ékszerkereskedő

BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

Gyümölcsfa

diszfa és rózsaszárgyűzőkkel ingyen szolgál Weber falkolaja Békásmegyeren Budapest mellett.) 27117

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, állandó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

30 korona

finom szövetből dívatos férfilöltöny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. "Haza" versenyszabóság" Budapest, VII., Thököly (Osómört)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.

Fenyőborovicska

(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYAR Felka. Szepesme 26973

A lege önyösebb részletfizetésre

zongorát, pianinót, czim balmot,

hegedűt

készpénzbeni áron a legújabb rendszerű bank hitel

Reményi

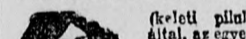
nagy magyar hangszerlelepn. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

Csemegealma

téli nemes fajalma és óriás dírsalma postakosarankint 8 kor. 25 kiló ára 12 kor. Hárslag főzött barack lekvár 2.40 kor. Kitünő birs-alma-sajt 9 kor., Cukorédes szilvával 1.40 E. kilója Fajboroknak hecoltite jét 60 koronáért szállítja Szabó KIL. Csongrád. 28010

Telt kebel.

Telt kebel két hónap alatt Pillules Orientales

(keleti pillák) által, az egyedül-lök által, melyek a mellet fel-jesztik, ezüldrdt-fák, helyreállítják a női melletnek természetes kelcsinát, anélkül, hogy az egészségtnek ártanakak. Garancia arzenikummentes

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagoni hálósobákat, ebédli-eket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petróteum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Állandó nagy lakberendezés kiállítás! IV., Semmelweis-(Ujvilág)-utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen.

26618